Kielikeskusmateriaalia n:o 112
Language Centre Materials No. 112

Elämän suolaa

Suomen kielen alkeita 1

Yrjö Lauranto

Soveltavan kielentutkimuksen keskus • Jyväskyiän yliopisto
Centre for Applied Language Studies • University of Jyväskylä

No. 112 ELÄMÄN SUOLAA Suomen kielen alkeita 1

Kielikeskusmateriaalia n:o 112
Language Centre Materials No. 112

Elämän suolaa

Suomen kielen alkeita 1

Yrjö Lauranto

Jyväskylän yliopisto
Soveltavan kielentutkimuksen keskus
Jyväskylä
1995

2. painos

Piirrokset: Tiina Miettinen
Javier Torres (s. 20 - 24)
Eija Lehtonen (s. 34, 35)

ISBN 951-34-0594-X
ISSN 0357-5098

JYVÄSKYLÄN
YLIOPISTOPAINO
1996

SISÄLTÖ

KIRJAN KÄYTTÄJÄLLE

Elämän suolaa on alkeisoppikirjakokonaisuus, johon kahden oppilaankirjan lisäksi kuuluu äänite ja opettajanopas. Idea tähän oppikirjaan syntyi muutama vuosi sitten käydessäni Jyväskylän yliopiston järjestämää, suomi toisena kielenä -opettajille tarkoitettua täydennyskoulutusohjelmaa. Tavoitteeni on ollut tehdä oppikirja, joka lähestyy suomea hieman eri näkökulmasta kuin tähän mennessä ilmestyneet oppikirjat. Tähän tavoitteeseen ei kuitenkaan päästä pelkän oppikirjan voimin, vaan avuksi tarvitaan oppikirjaa käyttävät opettajat ja opiskelijat. Yritän selittää tässä lyhyesti ne periaatteet, jotka ovat ohjanneet oppikirjani muotoutumista nykyiseen asuunsa.

Miksi juuri tällainen?

Se, mikä varmasti ensimmäiseksi *Elämän suolaa* -oppikirjassa pistää varsinkin suomalaisen lukijan silmään, on dialogitekstien kieli, joka ei noudata kirjoitetun suomen normeja. Kirjoitetun kielen hallinta on tärkeä osa kielitaitoa, mutta kirjakielen rekisterin hallinta ei yksinomaan riitä: opiskelijoille on alusta alkaen (ainakin) esiteltävä sitä kielellisen vaihtelun todellisuutta, jossa he joutuvat elämään. *Elämän suolaa* -oppikirjan tärkeimpiä tavoitteita onkin saada opiskelijat alusta lähtien huomaamaan, että kieli vaihtelee ja että tätä vaihtelua ohjaavat moninaiset tekijät. Tavoitteen toteutuminen vaatii toki opettajan apua jo senkin vuoksi, että vaikka tietyt kirjassa esiintyvät arkipuhekielisyydet (persoonapronominien muoto, passiivimuotojen käyttö monikon 1. persoonassa, demonstratiivipronominien muoto jne.) ovatkin laajalle levinneitä, kieli vaihtelee silti hyvin paljon niin alueellisesti, sosiaalisesti kuin yksilöllisestikin.

Jo pelkästään se, että puhuttu suomi ei ole millään tavalla yhtenäinen kielimuoto, johtaa siihen, että oppikirjan kieli on lukuisien kompromissien tulos. Sitä paitsi arkipuheen piirteitä on monesti mahdotonta saada paperille, eikä tarkka foneettinen transkriptio olisi alkeisopetuksen kannalta tarkoituksenmukainenkaan. Dialogitekstit on kuitenkin tarkoitettu ensisijaisesti kuunneltaviksi eivätkä tekstien kirjoitusasun ratkaisut nouse siitä syystä päällimmäisiksi.

Elämän suolaa lähtee liikkeelle siis siitä, että mikään kielellinen rekisteri ei ole ylitse muiden tai toisaalta vähäpätöisempi kuin muut. Tämä johtaa luonnollisesti siihen, että alkuaskeleet suomeen saattavat opiskelijoista tuntua kaaosmaisilta. Mitä pitemmälle alkeisopinnoissa edetään, sitä selvemmin niin opettaja kuin opiskelijakin huomaa, että alun kaaoksesta syntyy kuin syntyykin järjestelmiä. Mikään ei ole tietenkään ilmaista: kieltenopiskelu on raakaa työtä. Lohduttavaa on kuitenkin se, että opiskeluun sijoitetun työn määrä on miltei suoraan verrannollinen saataviin tuloksiin.

Opiskelijoilta ei saa alussa vaatia liikaa. Onko loppujen lopuksi suurtakaan haittaa siitä, että kirjoittamista harjoiteltaessa opiskelija erehtyy käyttämään sellaisia aineksia, jotka kuuluvat yksinomaan puhuttuun kieleen? Opettajan

tehtävä on toki neuvoa ja opastaa sekä kertoa, mihin rekisteriin mikin sana tai ilmaus kuuluu. Opettajan tehtäväksi jää myös osoittaa, mikä on hyvä osata tuottaa, mikä taas on sellainen kohta, jonka pelkkä ymmärtäminen riittää. Niin opettajan kuin opiskelijankin avuksi on dialogiteksteissä merkitty ne kohdat, joihin eritoten kannattaa kiinnittää huomiota.

Elämän suolaa -oppikirjan perusperiaatteita on se, että kieliainesta esitellään runsaasti ensimmäisestä oppitunnista lähtien. Esittely ei tarkoita kuitenkaan samaa kuin analyysi: analyysivaiheeseen päästään vasta usean esiintymäkerran ja analogiaan ja osin myös fraasioppimiseen perustuvan harjoittelun kautta. Aikuisesta kielenoppijasta saattaa aluksi tuntua raskaalta se, että asioita ei analysoida heti perin pohjin. Kokemukseni mukaan se on kuitenkin myös helpottavaa: kun opiskelijoilla ei ole vielä tarkkaa kieliopillista analyysikuviota mielessään, he eivät vaadi itseltään liikaa eivätkä pelkää niin paljon puheen tuottamista. Sitä paitsi alun esittelyvaihe antaa opiskelijoille mahdollisuuden omatoimisuuteen: he voivat itse yrittää muodostaa systeemejä oppimastaan. Tämä puolestaan harjaannuttaa opiskelijoita ohjatun opetuksen ulkopuoliseen todellisuuteen: on selvittävä silloinkin, kun kaikkea ei ymmärrä tai kun ei ole opettajaa, joka antaisi valmiin ratkaisun kielenkäytön ongelmiin.

Analyysia ei pidä toki siirtää loputtomasti myöhemmäksi, riittää, että kutakin asiaa harjoitellaan jonkin aikaa niin passiivisesti kuin aktiivisestikin ennen varsinaista analyysivaihetta. Kun opetus ei ala analyysilla, voitetaan paljon: monimutkainenkin asia tuntuu helpolta – tai ainakin helpommalta – silloin, kun siihen on ollut mahdollisuus tutustua hiukan jo aiemmin.

Mitä kirja sisältää?

On oikeastaan harhaanjohtavaa puhua yhdestä kirjasta, sillä koko pakettiin kuuluu itse asiassa kaksi oppilaankirjaa, kaksi 90 minuutin pituista äänitettä ja opettajanopas. Oppilaankirjoissa on yhteensä 40 kappaletta, kussakin kappaleessa (tavallisesti) dialogimuotoinen teksti, harjoitukset ja suomi–englanti–venäjä–espanja–sanasto.

Tekstit liittyvät läheisesti toisiinsa. Ne kertovat tavallisten, eri-ikäisten suomalaisten jokapäiväisestä elämästä, siihen kuuluvista iloista ja suruista. Vaikka varsinaista juonta kertomuksessa ei olekaan, tekstien temaattinen yhteenkuuluvuus mahdollistaa luontevan keskustelun syntymisen: on helppoa muistella, mitä kirjan henkilöille on aiemmin tapahtunut, miksi he ovat joutuneet kulloiseenkin tilanteeseen, mihin tapahtumat saattavat johtaa jne. Koska kappaleiden tarkoitus on – joskus jopa tahallisesti liioitellen – kuvailla suomalaista elämänmenoa, keskustelu on helppo aloittaa ja sitäkin helpompi siirtää opiskelijoitten omaan elämään.

Olen huomannut, että harjoituksia ei ole missään oppikirjassa sopivaa määrää, vuorenvarmasti ei tässäkään. Oman ryhmänsä tarpeita silmällä pitäen jokainen opettaja joutuu tekemään lisäharjoituksia niistä asioista, jotka tuntuvat kulloises-

sakin ryhmässä erityisen vaikeilta. Olen kuitenkin pyrkinyt liittämään mukaan mahdollisimman erilaisia harjoituksia: sellaisia, joissa opiskelijat joutuvat – tai pääsevät – itse tuottamaan kirjoitettua tai puhuttua kieltä, ja toisaalta myös sellaisia, joissa itse ei tarvitse luoda herkeämättä. Vaikka omista tuotoksista oppiikin parhaimmin, kukaan ei ole niin tuottelias, että jaksaisi luoda jatkuvasti uutta.

Puheenymmärtämistä harjoitellaan alusta pitäen. Kirjan ensimmäisen osan kappaleista miltei jokaisessa on sanelun lisäksi avoimia kysymyksiä sisältävä puheenymmärtämisharjoitus. Ne ovat usein dialogeja, mutta joukkoon mahtuu myös pieniä kertomuksia, puhelinvastaajien viestejä, yleisölle tarkoitettuja kuulutuksia, toisin sanoen sellaista puhemateriaalia, johon opiskelijat väistämättä törmäävät ennemmin tai myöhemmin. Jälkimmäisessä osassa sanelut ja puheenymmärtämisharjoitukset vuorottelevat. Sen lisäksi, että puheenymmärtämisharjoitusten tehtävä luonnollisesti on opettaa ymmärtämään puhetta, niiden tehtävä on myös opettaa opiskelijat ymmärtämään, että kaikkea ei voi eikä tarvitsekaan ymmärtää.

Tekstinymmärtämistä harjoitellaan niin ikään säännöllisesti, kuudennesta kappaleesta lähtien. Alussa tekstit ovat lyhyitä mainoksia ja ilmoituksia, mutta niiden kieli vaikeutuu vähitellen. Olen pyrkinyt valitsemaan tekstinymmärtämistekstitkin pitäen silmällä niiden yleistä kiinnostavuutta ja keskustelunsynnyttämiskykyä. Tekstien lukemiseen liittyy läheisesti sanakirjan käytön harjoittelu ja myös se, mikä tuli esille jo puheenymmärtämisharjoitusten yhteydessä: kaikkea ei tarvitse ymmärtää.

Jokaisessa kappaleessa on harjoitusten jälkeen sananlasku. Osa sananlaskuista on supisuomalaisia, osa taas laajemmalti tunnettuja. Joskus sananlaskuja joutuu selittämään hyvinkin pitkään, ennen kuin niiden sanoma menee perille, mutta lähes poikkeuksetta ne herättävät hilpeyttä ryhmässä kuin ryhmässä ja toimivat niin ollen pieninä välipaloina muun opiskelun lomassa.

Kuten edellä mainitsin, jokaiseen kappaleeseen liittyy nelikielinen (suomi–englanti–venäjä–espanja) sanasto. Sanastot on tarkoitettu opiskelijoille avuksi heidän lukiessaan tekstejä kotona. Ne eivät ole – eikä niiden ole tarkoituskaan olla – kattavia, sanakirjan tyyppisiä luetteloita, joista selviävät sanojen yleisimmät merkitykset ja taivutukseen liittyvät tiedot. Usein sanat on viety sanastoon fraaseina, opettajan tehtäväksi jää selittää niiden morfologiset ja semanttiset erityispiirteet sopivissa kohdin. Sanastoihin on kerätty ainoastaan dialogeissa esiintyviä sanoja ja sanontoja. Koska harjoituksetkin tuovat esille uutta sanastoa, opettaja voi tarpeen mukaan selittää vieraita sanoja ennen harjoituksiin syventymistä.

Kappaleet sisältävät paljon kielellistä ainesta. Opettajanoppaan tehtävä on kiinnittää opettajan huomio keskeiseen ja antaa vihjeitä siitä, miten asioita voi käsitellä. Opettajanoppaassa on myös tarkat ohjeet kommunikatiivisten harjoitusten soveltamisesta. Oppaasta löytyvät niin ikään puheenymmärtämisharjoitusten transkriptiot (jotka on tarkoitettu lähinnä itseopiskelijoille). Niihin

turvauduttaessa on muistettava, että puheenymmärtämisharjoitukset on aina kuunneltava moneen kertaan nauhalta. Ryhmäopetuksessa transkriptioihin ei ole juuri mitään syytä puuttua. Niin ikään sanelutekstit ovat opettajanoppaassa.

...ja lopuksi

Olen kokeillut materiaalia omissa ryhmissäni Helsingin suomenkielisessä työväenopistossa lukuvuosina 1993–94 ja 1994–95. Kiitän oppilaitani kärsivällisyydestä ja käytännön vihjeistä. Kiitän myös Jyrki Kalliokoskea, joka on lukenut oppikirjan erään käsikirjoituksen ja antanut siitä huomionarvoista kritiikkiä. Maisa Martinia ja Eija Aaltoa kiitän lukemattomia ideoita antaneesta S2-opettajien täydennyskoulutusohjelmasta, joka ohjasi minut tämän oppikirjan tekoon. Minna Suni ja Eija Aalto ovat minun lisäkseni kokeilleet materiaalia omissa opetusryhmissään ja jaksaneet keskittyä ongelmiini oman työnsä ohessa. Kiitän heitä kärsivällisyydestä ja eritoten niistä lukuisista ideoista, vihjeistä ja kannustuksista, jotka ovat auttaneet minua kirjoitustyössäni.

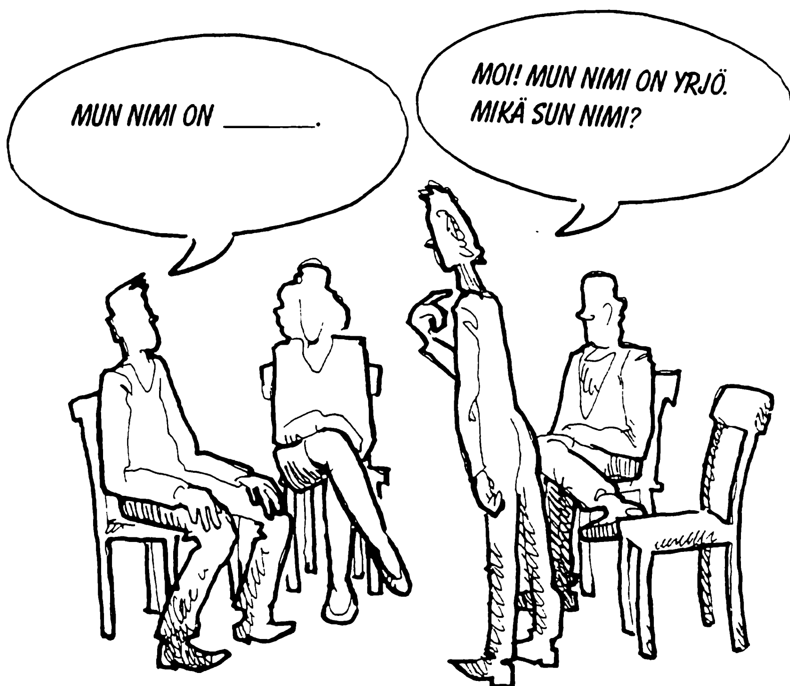
Helsingissä 2. päivänä elokuuta 1995

Yrjö Lauranto

Toiseen painokseen on tehty joitakin korjauksia ja tarkennuksia. Mikään ei kuitenkaan estä käyttämästä 2. painosta 1. painoksen rinnalla.

○ **Ensimmäinen kappale = 1. kappale**

KUKA SINÄ OLET?

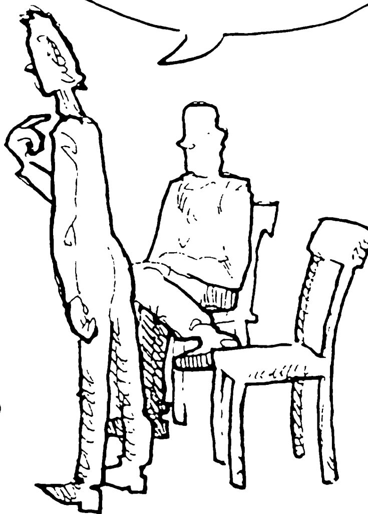

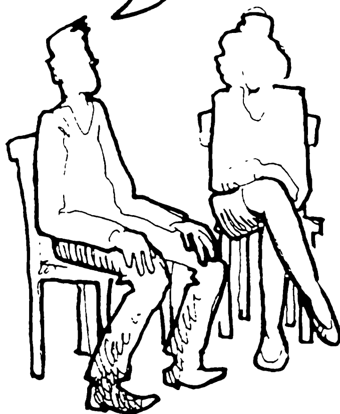

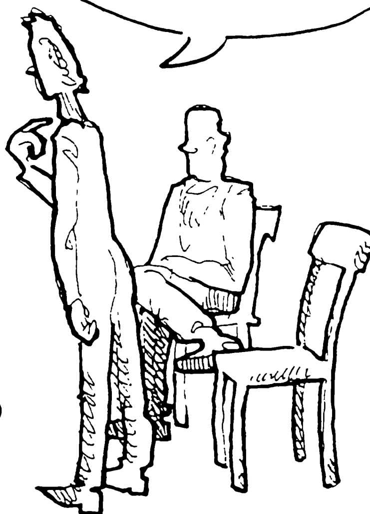

MÄ OLEN AMMATILTANI OPETTAJA. MIKÄ SÄ OLET AMMATILTASI?
MÄ OLEN AMMATILTANI ________.

MÄ PUHUN SUOMEA, ENGLANTIA JA ESPANJAA. MITÄ KIELIÄ SÄ PUHUT?
MÄ PUHUN ________A, ________A JA ________A.

MÄ OLEN _______LAINEN.

MÄ OLEN SUOMALAINEN.
MINKÄMAALAINEN SÄ OLET?

MUN NIMI KIRJOITETAAN _______.

MUN NIMI KIRJOITETAAN Y - R - J - Ö. MITEN SUN NIMI KIRJOITETAAN?

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
Kuka sinä olet?	Who are you?	Кто ты?
moi	hello	привет
Mun nimi on ...	My name is ...	Меня зовут ...
Mikä?	What? Which?	Как?
sun	your, yours	твой
olen kotoisin	I come from	я из
Suomesta	from Finland	Финляндии
Mistä maasta?	From which country?	Из какой страны?
Mä olen ammatiltani ...	I'm a ... by profession	Я по профессии ...
opettaja	teacher	учитель, преподаватель
Mä puhun ...	I speak ...	Я говорю ...
suomea → suomi	Finnish (language)	финский язык
englantia → englanti	English (language)	английский язык
espanjaa → espanja	Spanish (language)	испанский язык
Mitä kieliä?	Which languages?	Какие языки?
suomalainen	Finn	финн, финка
Miten kirjoitetaan?	How do you spell?	Как пишется?
kysymyksiä	questions	вопросы
Missä maassa?	In which country?	В какой стране?
Missä kaupungissa?	In which town?	В каком городе?
sä asut	you live	ты живешь
aakkoset	the alphabet	алфавит
numerot	the numbers	цифры, номера
henkilötiedot	personal data	анкетные данные
sukunimi	family name	фамилия
etunimi	first name	имя
henkilötunnus	personal identity number	метрический код
kansalaisuus	nationality	национальность
äidinkieli	mother tongue	родной язык
siviilisääty	marital status	семейное положение
ammatti	profession	профессия
osoite	address	адрес
postinumero	post code, zip code	почтовый индекс
puhelinnumero	phone number	номер телефона
syntymävuosi	year of birth	год рождения
syntymäpaikka	place of birth	место рождения
verbi	verb	глагол
olla	to be	быть
sanakirja	dictionary	словарь
muoto	form	форма
infinitiivi	infinitive	инфинитив
minä, mä	I	я
sinä, sä	you (sing.)	ты
hän	he, she	он, она
persoona	(grammatical) person	лицо (грамм.)
harrastuksia	hobbies	увлечения
yksikkö	singular	единственное число
tämä mies	this man	этот мужчина
muut kielet	other languages	другие языки
ruotsi	Swedish (language)	шведский язык
naimisissa	married	женат, замужем

ESPANJA	MUU KIELI
¿Quién eres?	
hola	
Me llamo ...	
¿Cuál? ¿Qué?	
tu, tuyo	
soy de	
de Finlandia	
¿De qué país?	
Mi profesión es ...	
profesor, maestro	
Hablo ...	
idioma finés	
idioma inglés	
idioma castellano	
¿Qué idiomas?	
finlandés	
¿Cómo se escribe?	
preguntas	
¿En qué país?	
¿En qué ciudad?	
vives	
abecedario	
los números	
los datos personales	
apellido	
nombre (de pila)	
número de identificación personal	
nacionalidad	
lengua materna	
estado civil	
profesión	
dirección	
código postal	
número de teléfono	
año de nacimiento	
lugar de nacimiento	
verbo	
ser, estar, haber	
diccionario	
forma	
infinitivo	
yo	
tú	
él, ella	
persona (gramatical)	
aficiones	
singular	
este hombre	
otros idiomas	
lengua sueca	
casado/a	

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
siivooja	charwoman	уборщица
asuinpaikka	domicile	местожительство
lukeminen	reading	чтение
nainen	woman	женщина
uinti	swimming	плавание
tyttö	girl	девочка, девушка
ranska	French (language)	французский язык
naimaton	single, unmarried	неженат, незамужем
tarjoilija	waitress, waiter	официант, официантка
jalkapallo	football	футбол
poika	boy	мальчик, молодой человек
espanja	Spanish (language)	испанский язык
taksinkuljettaja	taxi driver	таксист
jääkiekko	ice hockey	хоккей
pesäpallo	Finnish baseball	финский бейсбол
venäjä	Russian (language)	русский язык
leski	widow, widower	вдовец, вдова
kävely	walking	ходьба

ESPANJA	MUU KIELI
moza de limpieza, asistenta	
domicilio	
lectura, leer	
mujer	
natación	
muchacha, chica	
lengua francesa	
soltera/o	
camarero/a	
fútbol	
muchacho, chico	
lengua española	
taxista	
hockey sobre hielo	
béisbol finlandés	
lengua rusa	
viudo/a	
marcha, caminar, andar	

●1 Kysymyksiä.

Mikä sun nimi on?	Mun nimi on _________.
Mistä maasta sä olet kotoisin?	Mä olen kotoisin _________.
Minkämaalainen sä olet?	Mä olen _________.
Mikä sä olet ammatiltasi?	Mä olen ammatiltani _________.
Mitä kieliä sä puhut?	Mä puhun _________.
Missä maassa sä asut?	Mä asun _________.
Missä kaupungissa sä asut?	Mä asun _________.
Miten sun nimi kirjoitetaan?	Se kirjoitetaan _________.

Mist**ä** maa**sta** sä olet kotoisin?	Suome**sta**.
Minkämaa**lainen** sä olet?	Suoma**lainen**.
Miss**ä** maa**ssa** sä asut?	Suome**ssa**.
Miss**ä** kaupungi**ssa** sä asut?	Helsingi**ssä**.
Mit**ä** kieli**ä** sä puhut?	Suome**a**, ruotsi**a**, englanti**a** ja espanja**a**.

●2 Aakkoset.

A	a	[aa]	**P**	p	[pee]
B	b	[bee]	**Q**	q	[kuu]
C	c	[see]	**R**	r	[är]
D	d	[dee]	**S**	s	[äs]
E	e	[ee]	**T**	t	[tee]
F	f	[äf]	**U**	u	[uu]
G	g	[gee]	**V**	v	[vee]
H	h	[hoo]	**W**	w	[kaksois vee]
I	i	[ii]	**X**	x	[äks]
J	j	[jii]	**Y**	y	[yy]
K	k	[koo]	**Z**	z	[tset]
L	l	[äl]	**Å**	å	[ruotsalainen oo]
M	m	[äm]	**Ä**	ä	[ää]
N	n	[än]	**Ö**	ö	[öö]
O	o	[oo]			

●3 Numerot 0–9.

0	nolla
1	yksi
2	kaksi
3	kolme
4	neljä
5	viisi
6	kuusi
7	seitsemän
8	kahdeksan
9	yhdeksän

●4 Henkilötiedot.

Sukunimi: ____________________

Etunimi: ____________________

Henkilötunnus: ____________________

Kansalaisuus: ____________________

Äidinkieli: ____________________

Siviilisääty: ____________________

Ammatti: ____________________

Osoite: ____________________

Postinumero: ____________________

Puhelinnumero: ____________________

Syntymävuosi: ____________________

Syntymäpaikka: ____________________

Mikä sun ____________________ on?

●5 Verbi OLLA.

sanakirjamuoto: (infinitiivi)	**OLLA**
minä-persoona:	**minä/mä OLEN**
sinä-persoona:	**sinä/sä OLET**
hän-persoona:	**hän/se ON**

●6 Minun, sinun, hänen.

minä/mä	**MINUN/MUN**
sinä/sä	**SINUN/SUN**
hän/se	**HÄNEN/SEN**

– Mikä sun puhelinnumero on?
– Mun puhelinnumero on 477 2224.

●7 Harrastuksia.

Mitä sä harrastat?
Mä harrastan __________.

Harrastuksia
(sanakirjamuoto):

____________________	____________________
____________________	____________________
____________________	____________________
____________________	____________________
____________________	____________________
____________________	____________________
____________________	____________________
____________________	____________________
____________________	____________________
____________________	____________________

●8 Harrastan/puhun + -a/-ä, -ta/-tä.

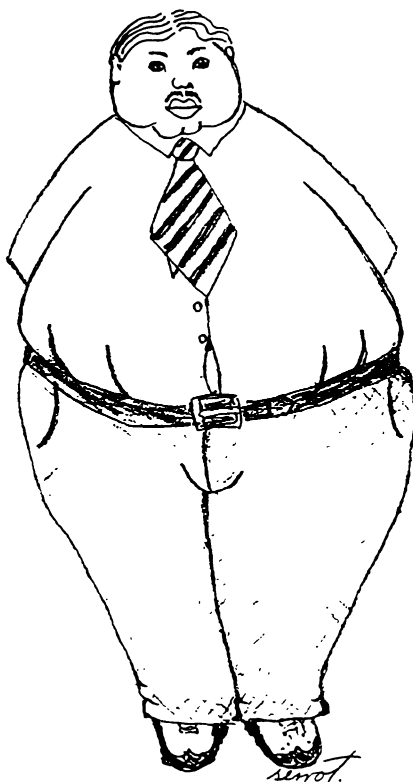
VERBI	MITÄ? + -A/-Ä, -TA/-TÄ
Minä harrastan	hiihto+a.
Sinä harrastat	lukemis+ta.
Liisa harrastaa	kieli+ä.
Minä puhun	englanti+a.
Lei puhuu	thai+ta.
Olga puhuu	venäjä+ä.

●9 Verbit: yksikkö.

	HARRASTAA (sanakirjamuoto)		PUHUA (sanakirjamuoto)
minä/mä	____________	minä/mä	____________
sinä/sä	____________	sinä/sä	____________
hän/se	harrastaa	hän/se	puhuu
	ASUA (sanakirjamuoto)		OLLA (sanakirjamuoto)
minä/mä	____________	minä/mä	____________
sinä/sä	____________	sinä/sä	____________
hän/se	____________	hän/se	____________

●10 Kuka hän on?

Kuka tämä mies on?

Sukunimi: Valtanen
Kansalaisuus: suomalainen
Äidinkieli: suomi
Muut kielet: ruotsi ja englanti
Siviilisääty: naimisissa
Syntymäpaikka: Kitee
Ammatti: opettaja
Asuinpaikka: Helsinki
Osoite: Mannerheimintie 112 C 32
Harrastukset: lukeminen, hiihto

Tämä mies on Jaakko Valtanen. Hän on kotoisin Suomesta. Hän on siis suomalainen. Jaakon äidinkieli on suomi. Hän on ammatiltaan opettaja.

Jaakko asuu Helsingissä Mannerheimintiellä. Hän on naimisissa. Jaakon vaimo on Liisa. Jaakko puhuu suomea, ruotsia ja englantia. Hän harrastaa lukemista ja hiihtoa.

●11 Kuka hän on?

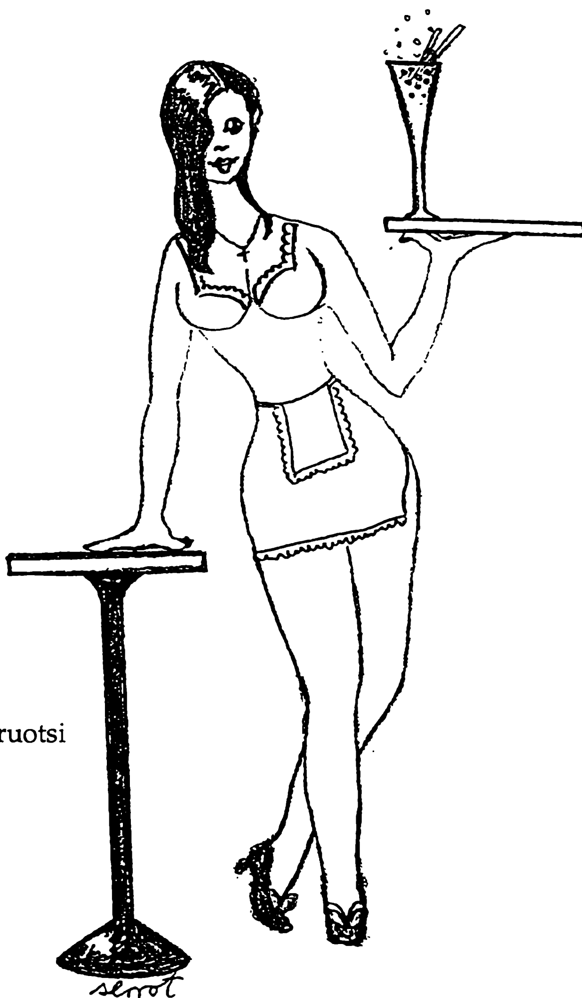
Kuka tämä nainen on?

Etunimi: Liisa
Sukunimi: Nieminen-Valtanen
Kansalaisuus: suomalainen
Äidinkieli: suomi
Muut kielet: --
Siviilisääty: naimisissa
Syntymäpaikka: Turku
Ammatti: siivooja
Asuinpaikka: Helsinki
Osoite: Mannerheimintie 112 C 32
Harrastukset: lukeminen, uinti

●12 Kuka hän on?

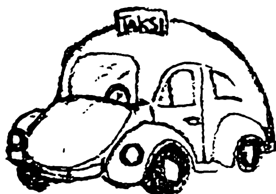
Kuka tämä tyttö on?

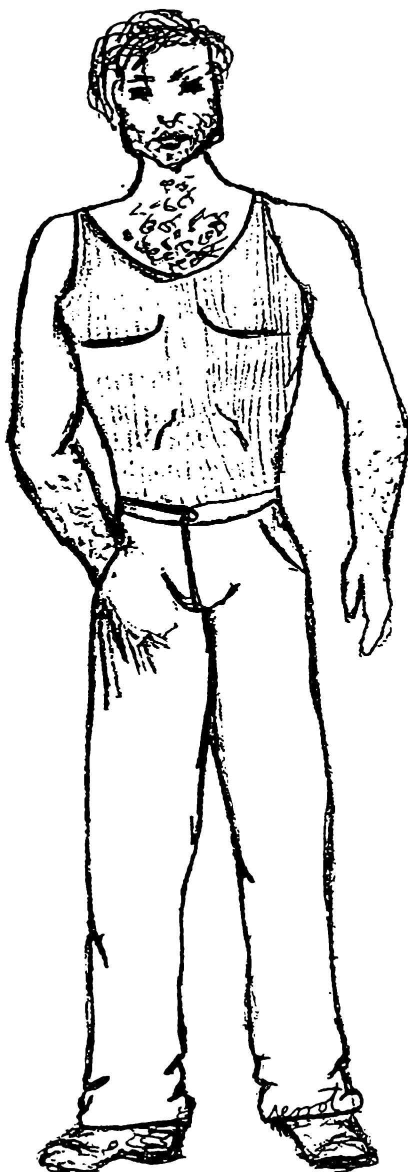

Etunimi: Eija
Sukunimi: Lehtonen
Kansalaisuus: suomalainen
Äidinkieli: suomi
Muut kielet: englanti, ranska ja ruotsi
Siviilisääty: naimaton
Syntymäpaikka: Espoo
Ammatti: tarjoilija
Asuinpaikka: Helsinki
Osoite: Hämeentie 12 A 3
Harrastukset: jalkapallo, kielet.

●13 Kuka hän on?

Kuka tämä poika on?

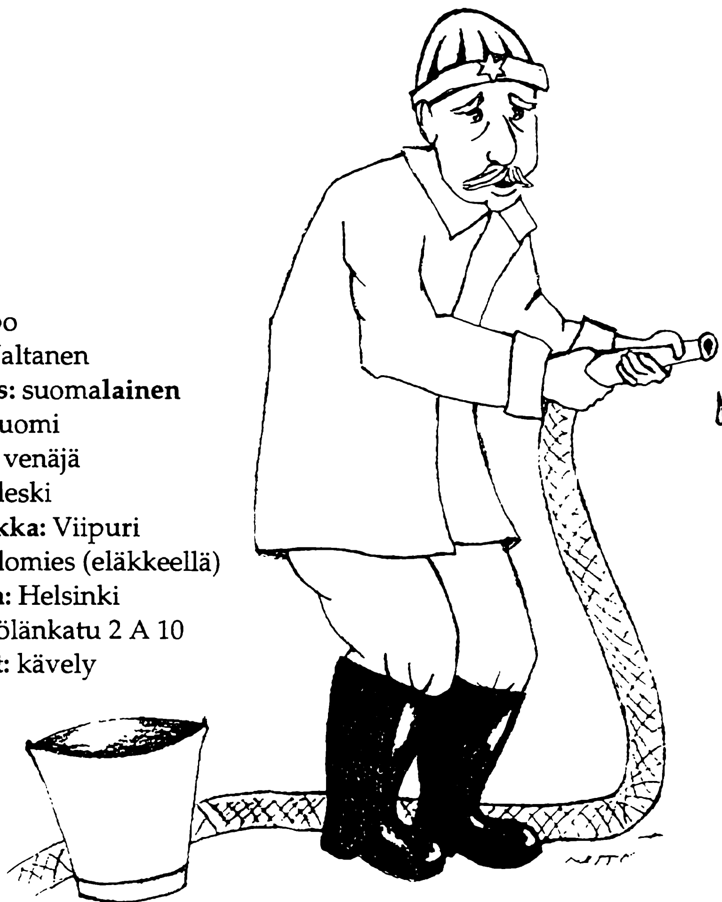

Etunimi: Mikko
Sukunimi: Valtanen
Kansalaisuus: suomalainen
Äidinkieli: suomi
Muut kielet: englanti ja espanja
Siviilisääty: naimaton
Syntymäpaikka: Oulu
Ammatti: taksinkuljettaja
Asuinpaikka: Helsinki
Osoite: Hämeentie 12 A 3
Harrastukset: jääkiekko, uinti, pesäpallo

●14 Kuka hän on?

Kuka tämä mies on?

Etunimi: Alpo
Sukunimi: Valtanen
Kansalaisuus: suomalainen
Äidinkieli: suomi
Muut kielet: venäjä
Siviilisääty: leski
Syntymäpaikka: Viipuri
Ammatti: palomies (eläkkeellä)
Asuinpaikka: Helsinki
Osoite: Väinölänkatu 2 A 10
Harrastukset: kävely

●15 **Kirjoitusharjoitus.** Kirjoita itsestäsi. Vastaa **esimerkiksi** seuraaviin kysymyksiin: Kuka olet? Mistä maasta olet? Mistä kaupungista? Mikä äidinkielesi on? Mitä muita kieliä puhut? Mitä harrastat? Oletko naimisissa? Voit kertoa itsestäsi myös muuta, jos haluat.

●16 **Sanelu.** Kirjoita, mitä kuulet nauhalta.

●17 **Puheenymmärtäminen.** Kuuntele dialogi ja vastaa kysymyksiin.

1 Keitä ihmisiä dialogissa on?
2. Missä dialogin nainen asuu? Entä mies?
3. Onko nainen naimisissa? Entä mies?

●18 **Sananlasku.**

AIKA ON RAHAA.

○ Toinen kappale = 2. kappale

MOI! MITÄ KUULUU?

Liisa ja Kirsti ovat suomalaisia naisia. ***He ovat noin viisikymmentä*** **(50)** ***vuotta vanhoja.*** **He ovat ystäviä.**

Kirsti: Liisa! *Hei!*
Liisa: *Moi!* Kiva nähdä! *Mitä kuuluu?*
Kirsti: *Ei mitään erikoista.*
Entäs itsellesi?
Liisa: *Todella hyvää kiitos.*
Mä olen lomalla.
Kirsti: Ai kun kiva! – *Anteeksi* mutta
minulla on vähän kiire.
Soitellaan!
Liisa: *Joo.* Soitellaan! *Hei hei!*
Kirsti: *Moi moi!*

AAMULLA
Mikon isoisä Alpo on ***aamulla*** **kaupassa ja tapaa naapurin.**

naapuri: *Huomenta!*
Alpo: *Hyvää huomenta!*

PÄIVÄLLÄ
Alpo on taas ulkona ja tapaa naapurin.

naapuri: *Päivää!*
Alpo: *Hyvää päivää!*

ILLALLA
Jaakko ja Liisa ovat kotona. Kirsti tulee illalla kylään.

Jaakko: *Iltaa! Tervetuloa!*
Kirsti: Iltaa iltaa! *Kiitoksia.*
Mitäs kuuluu?
Jaakko: Hyvää kiitos. Entäs itsellesi?
Kirsti: *Erittäin hyvää,* kiitos.
Liisa: No, Kirsti. Kiva nähdä!
Tervetuloa!
Kirsti: Kiitos kiitos!

YÖLLÄ

On yö. Kirsti on lähdössä kotiin.

Jaakko:	Hei hei! *Oli kiva nähdä.*
Liisa:	*Kiitos käynnistä!*
Kirsti:	*Kiitos teille!* Soitellaan! *Hyvää yötä!*
Liisa:	Joo. Soitellaan! Hyvää yötä!
Jaakko:	Hyvää yötä! *Terveisiä Taunolle!*
Kirsti:	Kiitoksia. Hei hei!

KIITOS

Mikko:	*Kiitos paljon!*
Eija:	*Ei kestä!*

ANTEEKSI

Mikko:	*Ai anteeksi!*
Eija:	*Ei se mitään!*

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
Mitä kuuluu?	How are you?	Как дела?
suomalaisia	Finnish (pl.)	финские
naisia	women	женщины
He ovat 50 vuotta vanhoja.	They are 50 years old.	Им 50 лет.
ystäviä	friends	друзья
hei	hello	привет
Kiva nähdä!	Nice to see you!	Рад(а) тебя видеть!
Ei mitään erikoista.	Fine. (lit: nothing special)	Ничего особенного.
Entäs itsellesi?	How about you?	А как у тебя дела?
todella	really, very	очень
hyvää → hyvä	good, nice	хорошо
kiitos	thank you	спасибо
lomalla	on holiday	в отпуске
Ai kun kiva!	That's nice to hear!	Как замечательно!
anteeksi	(I'm) sorry	извини(те)
mutta	but	но
minulla on	I have	у меня
vähän	a little	немного
kiire	hurry	спешка
Minulla on kiire.	I am in a hurry.	Я спешу.
Soitellaan!	I'll call you!	Звони(те)!
joo	yes	да
hei hei	bye bye	пока
moi moi	bye bye	пока
aamulla	in the morning	утром
Mikon isoisä	Mikko's grandfather	дедушка Микко
kaupassa	shopping	в магазине
tapaa	meets	встречается
naapuri	neighbour	сосед, соседка
(Hyvää) huomenta!	Good morning!	Доброе утро!
päivällä	in the daytime	днём
taas	again	опять
ulkona	out	на улице
(Hyvää) päivää!	Good afternoon!	Добрый день!
illalla	in the evening	вечером
kotona	at home	дома
tulee kylään	comes visiting	приходит в гости
Iltaa!	Good evening!	Добрый вечер!
tervetuloa	welcome	добро пожаловать
kiitoksia	thank you	спасибо
erittäin	very	очень
yöllä	in the night	ночью
On yö.	It is night.	Ночь.
oli	was	было
Kiitos käynnistä!	Thanks for the visit!	Спасибо тебе, что зашла!
teille	to you	вам

ESPANJA MUU KIELI

¿Cómo estás?
finlandesas/es
mujeres
Tienen 50 años.
amigas/os
hola
¡Me alegro de verte!
Bien. Nada nuevo. (lit: nada especial)
¿Y tú?
muy
bueno; (aquí:) bien
gracias
de vacaciones
¡Ah, qué bien!
lo siento, perdón
pero
tengo
un poco
prisa
Tengo prisa.
Nos llamamos.
sí
chau
hasta pronto
por la mañana
abuelo de Mikko
en el supermercado
se encuentra (con)
vecino/a
¡Buenos días!
por la tarde
otra vez
fuera (de casa)
¡Buenas tardes! ¡Buenos días!
por la noche (bastante temprano)
en casa
viene de visita
¡Buenas noches!
bienvenido(s)
gracias
muy
por la noche (bastante tarde)
Es de noche.
fue, era
¡Gracias por la visita!
a vosotros; a ustedes

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
Hyvää yötä!	Good night!	Спокойной ночи!
terveisiä	regards	привет
Taunolle	to Tauno	Тауно
paljon	a lot	большое (спасибо)
Ei kestä.	My pleasure.	Не за что.
Ei se mitään.	That's OK.	Ничего.

ESPANJA MUU KIELI

¡Buenas noches! (al acostarse)
saludos
a Tauno
mucho(s)
De nada.
De nada.

●**1 Täydennä dialogit.** Lue ja näyttele dialogit vierustoverin kanssa.

1. – Moi! Mitä _________?
   – Moi! Kiitos _________! Entä _________?
   – _________ hyvää, kiitos.

2. – Anteeksi!
   – _________!

3. – Huomenta! _________ kuuluu?
   – _________ hyvää! _________ itsellesi?
   – _________, kiitos.

4. – _________! Kiva nähdä! Mitä kuuluu?
   – _________. Entä itsellesi?
   – _________ hyvää. _________ mutta _________ on kiire. _________!
   – Joo. Soitellaan! Hei hei!

5. – Liisa terve! Mitäs kuuluu?
   – _________. Entä _________?
   – Hyvää kiitos. Anteeksi mutta minulla on vähän _________.
   – _________! Soitellaan myöhemmin!
   – Joo. _________! Moi moi!
   – _________!

6. – Päivää!
   – _________!
   – Mitä kuuluu?
   – _________. Entä _________?
   – _________.
   – Entä Liisalle? Mitä Liisalle kuuluu?
   – _________ kiitos!
   – _________ Liisalle!
   – _________. Hei hei!
   – _________!

7. – Kiitos kaikesta!
   – _________! Moi moi!
   – _________!

8. – _________ iltaa! Kiva _________! Tervetuloa!
   – _________! Hyvää iltaa! _________ kuuluu?
   – _________ hyvää. Entä _________?
   – _________ kiitos! Käy peremmälle!
   – _________.

9. – Hei _________! Hyvää _________!
   – Moi moi! _________ yötä! Nuku hyvin!

●2 **Pariharjoitus: haastattelu.**

●3 **Sanelu.** Kirjoita, mitä kuulet nauhalta.

●4 **Puheenymmärtäminen.** Kuulet 4 dialogia. Mikä vuorokaudenaika on kysymyksessä?

1. _________________
2. _________________
3. _________________
4. _________________

●5 **Puheenymmärtäminen.** Kuuntele dialogi ja vastaa kysymyksiin.

1. Mitä miehelle kuuluu?
2. Mitä naiselle kuuluu?
3. Mitä mies tarjoaa naiselle?

●6 **Sananlasku.**

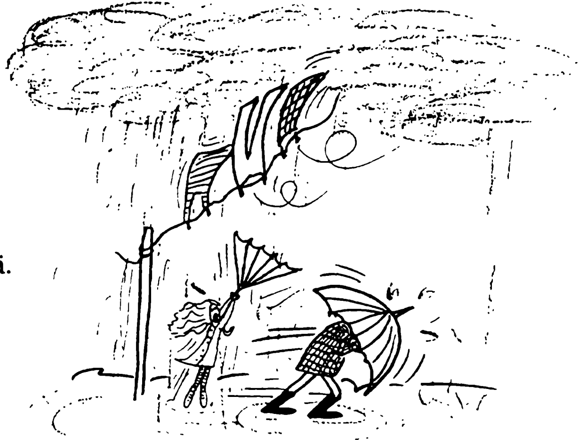
KERTAUS ON OPINTOJEN ÄITI.

◯Kolmas kappale = 3. kappale

MINKÄLAINEN ILMA TÄNÄÄN ON?

1 *KEVÄÄLLÄ*

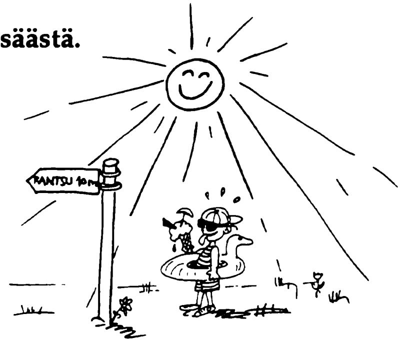
On aamu. Liisa ja Jaakko ovat kotona Mannerheimintiellä.

Jaakko: Hyvää huomenta!
Liisa: Huomenta huomenta!
Jaakko: *Minkälainen ilma tänään on?*
Liisa: *Huono. Sataa ja tuulee.*
Jaakko: Voi että! Aina sataa! *Onko siellä kylmä?*
Liisa: Mm-m. On. Aika kylmä. Tuulee melko paljon.
Jaakko: *Kuinka monta astetta siellä on?*
Liisa: *En tiedä.* Varmaan noin *10 astetta.*
Jaakko: Miksi aina on *ruma ilma*?

2

Eija ja Mikko ovat myös kotona. Hekin puhuvat säästä.

Eija: *Ulkona on ihana ilma!*
Mikko: Joo, *todella lämmin.* Ainakin 18 astetta *varjossa.*
Eija: Siis todella mukava ilma.
Mikko: Niin on. On kiva, että *aurinko paistaa.*

3 KESÄLLÄ

Sää* muuttuu äkkiä. *Kesällä* voi olla *ukonilma.

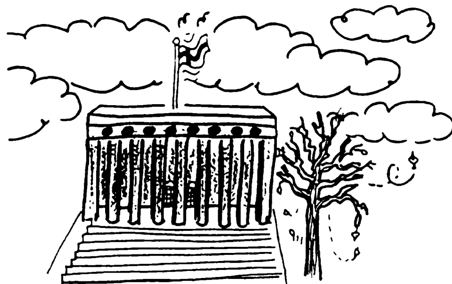

Liisa: *Kauhea* ukonilma!
Jaakko: Niin on. *Sataa kaatamalla* ja tuulee niin että tukka lähtee.
Liisa: Onneksi *ei salamoi paljon.* Mä pelkään *vähän* ukonilmaa.

4 SYKSYLLÄ

Syksyllä on usein pilvistä* ja varsinkin Helsingissä tuulee melkein *joka päivä.

Liisa: *Millainen ilma tänään on?*
Jaakko: *Ei mikään erikoinen.*
Ulkona on vähän pilvistä.
Liisa: *Sataako* ulkona?
Jaakko: *Ei sada.* Onneksi.
Liisa: *Tuuleeko* siellä?
Jaakko: *Tuulee,* mutta aika vähän.

5

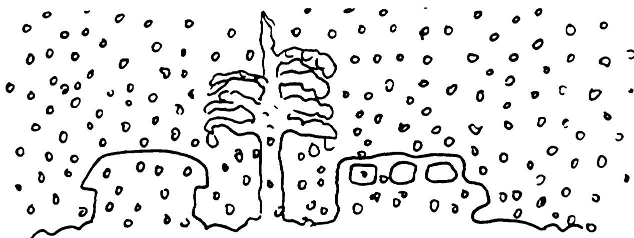
Loppusyksystä sää on aika hirveä. Melkein joka päivä *sataa räntää tai lunta.*

Eija: Voi että! Hirveä ilma!
Sataa räntää.
Mikko: Mitä?! Sataako räntää?
Eija: Sataa. Lunta tai räntää,
mä en tiedä.
Mikko: *Inhottava ilma*!

6 TALVELLA

Mikko ja Eija katsovat ikkunasta ulos. On tulossa *talvi.*

Eija: Mikko, katso! *Sataa lunta!*
Mikko: Kiva juttu! *Talvi on tulossa.*

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
Minkälainen?	What is ... like? What kind of ...?	Какой?
ilma	weather	погода
tänään	today	сегодня
keväällä	in the spring	весной
huono	bad	плохой
siellä	there	там
Sataa. →	It is raining.	Идёт дождь.
sataa	to rain	дождить
Tuulee. →	It is blowing.	Ветер.
tuulla	to blow	дуть
Voi että!	What a pity!	Ой!
aina	always	всегда
kylmä	cold	холодно
aika	quite	довольно
melko	quite, rather	довольно
Kuinka monta?	How many?	Сколько?
astetta → aste	degree	градус
En tiedä.	I don't know.	Не знаю.
noin	about, approximately	около
varmaan	must be	наверное
Miksi?	Why?	Почему?
ruma	nasty, unpleasant	плохая (погода)
myös	also	тоже
hekin	they ... too	они тоже
säästä	about the weather	о погоде
ulkona	outside	на улице
ihana	lovely	прекрасный
lämmin	warm	тепло
ainakin	at least	по крайней мере
varjossa	in the shade	в тени
mukava	nice	приятный
Niin on.	Yes it is.	Да.
kiva	nice	хорошо
että	that	что
aurinko	the sun	солнце
Aurinko paistaa.	The sun is shining.	Солнце светит.
kesällä	in the summer	летом
muuttuu	changes	меняется
äkkiä	rapidly	внезапно
voi	can	может
ukonilma	thunderstorm	гроза
kauhea	terrible	ужасный
sataa kaatamalla	to rain cats and dogs	дождь льёт как из ведра
tukka	hair	волосы
lähtee → lähteä	(here:) to lose	(здесь:) выпадать
onneksi	fortunately	к счастью
ei	not	нет
salamoi	there is lightning	сверкает молния

ESPANJA	MUU KIELI

{ ¿Cómo?
¿Qué tipo de ...?
tiempo
hoy
en primavera
malo
allí, allá
Llueve.
llover
Hace viento.
hacer viento
¡Qué pena!
siempre
frío
relativamente, bastante
relativamente, bastante
¿Cuántos?
grado
No sé.
aproximadamente
seguramente
¿Por qué?
feo
también
ellos también
sobre el tiempo
(a)fuera
maravilloso
caluroso
por lo menos
a la sombra
bueno, agradable
Sí, es cierto.
bueno, agradable
que
sol
Hace sol.
en verano
cambia
rápidamente
puede
tormenta (con truenos y relámpagos)
terrible
llover a cántaros
cabello
(aquí:) caerse, escaparse
menos mal, por suerte
no
relampaguea

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
pelkään	I'm afraid of	я боюсь
syksyllä	in the autumn	осенью
On pilvistä.	It is cloudy.	Пасмурно.
usein	often	часто
varsinkin	especially	особенно
melkein	almost	почти
joka päivä	every day	каждый день
ei mikään erikoinen	not particularly good or bad	ничего особенного
loppusyksystä	late in the autumn	в конце осени
hirveä	terrible, awful	ужасный
Katso!	Look!	Смотри!
Sataa räntää.	It is sleeting.	Идёт мокрый снег.
Sataa lunta.	It is snowing.	Идёт снег.
inhottava	disgusting, nasty	отвратительный
talvella	in the winter	зимой
katsoa	to look	смотреть
ikkuna	window	окно
On tulossa talvi.	Winter is coming.	Наступает зима.
Kiva juttu!	That's nice!	Прекрасно!

ESPANJA MUU KIELI

tengo miedo
en otoño
Está nublado.
a menudo
especialmente
casi
todos los días
nada especial
a finales del otoño
terrible
¡Mira!
Cae aguanieve.
Nieva.
espantoso, (lit.: odioso)
en invierno
mirar
ventana
Viene el invierno.
¡Qué bien!

●1 Lämpötila ja kirjakielen numerot.
Kuinka monta astetta ulkona on? = Montako astetta ulkona on?

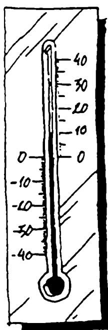
-2°C	miinus kaksi astetta
-1°C	miinus yksi **aste**
0°C	nolla astetta
1°C	yksi **aste**
2°C	kaksi astetta
3°C	kolme astetta
4°C	neljä astetta
5°C	viisi astetta
6°C	kuusi astetta
7°C	seitsemän astetta
8°C	kahdeksan astetta
9°C	yhdeksän astetta
10°C	kymmenen astetta
11°C	yksitoista astetta
12°C	kaksitoista astetta
13°C	kolmetoista astetta
14°C	neljätoista astetta
15°C	viisitoista astetta
16°C	kuusitoista astetta
17°C	seitsemäntoista astetta
18°C	kahdeksantoista astetta
19°C	yhdeksäntoista astetta
20°C	kaksikymmentä astetta
21°C	kaksikymmentäyksi astetta
22°C	kaksikymmentäkaksi astetta
23°C	kaksikymmentäkolme astetta
24°C	kaksikymmentäneljä astetta
25°C	kaksikymmentäviisi astetta
26°C	kaksikymmentäkuusi astetta
27°C	kaksikymmentäseitsemän astetta
28°C	kaksikymmentäkahdeksan astetta
29°C	kaksikymmentäyhdeksän astetta
30°C	kolmekymmentä astetta
40°C	neljäkymmentä astetta
50°C	viisikymmentä astetta
60°C	kuusikymmentä astetta
70°C	seitsemänkymmentä astetta
80°C	kahdeksankymmentä astetta
90°C	yhdeksänkymmentä astetta

●2 Lämpötila ja puhekielen numerot.

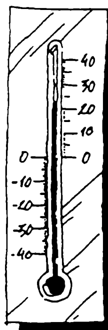
-2°C	miinus kaks astetta
-1°C	miinus yks **aste**
0°C	nolla astetta
1°C	yks **aste**
2°C	kaks astetta
3°C	kolme astetta
4°C	neljä astetta
5°C	viis astetta
6°C	kuus astetta
7°C	seittemän astetta
8°C	kaheksan astetta
9°C	yheksän astetta
10°C	kymmenen astetta
11°C	ykstoista astetta
12°C	kakstoista astetta
13°C	kolmetoista astetta
14°C	neljätoista astetta
15°C	viistoista astetta
16°C	kuustoista astetta
17°C	seittemäntoista astetta
18°C	kaheksantoista astetta
19°C	yheksäntoista astetta
20°C	kakskyt astetta
21°C	kakskytyks astetta
22°C	kakskytkaks astetta
23°C	kakskytkolme astetta
24°C	kakskytneljä astetta
25°C	kakskytviis astetta
26°C	kakskytkuus astetta
27°C	kakskytseittemän astetta
28°C	kakskytkaheksan astetta
29°C	kakskytyheksän astetta
30°C	kolkyt astetta
40°C	nelkyt astetta
50°C	viiskyt astetta
60°C	kuuskyt astetta
70°C	seiskyt astetta
80°C	kaheksankyt astetta
90°C	yheksänkyt astetta

●3 Kuinka monta astetta on?

Katso lämpömittaria ja kerro, montako astetta ulkona on.

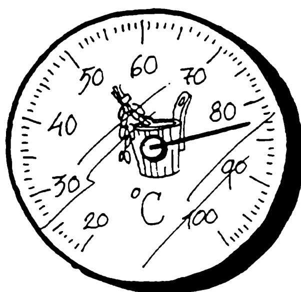

Kuinka monta astetta ulkona on?
Ulkona on kymmenen astetta.

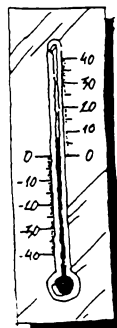
Montako astetta sisällä on?

________________________.

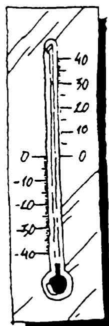
Montako astetta saunassa on?

____

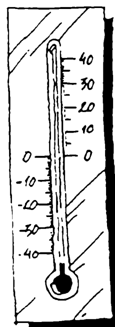
Kuinka monta astetta ulkona on?

____

Montako astetta nyt on?

____

Montako astetta kotona on?

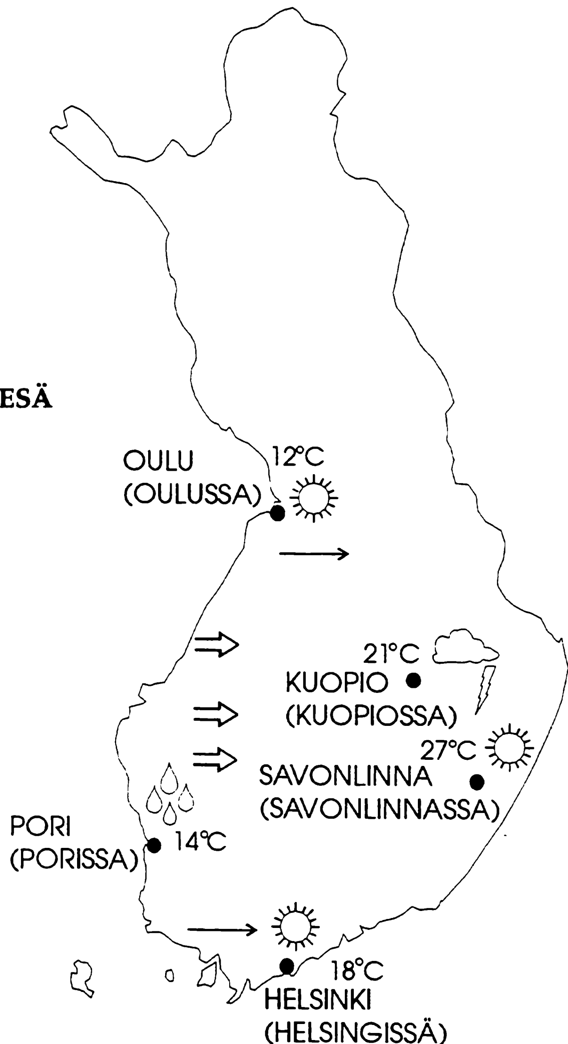
____

●**4 Sää.** Kerro, minkälainen ilma eri kaupungeissa on. Keskustele ilmasta vierustoverin kanssa. Kysy häneltä, minkälainen ilma eri kaupungeissa on.

Minkälainen ilma on?
Sataako?
Sataako vettä?
Sataako räntää?
Sataako lunta?
Tuuleeko?
Onko kylmä ilma?
Onko lämmin ilma?
Onko pilvistä?
Kuinka monta astetta on?
Paistaako aurinko?
Onko ukonilma?
Salamoiko?

Ensimmäinen sääkartta: KESÄ

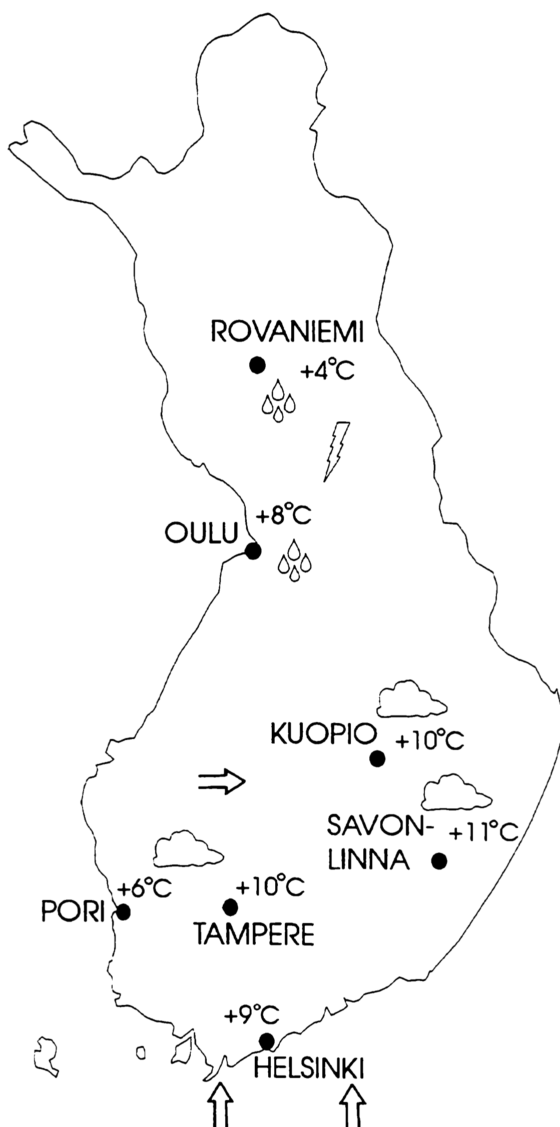
→ TUULEE
⇒ TUULEE KOVASTI
SATAA
SATAA KOVASTI
SATAA RÄNTÄÄ
SATAA LUNTA
AURINKO PAISTAA
ON PILVISTÄ
UKONILMA

Esimerkki: Minkälainen ilma Turussa on?
Turku (Turussa) ⇒ **Nyt on kesä. Turussa on 23 astetta. Aurinko paistaa. Ilma on lämmin.**

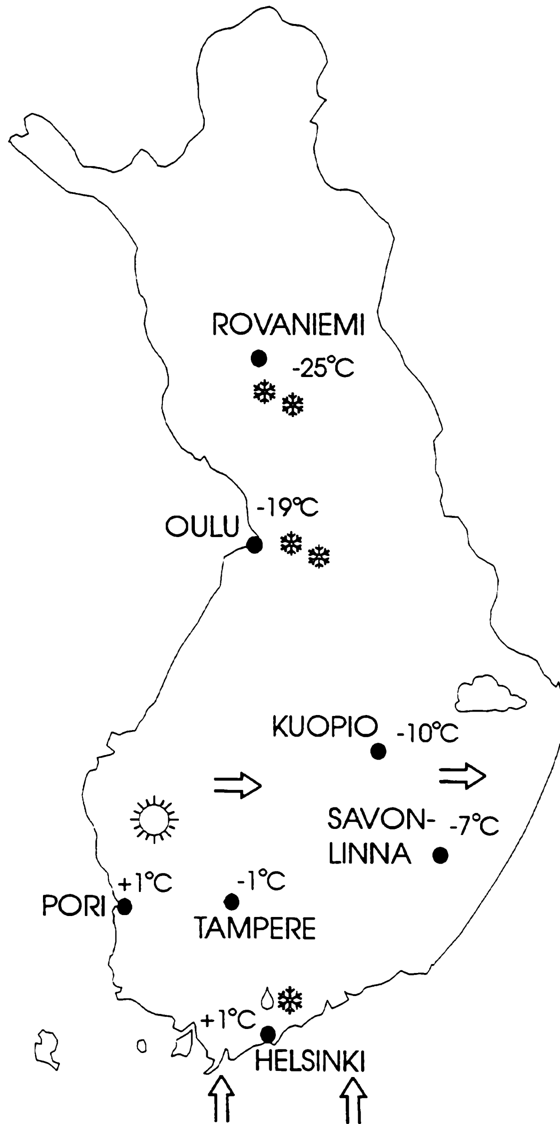
Minkälainen ilma Helsingissä on?
Millainen ilma Oulussa on?
Minkälainen ilma Kuopiossa on?
Millainen ilma Porissa on?
Minkälainen ilma Savonlinnassa on?

Toinen sääkartta: SYKSY

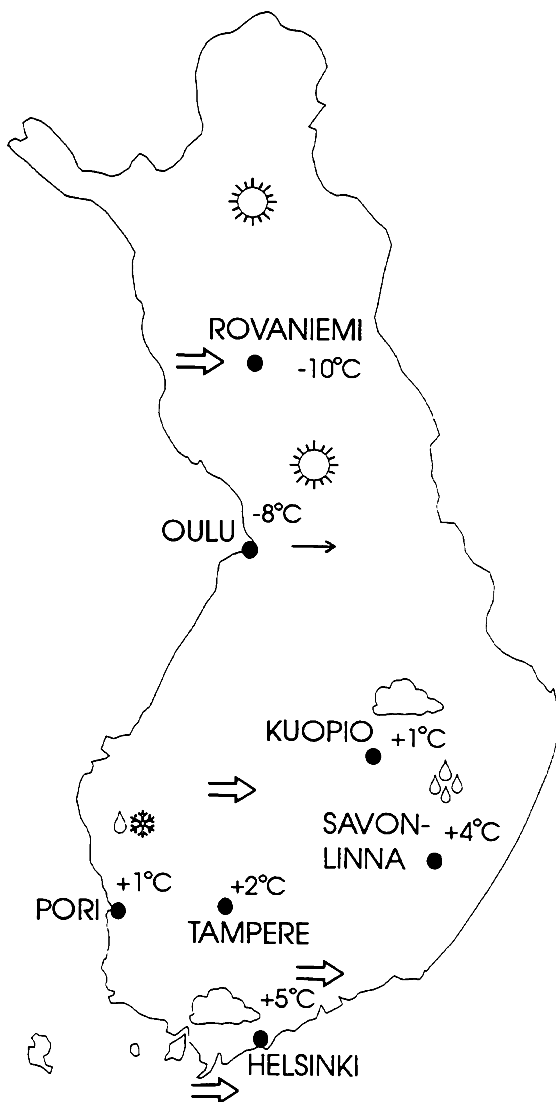
Millainen ilma Helsingissä on?
Minkälainen ilma Oulussa on?
Minkälainen ilma Rovaniemellä on?
Millainen ilma Kuopiossa on?
Millainen ilma Tampereella on?
Minkälainen ilma Porissa on?
Minkälainen ilma Savonlinnassa on?

Kolmas sääkartta: TALVI

Millainen ilma Helsingissä on?
Millainen ilma Oulussa on?
Minkälainen ilma Rovaniemellä on?
Millainen ilma Kuopiossa on?
Minkälainen ilma Tampereella on?
Millainen ilma Porissa on?
Minkälainen ilma Savonlinnassa on?

Neljäs sääkartta: KEVÄT

Minkälainen ilma Helsingissä on?
Minkälainen ilma Oulussa on?
Minkälainen ilma Rovaniemellä on?
Millainen ilma Kuopiossa on?
Minkälainen ilma Tampereella on?
Millainen ilma Porissa on?
Millainen ilma Savonlinnassa on?

●5 **Numerosanelu.** Kirjoita ulkomaiden lämpötilat.

ULKOMAIDEN SÄÄ EILEN KLO 15

Amsterdam	________	Nizza	________
Ateena	________	Oslo	________
Bangkok	________	Palermo	________
Belgrad	________	Palma de Mallorca	________
Berliini	________	Pariisi	________
Bryssel	________	Peking	________
Budapest	________	Pietari	________
Buenos Aires	________	Praha	________
Dublin	________	Reykjavik	________
Frankfurt a/M	________	Rhodos	________
Geneve	________	Rooma	________
Istanbul	________	Singapore	________
Kiova	________	Sydney	________
Kööpenhamina	________	Tallinna	________
Las Palmas	________	Tel Aviv	________
Lissabon	________	Tokio	________
Lontoo	________	Tukholma	________
Los Angeles	________	Tunis	________
Madrid	________	Vancouver	________
Malaga	________	Varna	________
Miami	________	Varsova	________
Montreal	________	Venetsia	________
Moskova	________	Wien	________
New York	________	Zürich	________

●6 **Sanelu.** Kuulet nauhalta alla olevat lämpötilat. Kuulet ne kuitenkin eri järjestyksessä kuin ne ovat kirjassa. Jokaisen lämpötilan jälkeen kuulet kaupungin. Kirjoita kaupungin nimi oikean lämpötilan kohdalle.

KOTIMAAN SÄÄ EILEN KLO 15

______________________	+16
______________________	+18
______________________	+17
______________________	+22
______________________	+11
______________________	+10
______________________	+27
______________________	+31
______________________	+15
______________________	+12
______________________	+19
______________________	+13
______________________	+14
______________________	+20
______________________	+21

●7 **Sanelu.** Kirjoita sanojen loppuosat.

Syks________ Suom________ sat________ aika pal________, ja varsinkin Helsing________ tuul________ kov________. Loppusyks________ sat________ ränt________. Talve________ sat________ josk________ lun________ ja josk________ ränt________. Rovaniem________ on tod________ kylm________, lämpötila on josk________ -40 as________. Kev________ paist________ aur________ ja lämpötila on noin viisi ast________. Kev________ on ih________ vuodenaika. Si________ tul________ kes________.

●8 **Puheenymmärtäminen.** Viisi eri ihmistä kertoo säästä. Kirjoita, mikä vuodenaika on.

1. ______________________
2. ______________________
3. ______________________
4. ______________________
5. ______________________

●9 **Sananlasku.**

ENSIN TYÖ, SITTEN LEIKKI.

◯Neljäs kappale = 4. kappale

HEI! HAUSKA NÄHDÄ!

Juan, Mikko ja Eija *tapaavat* keskustassa.

Juan on espanjalainen opiskelija, mutta hän *asuu Suomessa Helsingissä. Miksi* hän asuu Helsingissä? *Koska* hän *opiskelee suomea* yliopistossa ja työväenopistossa. Hän *puhuu suomea hyvin*. Tietenkin hän puhuu *myös* espanjaa, koska espanja on hänen äidinkielensä. Juan on Mikon *ystävä.*

Eija on *suomalainen tyttö. Hän on ammatiltaan tarjoilija. Missä hän on töissä?* Hän on töissä keskustassa. Eija puhuu suomea, ruotsia, englantia ja ranskaa, mutta *hän ei puhu* espanjaa. *Juanin kanssa* Eija puhuu tietenkin suomea, koska Juan puhuu suomea hyvin.

Mikko on suomalainen poika. Hän on ammatiltaan taksinkuljettaja. Mikko on Juanin ystävä. Mikko puhuu suomea ja englantia. Hän *ymmärtää* espanjaa aika hyvin, mutta hän ei puhu sitä paljon. Juanin kanssa hän puhuu tietenkin suomea ja vähän espanjaa.

Mikko:	Moi! Mitäs kuuluu?
Eija:	Eipä mitään erikoista. Entäs itsellesi?
Mikko:	Hyvää kiitos. – *Tässä on Juan.* Hän on Espanjasta. Juan, tässä on Eija.
Eija:	Moi! *Hauska nähdä!*
Juan:	Hei! *Hauska tutustua!*
Mikko:	Juan opiskelee suomea *täällä* Helsingissä.
Eija:	Oh, that's nice to hear! Where do you study?
Juan:	Anteeksi? *En puhu* englantia. *Voisitko puhua* suomea tai espanjaa?
Eija:	Ai, anteeksi. *Sä opiskelet suomea täällä Helsingissä, vai mitä?*
Juan:	Kyllä.
Eija:	Missä?
Juan:	*Opiskelen* yliopistossa aamulla ja työväenopistossa illalla.
Eija:	*Oletko töissä?*
Juan:	Töissä? En ymmärrä. Mitä se tarkoittaa?
Eija:	Töissä tarkoittaa...

Mikko: Töissä tarkoittaa... No, Oletko töissä? on *espanjaksi* ¿Trabajas?

Juan: Ahaa tietenkin, nyt *ymmärrän*. – *En ole*. Entä sinä? Oletko sinä töissä?

Eija: *Olen. Mä olen ammatiltani tarjoilija.*

Mikko: Eija, meillä on vähän kiire. *Nähdään illalla!*

Eija: Joo, mä soitan sulle töihin.

Juan: *Nähdään!* Moi moi!

Eija: Moido!

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
Hauska nähdä!	Nice to meet you!	Рад(а) тебя видеть!
tapaavat → tavata	to meet	встречаться
keskusta	city center, downtown	центр
Miksi?	Why?	Почему?
koska	because	потому что
opiskella	to study	изучать
yliopisto	university	университет
työväenopisto	adult education institute	профессиональное училище (ПТУ)
hyvin	well	хорошо
tietenkin	of course	конечно
ystävä	friend	друг, подруга
olla töissä	to work, to have a job	работать
kanssa	with	с
ymmärtää	to understand	понимать
Tässä on ...	This is ...	Это ...
Hauska tutustua!	Nice to meet you! Pleased to meet you! (more formal)	Очень приятно!
täällä	here	здесь
Voisitko?	Could you?	Можешь ли ты?
tai	or	или
se	it, that	это
tarkoittaa	to mean	значить
espanjaksi	in Spanish	по-испански
Ahaa.	I see.	Ага.
Mä soitan sulle töihin.	I'll call you at work.	Я позвоню тебе на работу.
Nähdään!	See you!	До встречи!

ESPANJA	MUU KIELI
¡Encantado/a!	
encontrarse	
centro (de la ciudad)	
¿Por qué?	
porque, ya que	
estudiar	
universidad	
centro de educación para adultos	
bien	
por supuesto	
amigo/a	
trabajar	
con	
comprender	
Te presento a ...	
¡Encantado/a de conocerle! (más formal)	
aquí	
¿Podrías?	
o	
eso	
significar	
en español	
Ah (sorpresa).	
Te llamaré al trabajo.	
¡Nos vemos!	

●1 **Kirjoitusharjoitus.** Kirjoita dialogi. Henkilöt: HEIKKI, MAISA ja MICK. Heikki ja Maisa ovat kotoisin Suomesta. Mick on kotoisin Englannista ja hän on Maisan ystävä. Heikki on myös Maisan ystävä. Maisa ja Mick ovat keskustassa. Heikki, Maisa ja Mick tapaavat.

Voit käyttää seuraavia sanontoja:
- Mitä kuuluu?
- Hei! Moi!
- Entä itsellesi?
- Hauska nähdä!
- Hauska tutustua!
- Soitellaan!
- Tässä on _________.
- Nähdään!
- Moi moi!
- Hei hei!
- Moido!

●2 **Verbit.** Myönteiset (= afirmatiiviset, positiiviset) muodot.

!!! Sanakirjamuoto ja puhekielen me-persoona täytyy opetella ulkoa!

PUHUA			
kirjakieli:			
(minä)	puhuN	(me)	puhuMME
(sinä)	puhuT	(te)	puhuTTE
hän	puhuU	he	puhuVAT
puhekieli:			
mä	puhuN	me	puhuTAAN
sä	puhuT	te	puhuTTE
se/hän	puhuU	ne/he	puhuU

OPISKELLA			
kirjakieli:			
(minä)	opiskelen	(me)	_________
(sinä)	_________	(te)	_________
hän	opiskelee	he	_________
puhekieli:			
mä	opiskelen	me	opiskellaAN
sä	_________	te	_________
se/hän	_________	ne/he	_________

YMMÄRTÄÄ
kirjakieli:

(minä)	ymmärrän	(me)	________
(sinä)	________	(te)	________
hän	ymmärtää	he	ymmärtävät

puhekieli:

mä	________	me	ymmärreTÄÄN
sä	________	te	________
se/hän	________	ne/he	________

TAVATA
kirjakieli:

(minä)	tapaan	(me)	________
(sinä)	________	(te)	________
hän	________	he	________

puhekieli:

mä	________	me	tavataAN
sä	________	te	________
se/hän	________	ne/he	________

ASUA
kirjakieli:

(minä)	________	(me)	________
(sinä)	________	(te)	________
hän	asuu	he	________

puhekieli:

mä	________	me	asuTAAN
sä	________	te	________
se/hän	________	ne/he	________

●3 **Harjoitus.** Täydennä verbin oikea muoto.

Esimerkki: Juan _________ (olla) espanjalainen
→ Juan ON espanjalainen.

1. Juan ______________ (olla) kotoisin Espanjasta, mutta Eija ja Mikko ______________ (olla) kotoisin Suomesta.
2. Mitä ______________ (kuulua)?
3. Tässä ______________ (olla) Tapio. Hän ______________ (opiskella) englantia yliopistossa. Hän ______________ (olla) myös töissä.
4. Mitä sinä ______________ (opiskella)?
5. – Mitä kieliä sinä ______________ (puhua)?
   – Minä ______________ (puhua) suomea ja venäjää.
6. – Ymmärrätkö sinä englantia?
   – Kyllä. Minä ______________ (ymmärtää) vähän englantia.
7. Mitä *waiter* ______________ (tarkoittaa) suomeksi?
8. Me ______________ (olla) Englannista, mutta Pedro ______________ (olla) Chilestä.
9. Me kaikki ______________ (puhua) suomea.
10. – Missä sinä ______________ (asua)?
    – Minä ______________ (asua) Helsingissä.
11. – Te ______________ (asua) Turussa, vai mitä?
    – Joo kyllä. Me ______________ (asua) Turussa.
12. Me ______________ (puhua) vähän englantia, mutta Paul ______________ (puhua) englantia hyvin, koska hän ______________ (olla) yhdysvaltalainen.
13. Paul ______________ (ymmärtää) myös vähän espanjaa ja ranskaa.
14. – Sinä ______________ (ymmärtää) suomea, vai mitä?
    – Kyllä. ______________ (ymmärtää) vähän.
15. Tiina ja Liisa ______________ (olla) kotoisin Suomesta. He ______________ (puhua) suomea ja ruotsia.

●4 **Verbit.** Kielteiset (= negatiiviset) muodot.

PUHUA			
kirjakieli:			
(minä)	EN puhu	(me)	EMME puhu
(sinä)	ET puhu	(te)	ETTE puhu
hän	EI puhu	he	EIVÄT puhu
puhekieli:			
mä	EN puhu	me	EI puhuta
sä	ET puhu	te	ETTE puhu
se/hän	EI puhu	ne/he	EI puhu

OPISKELLA			
kirjakieli:			
(minä)	en opiskele	(me)	___________
(sinä)	___________	(te)	___________
hän	ei opiskele	he	___________
puhekieli:			
mä	en opiskele	me	ei opiskella
sä	___________	te	___________
se/hän	___________	ne/he	___________

YMMÄRTÄÄ			
kirjakieli:			
(minä)	en ymmärrä	(me)	___________
(sinä)	___________	(te)	___________
hän	ei ymmärrä	he	___________
puhekieli:			
mä	___________	me	___________
sä	___________	te	___________
se/hän	___________	ne/he	___________

TAVATA			
kirjakieli:			
(minä)	________	(me)	________
(sinä)	________	(te)	________
hän	________	he	________
puhekieli:			
mä	________	me	________
sä	________	te	________
se/hän	________	ne/he	________

ASUA			
kirjakieli:			
(minä)	________	(me)	________
(sinä)	________	(te)	________
hän	________	he	________
puhekieli:			
mä	________	me	________
sä	________	te	________
se/hän	________	ne/he	________

●5 **Kielteiset verbit.** Miten kielteiset muodot tehdään?

Kirjakielen kaikki persoonat:		
minä-muoto	**-n pois**	
puhun	puhu	en puhu
		et puhu
		(hän) ei puhu
		emme puhu
		ette puhu
		(he) eivät puhu

Puhekielen me-persoona:		
me-persoona	**-an/-än pois**	
me puhutaan	puhuta	me ei puhuta

●6 Harjoitus. Kirjoita 10 asiaa, joista olet ihan varma, että ne eivät ole totta. Muuta sen jälkeen lauseet kielteisiksi.

●7 Harjoitus. Tee kielteisistä lauseista myönteisiä ja myönteisistä lauseista kielteisiä.

Esimerkki: Minä olen suomalainen. ➡ **Minä en ole suomalainen.**
Minä en puhu suomea. ➡ **Minä puhun suomea.**

1. Mä olen kotoisin Englannista. ________________.
2. Minä en puhu englantia. ________________.
3. Me ollaan kotoisin Chilestä. ________________.
4. Nyt mä en ymmärrä. ________________.
5. Te harrastatte koripalloa. ________________.
6. Minä harrastan uintia. ________________.
7. Mä olen pianisti. ________________.
8. Minä puhun hyvin kiinaa. ________________.
9. Me asumme Turussa. ________________.
10. Minä en asu Helsingissä. ________________.
11. Me ei opiskella suomea. ________________.
12. Me opiskelemme japania. ________________.
13. Mun nimi on Kalle. ________________.
14. Minä olen ammatiltani opettaja. ________________.
15. Mä harrastan hiihtoa. ________________.
16. Minulla on kiire. ________________.
17. Tänään on kaunis ilma. ________________.
18. Ulkona ei sada. ________________.
19. Ulkona tuulee. ________________.
20. Aurinko paistaa. ________________.
21. Minä pelkään ukonilmaa. ________________.
22. Ulkona ei ole pilvistä. ________________.
23. Ulkona sataa räntää. ________________.
24. Ulkona on 30 astetta. ________________.
25. Tänään ilma ei ole kylmä. ________________

●8 Kysymys.

Liisa **[on]**		**kotoisin**	**Suomesta.**
[ONKO] ↙		**Liisa**	**kotoisin Suomesta?**
Jaakko		**[puhuu]**	**suomea, ruotsia ja englantia.**
[PUHUUKO] ↙		**Jaakko**	**suomea, ruotsia ja englantia?**
Juan **[opiskelee]**		**yliopistossa**	**suomea.**
[OPISKELEEKO] ↙		**Juan**	**yliopistossa suomea?**

Mistä maasta sä olet kotoisin?
Mitä kieliä sä puhut?
Missä sä asut?
Mikä sun puhelinnumero on?
Mitä sä harrastat?
Minkämaalainen sä olet?
Miten sun nimi kirjoitetaan?
Missä kaupungissa sä asut?
Minkälainen ilma tänään on?
Millainen päivä tänään on?

●9 Kysymys. Keksi erilaisia kysymyksiä. Käytä jokaisessa kysymyksessä eri verbiä. Tee *ko/kö*-kysymyksiä ja kysymyssanakysymyksiä. Kysy sen jälkeen kysymykset vierustoveriltasi.

●10 Vastaus.

Oletko englantilainen?	Olen. Kyllä. Kyllä olen. Joo.
Puhutko kiinaa?	En puhu. En.
Opiskeletteko te työväenopistossa?	Opiskelemme. Kyllä. Kyllä opiskelemme. Opiskellaan. Joo.
Puhuuko Liisa englantia?	Ei puhu. Ei.

●11 Harjoitus. Yhdistä kysymykset ja vastaukset!

1. Kuka sinä olet?
2. Mistä maasta sinä olet kotoisin?
3. Missä asut?
4. Puhutko suomea?
5. Oletteko te kotoisin Chilestä?
6. Harrastatko sinä uintia?
7. Mitä sinä harrastat?
8. Tiedätkö, mitä *kukka* tarkoittaa?
9. Oletko sinä englantilainen?
10. Puhutko sinä venäjää?
11. Oletko sinä töissä?
12. Mitä kieliä sinä puhut?
13. Puhutteko te englantia?
14. Ymmärrättekö te, mitä minä sanon?
15. Kuka tämä nainen on?

A. En puhu. Puhun suomea.
B. Lukemista ja uintia.
C. Kalle Könkkölä.
D. Chilestä.
E. Harrastan.
F. Hän on Liisa Jokinen.
G. Ymmärrämme tietenkin!
H. En ole töissä. Opiskelen.
I. Suomea, englantia ja venäjää.
J. Puhumme, mutta puhumme myös suomea.
K. Emme. Me olemme Espanjasta.
L. Helsingissä Hämeentiellä.
M. Kyllä. Puhun vähän suomea.
N. Tiedän. Se tarkoittaa ❀.
O. En. Olen kanadalainen.

●12 Harjoitus. Tee kysymykset!

Esimerkki: ________________? Helsingissä.
⇒ **Missä sinä asut?** → Helsingissä.

1. ______________________? Suomalainen.
2. ______________________? Suomea, ruotsia ja englantia.
3. ______________________? Englannista.
4. ______________________? En ole. Olen ruotsalainen.
5. ______________________? Keskustassa Mannerheimintiellä.
6. ______________________? En ymmärrä.
7. ______________________? Kyllä opiskelen.
8. ______________________? Olen ammatiltani opettaja.
9. ______________________? En puhu.
10. ______________________? Kyllä puhun.
11. ______________________? Emme ole. Olemme kotoisin Argentiinasta.
12. ______________________? Harrastan hiihtoa ja lukemista.
13. ______________________? En harrasta.
14. ______________________? Ymmärrän.
15. ______________________? En opiskele. Opiskelen suomea.
16. ______________________? Olen Mikko Lahtinen.
17. ______________________? En ole. Olen Eija.
18. ______________________? Kiitos oikein hyvää. Entä itsellesi?
19. ______________________? Koska hän opiskelee täällä suomea.

●13 Harjoitus. Tee *vai mitä* -kysymyksiä!

Esimerkki: Oletko sinä englantilainen? → ________________?
Oletko sinä englantilainen? ⇒ **Sinä olet englantilainen, vai mitä?**

1. Puhutko sinä suomea?
______________________________________?

2. Oletko sinä kotoisin Ranskasta?
______________________________________?

3. Ymmärrätkö sinä, mitä sanon?

____?

4. Sataako ulkona?

____?

5. Onko ulkona kaunis ilma?

____?

6. Opiskeletko suomea?

____?

7. Oletko sinä opiskelija?

____?

8. Tarkoittaako *Moi moi!* englanniksi *Bye bye*?

____?

9. Oletko sinä töissä?

____?

10. Asutko sinä Mannerheimintiellä?

____?

11. Harrastatko sinä hiihtoa?

____?

12. Onko sinun nimesi Veera?

____?

●**14 Harjoitus.** Mieti, mitä eroa on tavallisella kysymyksellä ja *vai mitä* -kysymyksellä. Kirjoita 3 pientä dialogia, joissa käytät *vai mitä* -kysymyksiä.

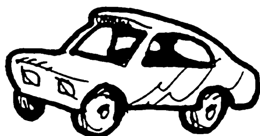
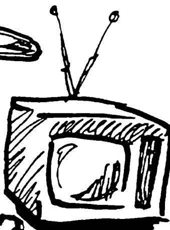
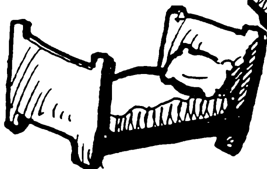
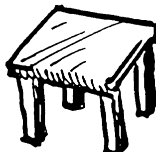
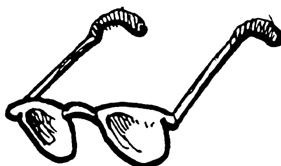
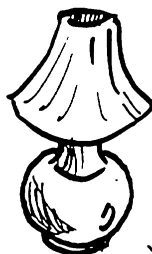
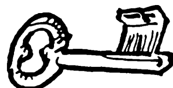
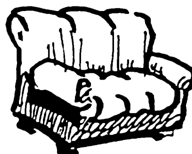
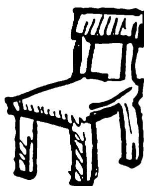
●**15 Kysymys.** Kirjakielen ja puhekielen eroja.

KIRJAKIELI	PUHEKIELI
Olenko hyvä?	Olenks mä hyvä?
Oletko suomalainen?	Oletsä suomalainen?
Puhuuko Tiina kiinaa?	Puhuuks Tiina kiinaa?
Opiskelemmeko tänään?	Opiskellaanks me tänään?
Puhutteko englantia?	Puhutteks te englantia?
Puhuvatko he ruotsia?	Puhuuks ne ruotsia?

●**16 Harjoitus.** Kysy, mitä seuraavat sanat ovat suomeksi. Käytä aina omaa äidinkieltä.

Esimerkki: 1.

Paul (englantilainen): Tiedätkö, mitä *flower* on suomeksi?
Ana (espanjalainen): En tiedä, mitä se on suomeksi, mutta se on espanjaksi *flor*. Keneltä me voimme kysyä?

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.

●17 **Sanelu.** Kirjoita, mitä kuulet nauhalta.

●18 **Puheenymmärtäminen.** Kuuntele dialogi nauhalta ja tee siitä itsellesi mahdollisimman tarkat muistiinpanot. Kerro sen jälkeen, mitä kuulit.

●19 **Kirjoitusharjoitus.** Kirjoita kaikki, mitä tiedät harjoituksen 18 pojasta.

●20 **Sananlasku.**

EI SAVUA ILMAN TULTA.

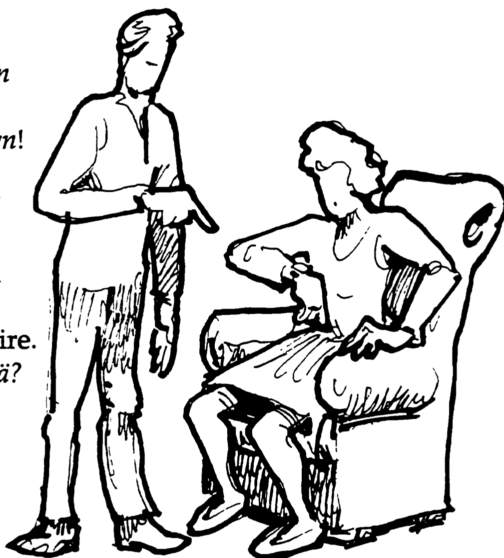
○Viides kappale = 5. kappale

KAIKKI OVAT MYÖHÄSSÄ.

PÄIVÄLLÄ

1

Mikko ja Eija ovat *kotona* Hämeentiellä. *Kello tulee kaksi.* Mikolla on hirveä kiire töihin, koska hänen työvuoronsa *alkaa puoli kolmelta. Muistatteko* vielä, mikä Mikko on ammatiltaan?

Mikko: Eija, *mitä kello on?*
Eija: En mä tiedä. *Se on varmaan kaksi.*
Mikko: Voi että! Nyt mä *myöhästyn*!
Eija: *Miten niin?*
Mikko: Mun työvuoro alkaa *puoli kolmelta.*
Eija: Mitä?! Alkaaks se jo puoli kolmelta?
Mikko: Alkaa. Mulla on hirveä kiire.
Eija: *Mihin aikaan sä pääset töistä?*
Mikko: Illalla.
Eija: Joo, mutta mihin aikaan?
Mikko: *Puoli kymmeneltä.*
Eija: Okei! *Hyvää työpäivää!*
Mikko: *Kiitos samoin.* Moi moi!

2

Jaakko ja Liisa ovat myös kotona. *Kello on paljon* ja Jaakolla on taas kiire. Jaakolla on aina kiire. Muistatteko, mikä Jaakko on ammatiltaan? Entä Liisa?

Jaakko: Kulta, mitä kello on?
Liisa: Se on *viisitoista yli kolme.*
Jaakko: Onko se jo niin paljon? Mulla on hirveä kiire.
Liisa: Mihin aikaan sun *työt* alkaa?
Jaakko: *Viisitoista vaille neljä.*
Liisa: Voi että! Aina *sä olet myöhässä*!
– Mihin aikaan sä pääset töistä?
Jaakko: Yhdeksältä.
Liisa: Anteeksi? Mä *en kuule.* Mihin aikaan?

Jaakko: MÄ PÄÄSEN YHDEKSÄLTÄ!
Liisa: Selvä. Siis yhdeksältä. Hauskaa työpäivää!
Jaakko: Kiitos samoin. Hei hei!
Liisa: Hei hei!

ILLALLA

3

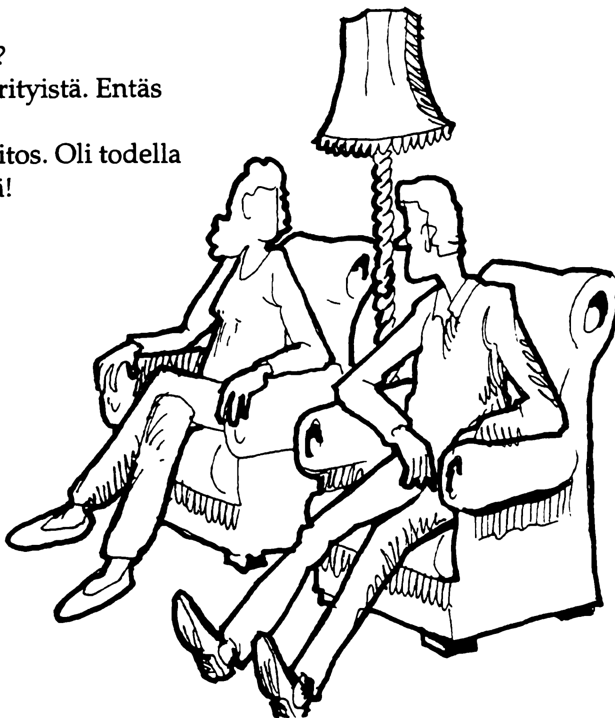
Mikko ja Eija ovat illalla kotona. Työpäivä on ohi. Heillä oli kiire töissä, Mikolla ja Eijalla. On kiva olla taas kotona!

Mikko: Huh huh! Oli rankka päivä!
Eija: Miten niin?
Mikko: Mulla oli hirveä kiire.
Eija: Voi että! Mulla oli myös vähän kiire.

4

Jaakolla ja Liisalla oli mukava päivä. Heillä ei ollut kiire.

Jaakko: Moi!
Liisa: Moi moi!
Jaakko: Mitäs kuuluu?
Liisa: Eipä mitään erityistä. Entäs itsellesi?
Jaakko: Ihan hyvää kiitos. Oli todella mukava päivä!
Liisa: Ai kun kiva!

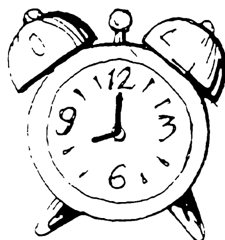

●Sanasto.

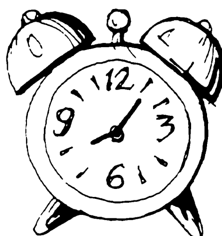
SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
kaikki	all, everybody	все
myöhässä	late	опаздывать
Kello tulee 2.	It's almost 2 o'clock.	Скоро 2 часа.
työvuoro	shift	смена
alkaa	to begin, start	начинаться
puoli kolmelta	half past two	в половине третьего
muistaa	to remember	помнить
vielä	still	ещё
myöhästyä	to be/come late	опаздывать
jo	already	уже
Mihin aikaan?	(At) what time?	Во сколько?
päästä töistä	to leave work	кончать работу
okei	OK, all right	окей
Kiitos samoin.	Same to you.	Спасибо. Тебе так же.
kulta	dear, honey	дорогой, дорогая
niin paljon	that much	так много
työt	job, work	работа
kuulla	to hear	слышать
Selvä.	OK.	Ясно.
olla ohi	to be over	кончиться
rankka	hard	тяжёлый
Heillä ei ollut ...	They didn't have ...	У них не было...

ESPANJA	MUU KIELI
todos/as	
atrasado(s)	
Son casi las dos.	
turno de trabajo	
empezar	
a las dos y media	
recordar	
todavía	
llegar atrasado	
ya	
¿A qué hora?	
salir del trabajo	
Vale. De acuerdo.	
Gracias, igualmente.	
cariño	
tanto(s)	
trabajo	
oír	
Vale. De acuerdo.	
haber pasado	
duro (p. ej. trabajo)	
No tenían ...	

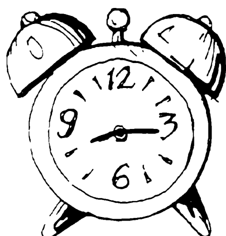
●1 **Kello.** Mitä kello on?

1. Mitä kello on?
Kahdeksan.

2. Mitä kello on?
Viisi yli kahdeksan.

3. Mitä kello on?
Varttia yli kahdeksan.

4. Mitä kello on?
Puoli yhdeksän.

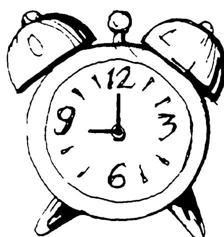
5. Mitä kello on?
Kaksikymmentäviisi vaille yhdeksän.

6. Mitä kello on?
Varttia vaille yhdeksän.

7. Mitä kello on?
Vähän vaille yhdeksän.

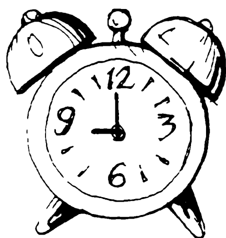

8. Mitä kello on?
Tasan yhdeksän.

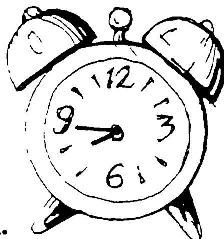
●2 **Mihin aikaan?** Mihin aikaan Mikko, Eija, Jaakko ja Liisa pääsevät töistä?

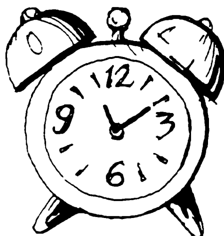
Mikko pääsee töistä **puoli kymmeneLTÄ.**

Jaakko pääsee töistä **yhdeksäLTÄ.**

Liisa pääsee töistä **viisitoista vaille kahdeksan.**

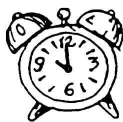

Eija pääsee töistä **kymmenen yli yksitoista.**

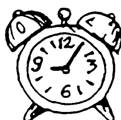
●3 Mihin aikaan?

1	yksi + LTÄ	→	**yhdeLTÄ**
2	kaksi + LTA	→	**kahdeLTA**
3	kolme + LTA	→	**kolmeLTA**
4	neljä + LTÄ	→	**neljäLTÄ**
5	viisi + LTÄ	→	**viideLTÄ**
6	kuusi + LTA	→	**kuudeLTA**
7	seitsemän + LTÄ	→	**seitsemäLTÄ**
8	kahdeksan + LTA	→	**kahdeksaLTA**
9	yhdeksän + LTÄ	→	**yhdeksäLTÄ**
10	kymmenen + LTÄ	→	**kymmeneLTÄ**
11	yksitoista + LTÄ	→	**yhdeLTÄtoista**
12	kaksitoista + LTA	→	**kahdeLTAtoista**

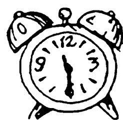
●4 Harjoitus. Mitä kello on?

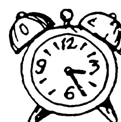
1. Mitä kello on?
Tasan kymmenen.

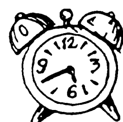
2. Mitä kello on?
________________.

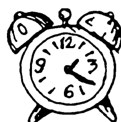
3. Mitä kello on?
________________.

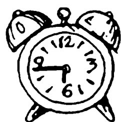
4. Mitä kello on?
________________.

5. Mitä kello on?
________________.

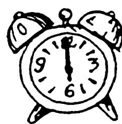

6. Mitä kello on?
________________.

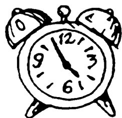
7. Mitä kello on?

________________________.

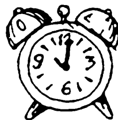
8. Mitä kello on?

________________________.

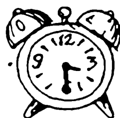
9. Mitä kello on?

________________________.

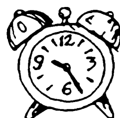
10. Mitä kello on?

________________________.

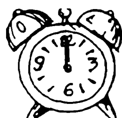
11. Mitä kello on?

________________________.

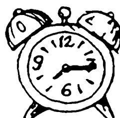
12. Mitä kello on?

________________________.

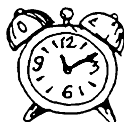
13. Mitä kello on?

________________________.

14. Mitä kello on?

________________________.

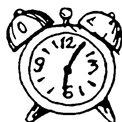
15. Mitä kello on?

________________________.

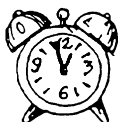
16. Mitä kello on?

________________________.

17. Mitä kello on?

________________________.

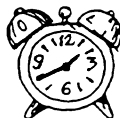
18. Mitä kello on?

________________________.

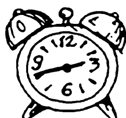
19. Mitä kello on?

________________________.

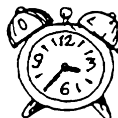
20. Mitä kello on?

________________________.

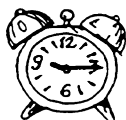
21. Mitä kello on?

________________________.

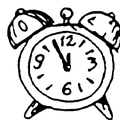
22. Mitä kello on?

________________________.

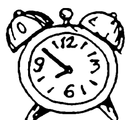
23. Mitä kello on?

________________________.

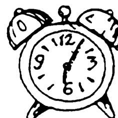
24. Mitä kello on?

________________________.

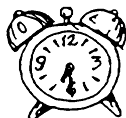
25. Mitä kello on?

________________________.

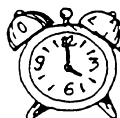
26. Mitä kello on?

________________________.

27. Mitä kello on?

________________________.

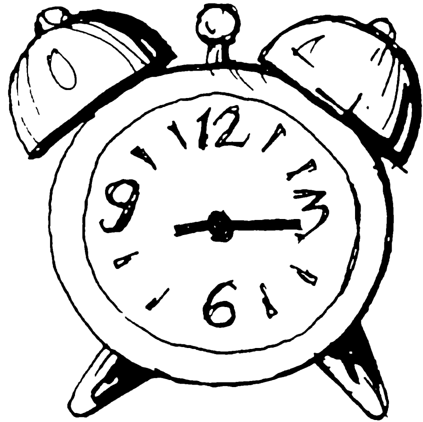

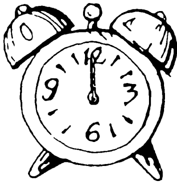
28. Mitä kello on?

________________________.

●**5 Harjoitus.** Mihin aikaan...?

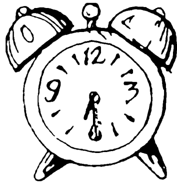
1. Mihin aikaan suomen tunti alkaa?
Suomen tunti alkaa
Viisitoista yli kahdeksan.

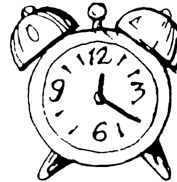
2. Mihin aikaan bussi lähtee?

______________________________.

3. Mihin aikaan Yrjö herää?

______________________________.

4. Mihin aikaan juna saapuu Turkuun?

______________________________.

5. Mihin aikaan suomen tunti loppuu?

______________________________.

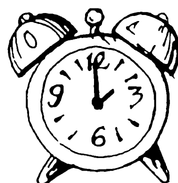
6. Mihin aikaan Maija alkaa opiskella?

______________________________.

7. Mihin aikaan Jaakko menee nukkumaan?

______________________________.

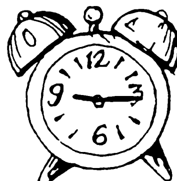
8. Mihin aikaan lapset tulevat kotiin?

______________________________.

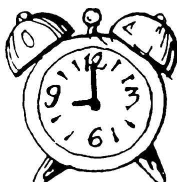
9. Mihin aikaan Tiina syö?

______________________________.

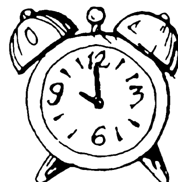
10. Mihin aikaan pankki aukeaa?

______________________________.

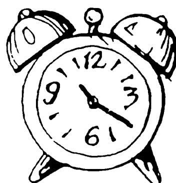
11. Mihin aikaan R-kioski menee kiinni?

______________________________.

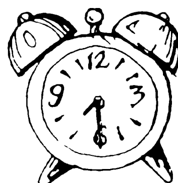
12. Mihin aikaan TV-uutiset alkavat?

______________________________.

13. Mihin aikaan TV-uutiset loppuvat?

______________________________.

14. Mihin aikaan posti menee kiinni?

______________________________.

●6 **Harjoitus.** Miten vastaat?

1. Huomenta! Mitä kuuluu?
2. Moi! Miten menee?
3. Heihei! Nähdään!
4. Hyvää yötä! Nuku hyvin!
5. Kuka olet?
6. Mistä maasta olet kotoisin?
7. Minkämaalainen olet?
8. Mitä kieltä puhut?
9. Paljon kiitoksia!
10. Anteeksi!
11. Kiitos paljon!
12. Sori!
13. Tervetuloa!
14. Hyvää viikonloppua!

●7 **Harjoitus.** Laita oikea sana.

1. Heikki __________ suomalainen. Hän __________ suomea.
2. Mitä kieltä sinä __________?
3. Lien ja Hoa __________ Vietnamista. He __________ vietnamia.
4. Kuka sinä __________? Minä __________ Kalle. __________ suomalainen.
5. Te __________ hyvin suomea. Mistä maasta te __________ kotoisin?
6. Me __________ kotoisin Virosta. Siksi me __________ hyvin suomea.

●8 **Harjoitus.** Vastaa kysymyksiin.

Esimerkki: Minkälainen omena on? ⇒ **Punainen.**

1. Minkälainen banaani on? ____________________
2. Millainen isoisä on? ____________________
3. Minkälainen yö on? ____________________
4. Minkälainen päivä on? ____________________
5. Millainen elefantti on? ____________________
6. Millainen Liisa on? ____________________
7. Minkälainen koti on? ____________________
8. Millainen äiti on? ____________________

9. Minkälainen isä on? ____________________

10. Minkälainen Suomen lippu on? ____________________

●9 **Sanelu.** Kirjoita, mitä kuulet nauhalta.

●10 **Puheenymmärtäminen.** Vastaa kysymyksiin.

1. Mihin aikaan mies pääsee töistä?

2. a) Mistä mies ja nainen puhuvat?
   b) Mihin aikaan se menee kiinni?

3. a) Mihin poika on lähdössä?
   b) Mihin aikaan se alkaa?

4. a) Mitä kello on?
   b) Mihin aikaan naisen työt alkavat?

5. Mihin aikaan nainen tulee takaisin kotiin?

●11 **Sananlasku.**

KUN KISSA ON POISSA, HIIRET HYPPIVÄT PÖYDÄLLÄ.

○Kuudes kappale = 6. kappale

MIHIN SÄ OLET MENOSSA?

1

Mikko ja Teija ovat ystäviä – tai oikeastaan Teija on Eijan ystävä. Nyt Mikko ja Teija *tapaavat* kadulla. *He ovat molemmat menossa keskustaan.* He *juttelevat vähän aikaa* ja *lähtevät sitten* keskustaan *yhdessä.*

Mikko: Moi Teija! Mitäs kuuluu?
Teija: Ihan hyvää. Entäs itsellesi?
Mikko: Ei mitään erikoista. – *Mihin sä olet menossa?*
Teija: *Töihin. Mulla on* vähän kiire. Työt alkaa yhdeksältä ja kello on varmaan jo viisitoista vaille. Mihin sä olet menossa?
Mikko: *Keskustaan. Mä menen ensin kauppaan* ja *sen jälkeen torille. Joskus yhdeltätoista* mä menen Eijan töihin. *Mä syön* siellä varmaan *jotakin.*
Teija: *Millä sä menet?*
Mikko: *Bussilla* tai *raitiovaunulla,* ihan sama.
Teija: Sama juttu. *Mennään yhdessä!* Mutta mennään ratikalla, ratikka*pysäkki* on lähempänä.
Mikko: Selvä. Mennään vain.

2

On aamu. Liisa ja Jaakko ovat kotona. Myös he *ovat lähdössä* keskustaan: Jaakko menee töihin ja *Liisalla on tapaaminen Kirstin kanssa.* Kirsti ja Liisa ovat vanhoja ystäviä.

Jaakko: Lähdetkö sinä mun kanssa *vai myöhemmin*?
Liisa: Odota vähän! Mä tulen *ihan kohta.* Mä olen ihan heti valmis.
Jaakko: Vauhtia! Mulla on vähän kiire.
Liisa: Joo joo.
Jaakko: Mihin sä olet menossa?
Liisa: Mä menen ensin torille ja sitten *asemalle.* Mä tapaan siellä

	Kirstin. Sitten me mennään yhdessä Stockmannille *ostoksille*. Kirsti on lähdössä huomenna *Espanjaan lomalle* ja se *haluaa ostaa* jotakin.
Jaakko:	Mutta vauhtia, Liisa!! Nyt on kiire. Mä en halua taas myöhästyä.

3

Mikko *saapuu* Eijan töihin. He juttelevat ensin vähän aikaa, ja sitten Mikko syö jotakin, koska *hänellä on nälkä*.

Mikko:	Moi Eija!
Eija:	Moi moi! Kiva nähdä! *Mistä sä olet tulossa?*
Mikko:	*Kaupasta* ja torilta. Mä tulin keskustaan yhdessä Teijan kanssa.
Eija:	Mitäs Teija?
Mikko:	Ei mitään erikoisia. Se oli menossa töihin.
Eija:	Haluatsä syödä jotain?
Mikko:	Joo. Mulla on vähän nälkä.

4

Kirstillä ja Liisalla on tapaaminen. He tapaavat keskustassa.

Kirsti:	Moi! Mitä kuuluu?
Liisa:	Hyvää kiitos. Entäs itsellesi?
Kirsti:	Erittäin hyvää. Mehän lähdetään huomenna *matkalle* Espanjaan.
Liisa:	Tiedän, tiedän. *Mihinpäin te menette?*
Kirsti:	Ensin *Madridiin* ja sitten *Etelä-Espanjaan*.
Liisa:	Aijaa. *Lentokoneella*, vai?
Kirsti:	Ei. Me mennään *junalla* tai *bussilla*. En mä tiedä vielä.
Liisa:	Milloin te muuten *tulette takaisin Helsinkiin*?
Kirsti:	Me ollaan *siellä* kaksi viikkoa.
Liisa:	Okei. – Mihin sinä nyt haluat mennä?
Kirsti:	*Sopiiko, että* mennään ensin Stockmannille ostoksille?
Liisa:	*Sopii. Totta kai.*

5

Mikko on vielä Eijan töissä. He juttelevat vielä vähän aikaa, ennen kuin Mikko lähtee pois.

Eija: Mihin sä menet illalla?
Mikko: Mä menen ehkä *Pekalle*. Haluatsä tulla?
Eija: Joo. Totta kai. Onks siellä *juhlat*?
Mikko: On. Mutta aika pienet. – Mihin aikaan sä pääset töistä?
Eija: Kuudelta. Tai vähän yli kuusi.
Mikko: Selvä. Juhlat alkaa noin kahdeksalta. Ne on puutarhajuhlat.
Eija: Ai kun kiva! Toivottavasti on hyvä ilma.
Mikko: No, on tosi ikävä, jos sataa ja on kylmä.
Eija: Ei sada, jos on puutarhajuhlat!

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
Mihin?	Where (to)?	Куда?
olet menossa	are you going	ты идёшь
oikeastaan	as a matter of fact	на самом деле
molemmat	both	оба
jutella	to chat	разговаривать
yhdessä	together	вместе
ensin	first	сначала
kauppa	shop	магазин
mennä kauppaan	to go shopping	сходить в магазин
sen jälkeen	after that	потом
tori	market place	рынок
joskus 11:ltä	(at) around 11 o'clock	примерно в 11 часов
jotakin	something	что-нибудь
Millä?	How? (lit: By what?)	На чём?
bussi	bus	автобус
tai, vai	or	или
raitiovaunu	tramcar	трамвай
Ihan sama.	It's all the same to me.	Мне всё равно.
Sama juttu.	Me too.	Мне тоже.
Mennään!	Let's go!	Поехали!
ratikka	tram, streetcar	трамвай
ratikkapysäkki	tram stop	остановка трамвая
lähempänä	nearer	ближе
ovat lähdössä	are leaving	собираются идти/ехать
myöhemmin	later	позже
Odota vähän!	Wait a moment!	Подожди немного!
Tulen ihan kohta.	I'm coming.	Я сейчас приду.
heti	in a minute	сразу
valmis	ready	готов, готова
Vauhtia!	Hurry up!	Спеши(те)! Быстрей!
asema	(railway) station	вокзал
sitten	then	потом
ostoksille	shopping	за покупками
huomenna	tomorrow	завтра
loma	holiday, vacation	отпуск
haluta	to want	хотеть
ostaa	to buy	купить
taas	again	опять
saapua	to arrive	приходить
syödä	to eat	есть
olla nälkä	to be hungry	быть голоден/голодна
olet tulossa	you are coming	ты идёшь/едешь
tapaaminen	appointment	встреча
lähteä	to leave	поехать
matka	trip, journey	поездка
tietää	to know	знать
etelä	south	юг
lentokone	(aero)plane	самолёт

ESPANJA	MUU KIELI
¿Adónde?	
vas	
de hecho, de verdad	
los dos, ambos	
charlar	
juntos	
primero	
tienda, supermercado	
ir al supermercado	
luego, después	
mercado	
a eso de las 11	
algo	
¿Cómo? (lit: ¿En qué?)	
autobús	
o	
tranvía	
Me da igual.	
Yo también.	
¡Vamos!	
tranvía	
parada de tranvías	
más cerca	
están saliendo	
más tarde	
¡Espera un momento!	
Ya voy.	
enseguida	
listo/a	
¡Apúrate! ¡Date prisa!	
estación (de trenes)	
luego, después	
de compras	
mañana	
vacaciones	
querer	
comprar	
otra vez, de nuevo	
llegar	
comer	
feuer hambre	
vienes	
cita	
salir	
viaje	
saber	
sur	
avión	

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
juna	train	поезд
vielä	yet	ещё
Milloin?	When?	Когда?
muuten	by the way	кстати
viikko	week	неделя
sopia	to be all right, suit sb	подходить
totta kai	of course	конечно
ennen kuin	before	прежде, чем
lähteä pois	to leave, to go away	уйти
ehkä	maybe	может быть
juhlat	party	праздник
pieni	small	маленький
puutarha	garden	сад
ne	they, (here:) it	они
toivottavasti	hopefully, let's hope	надеюсь, что
On ikävä, jos ...	It's a pity if ...	жаль, если ...
jos	if, when	если

ESPANJA	MUU KIELI
tren	
todavía	
¿Cuándo?	
a propósito	
semana	
ir bien, convenir	
desde luego	
antes de que	
irse	
a lo mejor	
fiesta	
pequeño	
jardín	
ésos, ésas	
ojalá	
Sería una lástima si ...	
si	

●1 Kysymyksiä.

Kuka?	Kuka sä olet?
Mikä?	Mikä sä olet ammatiltasi?
	Mikä sun nimi on?
Mitä?	Mitä kieliä sä puhut?
	Mitä kello on?
Mihin aikaan?	Mihin aikaan sä pääset töistä?
Missä?	Missä sä asut?
Minkämaalainen?	Minkämaalainen sä olet?
Mistä?	Mistä maasta sä olet kotoisin?
Miten?	Miten sun nimi kirjoitetaan?
Millainen?	Millainen ilma nyt on?
Minkälainen?	Minkälainen Suomen lippu on?
Minkävärinen?	Minkävärinen sun auto on?

●2 Lisää kysymyksiä.

1. **Mihin?** = Minne?	Mihin olet menossa?	Helsinki**IN**.
		Keskusta**AN**.
		Kauppa**AN**.
		Espanja**AN**.
		Madridi**IN**.
		Etelä**ÄN**.
		Töi**HIN**.
2. **Mihin?** = Minne?	Minne olet menossa?	{ Peka**N LUO**. / Peka**LLE**. }
		{ Liisa**N LUO**. / Liisa**LLE**. }
		{ Heiki**N LUO**. / Heiki**LLE**. }
		{ Pauli**N LUO**. / Pauli**LLE**. }
3. **Mihin?** = Minne?	Mihin olet lähdössä?	Tori**LLE**.
		Asema**LLE**.
		Stockmanni**LLE**.
		Ostoksi**LLE**.
		Loma**LLE**.
		Matka**LLE**.

1. **Mistä?**	Mistä olet tulossa?	HelsingiSTÄ. KeskustaSTA. KaupaSTA. EspanjaSTA. MadridiSTA. EteläSTÄ. TöiSTÄ.
2. **Mistä?**	Mistä olet tulossa?	{ PekaN **LUOTA**. PekaLTA. } { LiisaN **LUOTA**. LiisaLTA. } { HeikiN **LUOTA**. HeikiLTÄ. } { PauliN **LUOTA**. PauliLTA. }
3. **Mistä?**	Mistä olet tulossa?	ToriLTA. AsemaLTA. StockmanniLTA. OstoksiLTA. LomaLTA. MatkaLTA.

Mihin aikaan?	Mihin aikaan pääset töistä?	KuudeLTA. Puoli kahdeksaLTA.
Millä?	Millä sinä menet Liisalle?	BussiLLA. RaitiovaunuLLA. RatikaLLA. JunaLLA. LentokoneeLLA.
Milloin?	Milloin tulet kotiin?	IllaLLA. AamuLLA. PäiväLLÄ. YöLLÄ.

●3 **Harjoitus.** Vastaa kysymyksiin mallin mukaan.

Esimerkki: Mihin menet illalla? (Kalle) ⇒ **Kallen luo**.

1. Minne menet suomen tunnin jälkeen? (koti)

____

2. Mihin aikaan radiouutiset loppuvat? (klo 18.30)

____

3. Mistä olet tulossa? (Ruotsi)

____

4. Mihin te olette menossa? (kurssi)

____

5. Minne Katri lähtee huomenna? (Etelä-Espanja)

____

6. Mistä Géraldine on kotoisin? (Ranska)

____

7. Milloin sinä nukut? (yö)

____

8. Mihin aikaan pääset huomenna töistä? (klo 16.15)

____

9. Minne äiti on menossa? (tori ja kauppa)

____

10. Mihin te lähdette kesällä? (loma – Turkki)

____

11. Millä me menemme kotiin? (auto)

____

12. Mikä sinä olet ammatiltasi? (insinööri)

____

13. Mistä te olette tulossa? (rautatieasema)

____

14. Mihin Heikki on lähdössä? (pieni matka – Ruotsi)

---

15. Mistä Kalle pääsee kahdeksalta? (työt)

---

16. Kuka tuo poika on? (Mikko Kivinen)

---

17. Milloin sataa lunta? (talvi)

---

18. Millä te menette Viroon? (laiva)

---

19. Mistä Liisa on tulossa? (englannin kurssi)

---

20. Mistä isä ja äiti tulevat? (ostokset – Stockmann)

---

21. Milloin menet nukkumaan? (klo 23.00 ilta)

---

22. Minne kaikki ovat menossa? (Liisa ja Pekka)

●**4 Harjoitus.** Laita oikea kysymyssana.

1. __________ olet tulossa? – Kotoa.
2. __________ kieliä sinä puhut? – Suomea ja englantia.
3. __________ te menette Venäjälle? – Junalla.
4. __________ tuo mies on? – Pekka Virtanen.
5. __________ sinä olet menossa? – Kotiin.
6. __________ sinä pääset töistä? – Kahdelta.
7. __________ te tulette? – Torilta ja asemalta.
8. __________ loma alkaa? – En tiedä.
9. __________ sinä menet normaalisti töihin? – Ratikalla.
10. __________ elokuva alkaa? – Joskus illalla.
11. __________ sinä olet tulossa? – Jukalta ja Marjolta. Siellä oli juhlat.
12. __________ olet kotoisin? – Ugandasta.

●5 **Harjoitus.** Tee lauseita.

Esimerkki: Heikki nukkuu, koska ...
⇒ Heikki nukkuu, koska **hän on väsynyt**.

1. Leena siivoaa, koska ...

---

2. Hillevi kirjoittaa, koska ...

---

3. Puhumme, koska ...

---

4. Olette myöhässä, koska ...

---

5. Leena ja Mikko opiskelevat, koska ...

---

6. Juomme paljon, koska ...

---

7. Kuuntelemme musiikkia, koska ...

---

8. Kävelemme puistossa, koska ...

---

9. Koira puree, koska ...

---

10. Vastaat, koska ...

---

11. Tero ja Helena lukevat, koska ...

---

12. Tuulan kissat syövät paljon, koska ...

---

13. Osaan suomea, koska ...

---

14. Heräämme aikaisin, koska ...

---

15. Nousette ylös, koska ...

●6 **Harjoitus.** Sanat ovat sekaisin. Järjestä ne uudelleen.

Esimerkki: lähtee – noin – töihin – aamulla – kahdeksalta – Liisa.
⇒ **Liisa lähtee töihin noin kahdeksalta aamulla.**

1. seitsemältä – Pekka – herää – aamu – joka.

---

2. menossa – olet – sinä – mihin?

---

3. sinun – on – mikä – nimi?

---

4. keskustaan – sinä – menet – bussilla – millä?

---

5. kiire – minulla – nyt – on.

---

6. illalla – mennä – Liisalle – Mikolle – ja – haluan.

---

7. Pekka – kuudelta – töistä – varmaan – tänään – pääsee.

---

8. menevät – Katri – yhdessä – ostoksille – ja – Tuula – Stockmannille – aamulla.

---

9. sinä – tehdä – illalla – mitä – haluat?

---

10. bussi – mikä – Lauttasaareen – menee?

●9 **Kirjoitusharjoitus.** Minkälainen sinun päiväohjelmasi on? Kerro, mitä teet huomenna. Mihin aikaan heräät? Mitä teet sen jälkeen? Mihin menet päivällä? Mihin menet illalla? Mitä teet illalla? Mihin aikaan menet nukkumaan?

●7 **Verbiharjoitus.**

●8 **Ketjuharjoitus.** Ensin mä menen ... sitten mä menen ...

●9 **Sanelu.** Kirjoita, mitä kuulet nauhalta.

●10 **Puheenymmärtäminen.** Vastaa kysymyksiin.

1. Mikä tytön nimi on?
2. Mihin Mikko ja tyttö ovat menossa?
3. Missä tytöllä on tapaaminen? Kenen kanssa hänellä on tapaaminen?
4. Mihin aikaan tapaaminen on?
5. Mitä kello nyt on?
6. Mikko menee ensin ostoksille. Mihin hän menee sen jälkeen?

●11 **Tekstinymmärtäminen.** Lue teksti ja ilmoitus. Vastaa sen jälkeen kysymyksiin.

1 Haluat lähteä lomalle. Mikä sivu?
2. Sinulla on illalla paljon aikaa. Haluat katsoa elokuvan. Mikä sivu?
3. Haluat tietää, millainen ilma huomenna on. Mikä sivu?
4. Haluat tietää, mitä Euroopassa ja Amerikassa tapahtuu. Mikä sivu?
5. Haluat tietää, mitä Suomessa tapahtuu. Mikä sivu?

Tämä ilmoitus on Helsingin Sanomista, joka on Suomen suurin sanomalehti. Helsingin Sanomissa on neljä osaa: A, B, C ja D.

Vasemmalla puolella on aihe, oikealla puolella on sivun numero.

TÄNÄÄN

A	Henkilöuutiset	A4
	Kotimaa	A5-A11
	Mielipide	A15
	Sää	A16
	Matkailu	A11-A13
	Kuolinilmoitukset	A6
B	Kaupunki/Uusimaa	B1-B4
	Minne mennä	B2
	Talous	B8-B9
	Raha	B11
	Kauppapaikka	B4-B7
C	Ulkomaat	C1-C3
	Kulttuuri	C4-C6
	Urheilu	C7-C12
	Luokiteltuja ilmoituksia	C12-C16
D	Kuluttaja	D1-D3
	Vapaa-aika	D9
	Kuva & ääni	D10
	Sarjakuvat	D10
	Televisio & radio	D11-D12
	Luokiteltuja ilmoituksia	D2-D8

56 sivua ★★★★

P3

●12 Sananlasku.

HAUKKUVA KOIRA EI PURE.

○**Seitsemäs kappale = 7. kappale**

SYNTYMÄPÄIVÄ

1 AAMULLA

Mikko ja Eija *heräävät* aamulla. He alkavat jutella, koska *Mikolla on tärkeätä asiaa.*

Mikko:	Arvaa mitä?
Eija:	No mitä?
Mikko:	Mulla on *ylihuomenna* syntymäpäivä.
Eija:	Ylihuomennako?
Mikko:	Joo.
Eija:	*Mä luulin, että* ne on *huhtikuussa.*
Mikko:	Sä luulit väärin. Ne on ylihuomenna.

2 PUHELIMESSA

Eija ja Teija puhuvat puhelimessa. Eijalla on Teijalle tärkeätä asiaa: hän haluaa, että Teija auttaa häntä.

Teija:	Teija Aaltonen.
Eija:	No Eija täällä moi.
Teija:	Moi! Kiva kun soitit!
Eija:	Joo. Mitäpäs kuuluu?
Teija:	Ihan hyvää kiitos. Entä itsellesi?
Eija:	*Mulla on pieni ongelma.*
Teija:	Mikä?
Eija:	Mikolla on syntymäpäivä *torstaina* – ylihuomenna.
Teija:	Ai kun kiva! *Mitä te aiotte tehdä?*
Eija:	Mä en tiedä vielä. Mutta mä tiedän, että Mikko haluaa juhlat.
Teija:	Okei. Sä haluat, että me järjestetään juhlat yhdessä, vai mitä?
Eija:	Joo. Jos sopii.
Teija:	Sopii sopii. Mitä sä aiot tehdä illalla? *Voinks mä tulla teille?*
Eija:	Voit sä tulla, mutta Mikko on kotona. Se ei ole *tänään* töissä. Mutta voinks mä tulla teille?
Teija:	Okei. Sopii hyvin. Mihin aikaan sä voit tulla?

Eija: Mä pääsen töistä puoli seitsemältä. Sitten mä tulen kotiin. Mä aion *käydä suihkussa* ja *pestä hiukset*. Mä luulen, että mä olen valmis joskus kahdeksalta.

Teija: Okei. Selvä. Voitsä soittaa, ennen kuin sä lähdet *kotoa*? Meidän alaovi *menee kiinni* kahdeksalta.

Eija: Okei. Mä soitan *ennen kuin* mä lähden.

3 ILLALLA TEIJALLA

***Eija on Teijan luona kylässä.* He juovat teetä, koska Eija ei voi juoda illalla kahvia.**

Teija: *Minä vuonna Mikko on syntynyt?*

Eija: *Vuonna 1968.*

Teija: Missä se on syntynyt?

Eija: Turussa. Se on kotoisin Turusta.

Teija: Missä sä muuten olet syntynyt?

Eija: Täällä Helsingissä. Mä olen täältä kotoisin. Entäs sä?

Teija: Mä olen syntynyt Hangossa.

Eija: Missä?

Teija: Hangossa. Etsä tiedä, missä Hanko on?

Eija: Totta kai mä tiedän. Mä kuulin ensin väärin.

Teija: Missä kuussa sä olet syntynyt?

Eija: *Marraskuussa.*

Teija: Meidän äidillä on syntymäpäivä myös marraskuussa. Oletsä skorpioni?

Eija: Olen. Missä kuussa sä olet syntynyt?

Teija: *Toukokuussa.* Mä olen härkä.

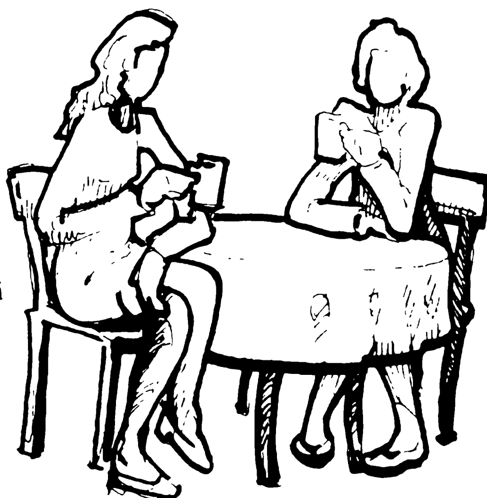
Eija: Onks härällä syntymäpäivä toukokuussa?

Teija: On.

Eija: Aijaa. Mä luulin, että härkä on syntynyt *helmikuussa.*

Teija: Ei ole! Vesimies on syntynyt helmikuussa.

Eija: Sä olet oikea horoskooppiekspertti!

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
syntymäpäivä	birthday	день рождения
herätä	to wake up	просыпаться
olla asiaa	to have something to say	иметь дело
tärkeä	important	важный
Arvaa!	Guess!	Отгадай!
ylihuomenna	day after tomorrow	послезавтра
luulin →	I thought	Я думал(а)
luulla	to think	думать
huhtikuu	April	апрель
väärin	wrong	неправильно
puhelimessa	on the phone	по телефону
soitit →	you phoned	ты позвонил(а)
soittaa	to phone	звонить
ongelma	problem	проблема
aikoa	to be going to	собираться
järjestää	to organize	организовать
voida	can	мочь
käydä	to go, (here:) to take	сходить
suihku	shower	душ
pestä	to wash	вымыть
hiukset	hair	волосы
valmis	ready	готов, готова
kotoa	from home	из дома
alaovi	front door	дверь подъезда
on syntynyt →	is born	родился, родилась
syntyä	to be born	родиться
kuu	month	месяц
oikea	real	настоящий
ekspertti	expert	эксперт

ESPANJA	MUU KIELI
cumpleaños	
despertarse	
tener algo que decir	
importante	
¡Adivina!	
pasado mañana	
creí, creía	
creer	
abril	
mal, equivocado	
(hablando) por teléfono	
telefoneaste, telefoneabas	
telefonear	
problema	
pensar hacer algo	
ir a hacer algo	
organizar	
poder	
ir, visitar	
ducha	
lavar	
cabello	
(estar) listo/a	
de casa	
puerta principal	
nació	
nacer	
mes	
verdadero	
experto	

●1 Ryhmätyö. Tässä ovat kaikki horoskooppimerkit. Tee jokaisesta merkistä (tai niistä merkeistä, jotka tunnet) pieni kirjoitus. Voit käyttää alla olevia adjektiiveja.

Voit aloittaa esimerkiksi näin: **HÄRKÄ. Härkä on syntynyt huhtikuun lopussa ja toukokuun alussa. Härkä on hyvä horoskooppimerkki, koska härkä on normaalisti kiltti ja ystävällinen.**

Horoskooppimerkit: KAURIS, VESIMIES, KALAT, OINAS, HÄRKÄ, KAKSOSET, RAPU, LEIJONA, NEITSYT, VAAKA, SKORPIONI, JOUSIMIES.

Adjektiivit:

iloinen
surullinen
vilkas
itsepäinen
vaikea
helppo
kiltti
ystävällinen
mustasukkainen
hullu
ahkera
laiska
tunteellinen
romanttinen
kylmä
mukava
kiva

päivän HOROS-KOOPPI

KAURIS 22.12.-20.1.

VESIMIES 21.1.-19.2.

KALAT 20.2.-20.3.

KAKSOSET 21.5.-21.6.

HÄRKÄ 21.4.-20.5.

RAPU 22.6.-22.7.

OINAS 21.3.-20.4.

NEITSYT 23.8.-23.9.

SKORPIONI 24.10.-22.11.

LEIJONA 23.7.-22.8.

JOUSIMIES 23.11.-21.12.

VAAKA 24.9.-23.10.

●2 Käydä-verbi.

	KÄYDÄ (nyt, huomenna)	(eilen)
(mä/minä)	käyn	kävin
(sä/sinä)	________	________
hän	________	kävi
(me)	________	kävimme
	käydään	käytiin
(te)	________	________
he	________	________

●3 Käydä-verbi. Mieti, mitä *käydä* tarkoittaa. Miten se eroaa esimerkiksi *mennä*-verbistä? Kirjoita 10 lausetta, joihin *käydä*-verbi sopii. Kirjoita sen jälkeen pieni dialogi, jossa käytät ainakin kolme kertaa *käydä*-verbiä.

●4 Harjoitus. Vastaa kysymyksiin.

1. Missä Matti käy joka ilta? (RAVINTOLA)

___

2. Missä Leena käy joka aamu ja ilta? (SUIHKU)

___

3. Missä Erkki käy joka viikonloppu? (RUOTSI)

___

4. Missä äiti ja isä käyvät joka päivä? (KAUPPA)

___

5. Missä Hillevi käy joka ilta? (MIKKO JA EIJA)

___

6. Missä Jaakko käy töissä joka arkipäivä? (KOULUKESKUSTA)

___

7. Missä Liisa käy joka sunnuntai? (ISOÄITI – SAUNA)

___

●5 Kuukaudet ja viikonpäivät.

Mikä kuu nyt on?	Nyt on **tammikuu**. Nyt on **helmikuu**. Nyt on **maaliskuu**. Nyt on **huhtikuu**. Nyt on **toukokuu**. Nyt on **kesäkuu**. Nyt on **heinäkuu**. Nyt on **elokuu**. Nyt on **syyskuu**. Nyt on **lokakuu**. Nyt on **marraskuu**. Nyt on **joulukuu**.

Missä kuussa olet syntynyt?	Olen syntynyt **tammikuussa**. Olen syntynyt **helmikuussa**. Olen syntynyt **maaliskuussa**. Olen syntynyt **huhtikuussa**. Olen syntynyt **toukokuussa**. Olen syntynyt **kesäkuussa**. Olen syntynyt **heinäkuussa**. Olen syntynyt **elokuussa**. Olen syntynyt **syyskuussa**. Olen syntynyt **lokakuussa**. Olen syntynyt **marraskuussa**. Olen syntynyt **joulukuussa**.

Mikä päivä nyt on?	Nyt on **maanantai**. Nyt on **tiistai**. Nyt on **keskiviikko**. Nyt on **torstai**. Nyt on **perjantai**. Nyt on **lauantai**. Nyt on **sunnuntai**.

Minä päivänä	englannin kurssi on?	Se on **maanantaina**.
		Se on **tiistaina**.
		Se on **keskiviikkona**.
		Se on **torstaina**.
		Se on **perjantaina**.
		Se on **lauantaina**.
		Se on **sunnuntaina**.

●6 **Lisää kysymyksiä.**

1. **Missä?**	Missä Kalle on?	HelsingiSSÄ.
		KeskustaSSA.
		KaupaSSA.
		EspanjaSSA.
		MadridiSSA.
		EteläSSÄ.
2. **Missä?**	Missä Kalle on?	{ PekaN LUONA. / PekaLLA. }
		{ LiisaN LUONA. / LiisaLLA. }
		{ HeikiN LUONA. / HeikiLLÄ. }
		{ PauliN LUONA. / PauliLLA. }
3. **Missä?**	Missä Kalle on?	ToriLLA.
		AsemaLLA.
		StockmanniLLA.
		OstoksiLLA.
		LomaLLA.
		MatkaLLA.

Kenellä?	Kenellä on huomenna syntymäpäivä?	MikoLLA.
	Kenellä on aina kiire?	JaakoLLA.
		MinuLLA.
		SinuLLA.
		HäneLLÄ.
		MeiLLÄ.
		TeiLLÄ.
		HeiLLÄ.

●7 Vokaaliharmonia.

-sta	vai	**-stä?**
-lta	vai	**-ltä?**
-ssa	vai	**-ssä?**
-lla	vai	**-llä?**
-ko	vai	**-kö?**

Jos sanassa on:	Päätteessä on:	**Esimerkki:**
a, o tai **u**	**a** tai **o**	ilta + Milloin? → **illalla** haluat + kysymys → **Haluatko?**
Jos sanassa ei ole:	Päätteessä on:	
a, o tai **u**	**ä** tai **ö**	etelä + Mistä? → **etelästä** syötte + kysymys → **Syöttekö?** Heikki + Missä? → **Heikillä** menet + kysymys → **Menetkö?**

●8 Harjoitus. Valitse oikea pääte.

1. – Missä Liisa on?
   – Hän on Tiina__________.
2. – Mistä Matti on kotoisin?
   – Helsingi__________.
3. Olen syntynyt toukokuu__________.
4. Suomen kurssi on tiistai__________ ja torstai__________.
5. Pekka ja Maija ovat keskusta__________ ostoksi__________.
6. Minna menee päivä__________ Stockmanni__________ ostoksi__________.
7. Minu__________ on kauhea kiire.
8. Milloin Marjatta tulee takaisin loma__________?
9. Teija on kotoisin Hango__________.

10. Menemme illa_________ Martinlaakso_________ juna_________.
11. Millä bussi_________ menet koulu_________?
12. En tiedä, miksi, herään aina kahde_________ yö_________.
13. Me olemme lähdö_________ ostoksi_________ keskusta_________.
    Tulet_________ sinä meidän kanssa?
14. Haluat_________ sinä ostaa jotakin?
15. Voit_________ auttaa minua vähän?
16. Pääsee_________ Heikki töi_________ kymmene_________ vai yhde_________toista?

●9 Konsonanttimuutokset: P, T ja K.

VAHVA KONSONANTTI	→ HEIKKO KONSONANTTI
PP	→ **P**
TT	→ **T**
KK	→ **K**
P	→ **V**
T	→ **D**
K	→
LT	→ **LL**
NT	→ **NN**
NK	→ **NG**

VAHVA KONSONANTTI	→ HEIKKO KONSONANTTI
PP	→ **P**
Stockmann on hyvä **KAUPPA**.	Äiti on tulossa **KAUPASTA**.
Jukka on lähdössä **KAUPPAAN**.	Jukka on **KAUPASSA**.
	KAUPAT ovat jo kiinni.
P	→ **V**
Sinun **KYLPY** on valmis.	Jukka on **KYLVYSSÄ**.
Voinko minä mennä **KYLPYYN**?	Liisa on tulossa **KYLVYSTÄ**.

TT	→ **T**
PERTTI on suomalainen.	Heikki on nyt **PERTILLÄ**. Liisa on menossa **PERTILLE**. **PERTILLÄ** on kiire. Matti on tulossa **PERTILTÄ**. Voimme käydä illalla **PERTILLÄ**, vai mitä?
T	→ **D**
ÄITI on kotoisin Joensuusta.	**ÄIDILLÄ** on tänään syntymäpäivä. Johanna on tulossa **ÄIDILTÄ**.
LT	→ **LL**
Tänään on kaunis **ILTA**.	Heikki tulee **ILLALLA** kahdeksalta.
NT	→ **NN**
ENGLANTI on kiva maa.	John on kotoisin **ENGLANNISTA**.
Menen lomalle **ENGLANTIIN**.	Mary asuu **ENGLANNISSA**. Kaija käy joka vuosi **HOLLANNISSA**.
KK	→ **K**
Missä **HEIKKI** on?	**HEIKILLÄ** on nälkä. Mirja on tulossa **HEIKILTÄ**. Jaakko on menossa **HEIKILLE**.
K	→
TURKU on Suomessa. Mennään **TURKUUN**!	Tiina on **TURUSTA**. Aino asuu **TURUSSA**.
NK	→ **NG**
HELSINKI on ihana kaupunki!	Asumme **HELSINGISSÄ**.
Kaikki tulevat lomalle **HELSINKIIN**.	Olen kotoisin **HELSINGISTÄ**.

●**10 Harjoitus.** Laita sanoihin oikea pääte. Muista konsonanttimuutokset ja vokaaliharmonia!

1. _______________ (Teppo, Kenellä?) on hirveä flunssa. Hän yskii koko ajan.

2. Voi että! Minun ______________ (takki, Missä?) on tahra.
3. Laila ja Leila ovat kotoisin ______________ (Turku, Mistä?). He puhuvat "turkua".
4. ______________ (ilta, Milloin?) menemme keskustaan ostoksille.
5. Sigrid on kotoisin ______________ (Islanti, Mistä?). Hän asuu nyt ______________ (Reykjavik, Missä?).
6. Nena, mun kissa, nukkuu aina ______________ (sänky, Missä?) mun kanssa.
7. Haluatko mennä ______________ (ilta, Milloin?) ______________ (äiti, Mihin?)?
8. Nyt lapset ______________ (kylpy, Mihin?)! Sitten te voitte mennä nukkumaan.
9. Kalle ja Maija ovat nyt ______________ (loma, Missä?) ______________ (Turkki, Missä?).
10. Mbula on kotoisin ______________ (Afrikka, Mistä?).
11. Ville on lähdössä ______________ (matka, Mihin?) ______________ (Afrikka, Mihin?). Hän menee ensin ______________ (Kenia, Mihin?) ja sitten ______________ (Tansania, Mihin?).
12. Heli on syntynyt ______________ (marraskuun alku, Milloin?). Hän on skorpioni.
13. Minä olen syntynyt ______________ (marraskuun loppu, Milloin?). Minä olen myös skorpioni.
14. Kiva juttu! Huomenna me lähdemme ______________ (Lappi, Mihin?).
15. Mikko, ole hyvä ja laita ______________ (minun kuppi, Mihin?) vähän sokeria.
16. ______________ (haarukka ja lusikka, T-monikko) ovat ______________ (laatikko, Missä?).
17. Makkoset menevät ensin ______________ (Helsinki, Mihin?) ja sitten ______________ (Hanko, Mihin?). He ovat nyt ______________ (kesäloma, Missä?).
18. Täällä on todella kylmä! Mun ______________ (jalka, T-monikko) ovat jäässä!
19. Millä ______________ (katu) sinä asut?

●11 Lisää numeroita: kirjakieliset numerot.

100	**sata**
101	sata yksi
102	sata kaksi
110	sata kymmenen
111	sata yksitoista
120	sata kaksikymmentä
200	kaksisataa
300	kolme**sataa**
1000	**tuhat**
1001	tuhat yksi
1110	tuhat sata kymmenen
1567	tuhat viisisataa kuusikymmentäseitsemän
1993	tuhat yhdeksänsataa yhdeksänkymmentäkolme
2000	kaksi**tuhatta**
100 000	sata tuhatta
500 000	viisisataa tuhatta
1 000 000	**miljoona**
2 000 000	kaksi**miljoonaa**

●12 Lisää numeroita: puhekieliset numerot.

100	**sata**
101	sata yks
102	sata kaks
110	sata kymmenen
111	sata ykstoista
120	sata kakskyt
200	kaks**sataa**
300	kolmesataa
1000	**tuhat**
1001	tuhat yks
1110	tuhat sata kymmenen
1567	tuhat viissataa kuuskytseittemän
1993	tuhat yheksänsataa yheksänkytkolme
2000	kaks**tuhatta**
100 000	sata tuhatta
500 000	viissataa tuhatta
1 000 000	**miljoona**
2 000 000	kaks**miljoonaa**

●13 Numeroharjoitus. Vastaa kysymyksiin mallin mukaan.

Esimerkki: Minä vuonna Yrjö on syntynyt? (1966.)
⇒Vuonna tuhat yhdeksänsataa kuusikymmentäkuusi.

1. Minä vuonna sinä olet syntynyt?

___

2. Minä vuonna Kolumbus löysi Amerikan?

___

3. Minä vuonna Helsingin yliopisto perustettiin?

___

4. Minä vuonna Suomi itsenäistyi?

---

5. Minä vuonna Urho Kekkonen valittiin Suomen presidentiksi?

---

6. Minä vuonna sinä tulit Suomeen?

---

7. Milloin kahvi tuli Eurooppaan?

---

8. Minä vuonna toinen maailmansota alkoi?

---

9. Minä vuonna Suomessa on seuraavat presidentinvaalit?

---

10. Minä vuonna Helsingistä tuli Suomen pääkaupunki?

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	ESPANJA	VENÄJÄ
Kolumbus	Columbus	Colón	Колумб
löysi	found	descubrió	нашёл (здесь:) открыл
perustettiin	was founded	fue fundada	был основан
itsenäistyi	become independent	se independizó	стала самостоятельной
valittiin	was elected	fue elegido	был выбран
maailmansota	World War	Guerra mundial	мировая война
seuraava	next	siguiente	следующий
vaalit	elections	elecciones	выборы

●14 Harjoitus. Muodosta lauseita mallin mukaan.

Esimerkki: Liisa - hevonen
⇒ ***Liisalla* on hevonen.**
⇒ **Onko Liisalla hevonen?**

1. Heikki - nuha

---

2. Hillevi - yskä

---

3. äiti - hyvä lauluääni

---

4. tuo poika - pikkusisko

---

5. tämä tyttö - uusi pyörä

---

6. mummi - uusi mies

---

7. me - upea asunto

---

8. Karoliina ja Timo - vauva

---

9. Henna - viinipullo

---

10. Lissun koira - uusi tyttöystävä

---

11. Teppo - kiire

---

12. sinä - tarpeeksi suuri auto

---

13. te - kiva lehmä

---

14. tuo iloinen opettaja - painava kassi

---

15. minä - nätti paita

---

16. sinä - silmälasit

---

17. sinä - veli ja sisar

●**15 Harjoitus.** Numeroleikki PUF!

●**16 Harjoitus.** Vaatteita. Kerää tähän vaatteiden nimiä. Huomaa myös seuraavat ilmaukset:

panna/laittaa/pistää päälle
olla päällä
ottaa pois (päältä)

panna/laittaa/pistää jalkaan
olla jalassa
ottaa pois (jalasta)

panna/laittaa/pistää päähän
olla päässä
ottaa pois (päästä)

●**17 Kuvailuharjoitus.**

●**18 Harjoitus.** Jatka lauseita. Käytä *että, jos, kun, ennen kuin* -sanoja mallin mukaan.

Esimerkki: Haluan (SINÄ – TULLA – ME – ILTA)
⇒ **Haluan, ETTÄ sinä tulet meille illalla.**

1. (HEIKKI – HERÄTÄ), hän lähtee keskustaan ostoksille.

___

2. Me voimme järjestää juhlat yhdessä (SOPIA).

___

3. Luulen (MINÄ – OLLA – VALMIS – KAHDEKSAN).

___

4. On kiva (ULKONA – OLLA – HYVÄ ILMA).

___

5. Tiedän (MIKKO – PÄÄSTÄ – TYÖT – ILTA – YHDEKSÄN).

___

6. Voitko soittaa (SINÄ – LÄHTEÄ – KOTI)?

____

7. (OLLA – KAUNIS ILMA), me menemme retkelle metsään.

____

8. Me järjestämme juhlat (HEIKKI – OLLA – SYNTYMÄPÄIVÄ)

____

●**19 Sanelu.** Kirjoita puuttuvat kirjaimet.

Tiina her________ kahdeksa________ aamu________. Si________ hän k________ suihku________ ja läh________ töi________. Töi________ Tiina puh________ paljon puhelime________. Joskus häne________ on paljon töi________, ja sill________ Kaarina, Tiinan työtoveri, aut________ hän________. Tiina pää________ töi________ viide________, ja si________ hän läh________ norm________ ko________. Joskus hän käy kau________, ennen kuin hän men________ ko________. Illa________ Tiina ei pu________ puhelime________. Hän me________ nukku________ kahde________.

●**20 Puheenymmärtäminen.** Vastaa kysymyksiin.

1. Mikä pojan etunimi on?
2. Mistä kaupungista poika on kotoisin?
3. Mikä pojan osoite on Suomessa?
4. Mikä pojan puhelinnumero on?
5. Minä vuonna poika on syntynyt?
6. Onko poika naimisissa?

●**21 Sananlasku.**

ÄLÄ OSTA SIKAA SÄKISSÄ!

○Kahdeksas kappale = 8. kappale

ISOISÄN LUONA

Mikolla on huomenna syntymäpäivä. Siksi Mikon isoisä, Alpo Valtanen, soitti aamulla ja pyysi Mikkoa käymään. Isoisällä on varmaan jokin lahja Mikolle, yleensä se on lahjakortti tai sadan markan seteli *kirjekuoressa*.

Mikko on isoisän *rappukäytävässä* ja soittaa isoisän ovikelloa. Isoisällä on huono kuulo, ja siksi Mikko soittaa uudestaan.

Mikko:	Heippa ukki!
isoisä:	Terve, poika. Tule sisään. Minä istuin *vessassa* enkä kuullut ovikelloa. Odotitsä kauan?
Mikko:	En. Mä soitin pari kertaa. Ei mulla mikään kiire ole.
isoisä:	Jaa. Nuorella miehellä on aina kiire. Minä muistan, kun minä olin nuori, niin kiire minulla aina oli. Nyt minulla ei ole enää koskaan kiire. Minä herään kuudelta aamulla ja minulla on paljon aikaa. Otto nukkuu vielä, kun minä herään.
Mikko:	Mitäs Otolle kuuluu?
isoisä:	No, se syö ja nukkuu. Otolla on hyvät oltavat. – *Tavallisesti* se istuu *ikkunalla* ja *katsoo ulos* – ja haukottelee.
Mikko:	Joo, mutta Otto on hyvä tyyppi. – Onks se muuten leikattu?
isoisä:	Totta kai. Täällä me ollaan – kaksi vanhaa kollia. – Kuules, voisitsä *hakea* keittiön *pöydältä* kahvikupit?
Mikko:	Joo, totta kai.

Mikko lähtee keittiöön.

Mikko:	(Huutaa isoisälle keittiöstä:) Ukki, otanks mä nää pullat myös?
isoisä:	Joo. Ota *tiskipöydältä* myös se kirjekuori!
Mikko:	Okei.
isoisä:	Ja minä *tarvitsen* suolaa kahviin. Tuo suolaa ja sokeria yläkaapista!
Mikko:	Selvä.

Mikko tulee takaisin ja istuu *sohvalle*.

isoisä:	En minä vanha mies tiedä mitä *ostaa* nuorelle miehelle *lahjaksi*. Kyllä sinä varmaan arvaat, mitä siinä kirjekuoressa on.
Mikko:	Kiitos paljon.
isoisä:	No, avaa se kirjekuori nyt, poika.
Mikko:	Lahjakortti. Kiva juttu. Hei, tosi paljon kiitoksia. Mä menen huomenna ostoksille Eijan kanssa.
isoisä:	Minkälainen tyttö se Eija on?
Mikko:	Se on tosi kiva. Me asutaan yhdessä.
isoisä:	Minulla oli Eila, kun minä olin nuori. Se oli karjalainen tyttö. Tulinen ja iloinen. Eila on *elossa* ja naimisissa, ja sen ukko on myös elossa – *ikävä kyllä*. Sodan jälkeen tuli sitten Siiri, sun isoäitis. Hyvä nainen Siiri oli, erittäin hyvä nainen. Vähän *samanlainen kuin* Liisa, äiti. – No, Liisa on liian *laiha*. Ei se varmaan syö mitään eikä juo maitoa. Juotkos sinä maitoa?
Mikko:	Joo, joskus.
isoisä:	Maito on, kuule, tärkeä juttu. *Nykyään* kaikki syövät banaaneja ja appelsiineja ja hedelmiä, mutta maito on kyllä tärkeä juttu.
Mikko:	Joo. Eija ostaa aina rasvatonta maitoa.
isoisä:	Se ei ole mitään maitoa! Se on vettä! Kun minä ostan maitoa, niin minä ostan sitten maitoa! Ja kermaa! Maidossa ja kermassa on energiaa. Ihminen ei elä ilman energiaa.
Mikko:	Joo. Tota, tiedätsä, mä luulen, että mun täytyy nyt mennä. Mutta me voidaan tulla käymään ensi viikolla.
isoisä:	Selvä. Täällä minä olen. Jos en ole jo Siirin luona taivaassa.
Mikko:	Höpö höpö! Nähdään *ensi viikolla*! Ja kiitos lahjasta!
isoisä:	Eipä kestä! Terveisiä Jaakolle ja Liisalle! Ja Eijalle!

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
isoisä	grandfather	дедушка
siksi	that's why	поэтому
soitti	called, phoned	позвонил(а)
pyysi	asked	попросил(а)
jokin	a, some	какой-нибудь
lahja	present, gift	подарок
yleensä	usually	обычно
lahjakortti	gift token	чек на подарок
seteli	(bank-)note	денежный знак
kirjekuori	envelope	конверт
rappukäytävä	staircase	подъезд
ovikello	door bell	звонок
olla huono kuulo	to be hard of hearing	плохо слышит
uudestaan	again	снова
istuin	I was sitting	сидел(а)
vessa	loo	туалет
en kuullut	I didn't hear (you)	не слышал(а)
Odotitsä?	Did you wait?	Ты ждал(а)
kauan	a long time	долго
soitin	I rang	я звонил(а)
pari	a couple of	пара
nuori	young	молодой
muistaa	to remember	помнить
ei koskaan	never	никогда
olla hyvät oltavat	to be confortable	жить хорошо
tavallisesti	usually	обычно
haukotella	to yawn	зевать
tyyppi	guy	тип
leikattu	castrated, operated	кастрат
vanha	old	старый
kolli	tomcat	кот
Voisitsä?	Could you?	Ты не можешь?
hakea	to fetch	принести
keittiö	kitchen	кухня
kahvikuppi	coffee cup	кофейная чашка
huutaa	to shout	кричать
pulla	bun	булочка
tiskipöytä	(kitchen) sink	моечный стол
tarvita	to need	нуждаться
suola	salt	соль
sokeri	sugar	сахар
yläkaappi	top cupboard	верхний шкаф
sohva	sofa	диван
karjalainen	Carelian	карел, карелка
tulinen	spirited	темпераментный
iloinen	cheerful	весёлый
elossa	alive	жив, жива
ukko	old man (here:) husband	старый мужчина, (здесь:) муж

ESPANJA	MUU KIELI
abuelo	
por eso	
telefoneó	
pidió	
algún	
regalo	
normalmente	
bono de regalo	
billete	
sobre	
escalera (de un edificio)	
timbre	
no oír bien	
otra vez	
estaba sentado	
cuarto de baño	
no oí	
¿Esperaste?	
mucho tiempo	
telefoneé	
algunas	
joven	
recordar	
nunca	
llevar una buena vida	
normalmente	
bostezar	
tipo, muchacho	
castrado, operado	
viejo	
gato (macho)	
¿Podrías?	
ir por	
cocina	
taza de café	
gritar	
pasta, pastelito finlandés	
fregadero de la cocina	
necesitar	
sal	
azúcar	
armario de pared	
sofá	
careliana	
apasionada, vivaz	
alegre	
con vida, vivo	
viejo	
(aquí:) esposo	

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
ikävä kyllä	unfortunately	к сожалению
sodan jälkeen	after the war	после войны
isoäiti	grandmother	бабушка
samanlainen	similar	такой же
liian	too	слишком
laiha	thin	худой
mitään	nothing	ничего
maito	milk	молоко
nykyään	nowadays	сейчас
kaikki	everybody	все
banaaneja	bananas	бананы
appelsiineja	oranges	апельсины
hedelmiä	fruit	фрукты
rasvaton	fat-free	нежирный
kerma	cream	сливки
energia	energy	энергия
ilman	without	без
täytyä	to have to	надо, нужно
ensi viikolla	next week	на следующей неделе
taivaassa	in heaven	на небе

ESPANJA	MUU KIELI
desgraciadamente	
después de la guerra	
abuela	
parecida/o	
demasiado	
delgada/o, flaca/o	
nada	
leche	
actualmente	
todos	
plátanos, bananas	
naranjas	
fruta	
sin grasa	
nata, crema	
energía	
sin	
tener que	
la semana que viene	
en el cielo	

●1 **Lisää kysymyksiä.** Mihin?/Minne? Missä? Mistä?

Mihin?/Minne?	Mihin minä laitan kirjat?	PöydäLLE.
	Mihin Eija laittaa kellon?	IkkunaLLE.
	Mihin tytöt laittavat lahjat?	SängyLLE.
Missä?	Missä kirjat ovat?	Ne ovat pöydäLLÄ.
	Missä Eijan kello on?	Se on ikkunaLLA.
	Missä lahjat ovat?	Ne ovat sängyLLÄ.
Mistä?	Mistä minä otan kirjat?	PöydäLTÄ.
	Mistä Eija ottaa kellon?	IkkunaLTA.
	Mistä Mikko ottaa lahjat?	SängyLTÄ.

Pöydän **funktio** on, että **pöydällä** on jotakin.
Ikkunan **funktio** on, että **ikkunalla** on jotakin.
Sängyn **funktio** on, että **sängyllä** on jotakin.

●2 **Harjoitus.** Millä muilla esineillä on sama funktio?

●3 **Harjoitus.** Keksi esimerkkilauseita harjoituksen 2 sanojen avulla. Käytä lauseissa Mihin?-, Missä?- ja Mistä?-muotoja.

●4 **PÄÄLLE, PÄÄLLÄ, PÄÄLTÄ.**

Kissa nukkuu **kaapin päällä**.
Sinun täytyy laittaa avain **kirjan päälle**.
Mä otan maidon **jääkaapin päältä**.

Mikä on kaapin funktio?
Mikä on kirjan funktio?
Mikä on jääkaapin funktio?

●5 **Harjoitus.** Keksi lisää sanoja, jotka ovat funktioltaan samanlaisia kuin *kaappi, kirja* ja *jääkaappi*. Kirjoita esimerkkilauseita, joissa käytät niitä *päällä*-, *päältä*- ja *päälle*-sanan kanssa.

●6 MIHIN? = MINNE? MISSÄ? MISTÄ?

LÄHEINEN KONTAKTI
-ssa/-ssä, -sta/-stä, vokaali + n

"SISÄLLÄ"
–Asun **Helsingissä**.
–Menemme **keskustaan**.
–Tulet **Ruotsista**.
–Käyn illalla **kaupassa**.
–Tea on **suihkussa**.

"KIINNI, VAIKEA OTTAA POIS"
–**Pöydässä** on naarmu.
–**Takkiin** tuli reikä.
–**Tukassa** on tuhkaa.
–**Bussissa** on myös takaovi.

EI-LÄHEINEN KONTAKTI
-lla/-llä, -lta/-ltä, -lle

"PÄÄLLÄ"
–Kynä on **pöydällä**.
–Liisa tulee **torilta**.
–Matti istuu **tuolilla**.
–Laitan kengät **lattialle**.

"LÄHELLÄ, VIERESSÄ"
–Juna lähtee **asemalta**.
–Nähdään **ulko-ovella**!

"LUONA, KOTONA"
–Tuletko **meille**?
–Nähdään sitten **Liisalla**!
–Kalle tulee **Ediltä**.

"AKTIVITEETTI, TOIMINTA"
–Ihanaa olla **lomalla**!
–Lähden **matkalle**.
–Liisa on tulossa **ostoksilta**.

●7 Erikoistapauksia.

(1) Suomalaiset kaupungit ja paikat

– joskus läheinen kontakti, joskus ei-läheinen kontakti (ei voi tietää, vaan täytyy opetella ulkoa)

Liisa asuu **Tampereella**.
Pekka menee huomenna **Rovaniemelle**.
Olen kotoisin **Vantaalta**.
Tiina asuu **Katajanokalla**.

Olemme nyt **Helsingissä**.
Jukka on kotoisin **Turusta**.
Pekka tulee **Espoosta**, hän asuu **Espoossa**.

(2) Aika

– joskus **-ssa/-ssä**, joskus **-lla/-llä**, joskus **-na/-nä**

Olen syntynyt **marraskuussa**.
Missä kuussa sinä olet syntynyt?

Aamulla minulla on suomen tunti, mutta **illalla** olen vapaa.
Maanantaina me lähdetään Kuopioon.

(3) Instrumentti

– normaalisti **-lla/-llä**

Millä me mennään Kuopioon? **Autolla** vai **bussilla**?
Liisa kirjoittaa aina **lyijykynällä**.
Mari tekee kaikki vaatteet **omalla ompelukoneella**.

– huomaa seuraavat tapaukset:

Menen joka aamu kouluun **kävellen**.
En halua kirjoittaa **käsin**. Kirjoitan mieluummin koneella.

(4) Omistus

– normaalisti ihminen!
– aina **-lla/-llä**

Minulla on hirveä yskä. Onko **sinulla** yskänlääkettä?
Meillä on nyt hirveä kiire.

●8 Pariharjoituksia.

(A) Mikä funktio? Kirjoita esimerkkilauseita.

1. ovessa

___

2. valokuvassa

___

3. kirjaan

___

4. kuusta

___

(B) Mikä pääte? Mieti ensin, mikä funktio on. Kirjoita sen jälkeen esimerkkilause. Älä käytä vain Missä?-muotoa vaan myös Mihin?- ja Mistä?-muotoa.

5. Liisa – vapaa

---

6. Pekka – kaupunki

---

7. kukka – ikkuna

---

8. isoäiti – eläke

---

9. kirja – hylly

(C) Mitä eroa lauseilla on?

10. Nähdään autolla! Nähdään autossa!

---

11. Yrjö on ikkunalla. Yrjö on ikkunassa.

---

12. Pöydällä on ruokaa. Pöydässä on ruokaa.

---

13. Pekka on lähdössä kaupunkiin. Pekka on lähdössä kaupungille.

(D) Mikä funktio? Kirjoita esimerkkilauseita.

14. bussissa – bussilla

---

15. äidissä – äidillä

---

16. oveen – ovelle

---

17. kynässä – kynällä

●**9 Pitää-verbi.** Mistä sinä pidät?

(mä/minä)	pidän	(me)	________ pidetään
(sä/sinä)	________	(te)	________
hän	________	he	pitävät

Pidätkö hedelmistä? Entä lihasta? Pidätkö enemmän lihasta vai kalasta? Pidätkö urheilusta? Mistä et pidä?

●**10 Ketjuharjoitus.**

●**11 Sanelu.** Kirjoita, mitä kuulet nauhalta.

●**12 Puheenymmärtäminen.** Vastaa kysymyksiin.

1. Onko naisella kotieläimiä?
2. Miksi nainen ei halua juoda kahvia?
3. Käyttääkö nainen sokeria teessä?
4. Kuinka usein nainen leipoo (= tekee) pullaa?
5. Onko naisella lapsia?
6. Kuka on Tuomo?
7. Mihin aikaan Tuomo lähtee töihin ja mihin aikaan hän tulee kotiin?

●13 Tekstinymmärtäminen. Lue ilmoitus ja vastaa kysymyksiin.

1. Nyt on toukokuu. Haluat lähteä matkalle Tallinnaan, Viron pääkaupunkiin. Näit tänä aamuna tämän ilmoituksen Helsingin Sanomissa. Kuinka paljon matka maksaa?

2. Mikolla ei ole lomaa toukokuussa eikä kesäkuussa. Hänen lomansa alkaa heinäkuun 15. päivänä. Kuinka paljon hänen täytyy maksaa Tallinnanmatkasta?

3. Millä kulkuneuvolla matkustat Tallinnaan?

4. Mitä sinulla täytyy olla mukana, kun lähdet?

5. Täytyykö sinun maksaa, jos haluat syödä?

MATKAILU

Kahdella laivalla

Tallinnaan

Kaikki loput paikat päivän ostosristeilyille Tallinnaan kesäkuun loppuun asti tarjoushintaan 75,-/hlö. Lähdöt Helsingistä klo 8 ja klo 10. Tarjous voimassa myös heinäkuussa sunnuntailähdöillä klo 8 ja lähdöillä 3/7, 5/7, 10/7 ja 12/7.

75,-

TALLINK

SOITA (90) 2282 1211

Puhelinmyyntimme avoinna Juhannuksena joka päivä klo 11-14

Hintaan sis. risteily ilman aterioita. Matkalle mukaan passi

●14 Sananlasku.

EI KYSYVÄ TIELTÄ EKSY.

○Yhdeksäs kappale = 9. kappale

UUSI NAAPURI

On ilta. Liisa ja Jaakko ovat kotona. Jaakko katsoo televisiota ja Liisa puhuu *Kirstin kanssa* puhelimessa.

Liisa:	(Puhuu Kirstin kanssa puhelimessa:) Voi Herra Jumala! Hullu mies!
Jaakko:	Älä, hyvä nainen, huuda kuin hullu! Kirstillä on normaali kuulo.
Kirsti:	Mitä Jaakko sanoi?
Liisa:	Että sinulla on normaali kuulo. – Voi että, se on mahdoton. *Nyt meidän täytyy lopettaa.* Jaakko on aina niin *hermostunut* illalla.
Kirsti:	Onneksi mä asun yksin. *Mun ei tarvitse kuunnella* ketään ja mä *voin tehdä*, mitä mä itse haluan. – Mitä Jaakko nyt tekee?
Liisa:	Voi, kuule. Se istuu nojatuolissa ja katsoo televisiota.

Rapusta kuuluu hirveä pamaus.

Liisa:	Kuule, nyt *meidän on pakko lopettaa.* Rapussa *tapahtuu* jotakin. Hei hei! Soitellaan huomenna!
Jaakko:	Mikä se oli?
Liisa:	Mistä minä tiedän? Mä menen katsomaan.

Liisa menee rappukäytävään. Jaakko kuulee, että Liisa juttelee naapurin kanssa.

Liisa:	Iltaa iltaa. Minä olen Liisa Valtanen. Hauska tutustua!
naapuri:	Iltaa! Kaarina Mähönen. Tässä on *mun mies* Erkki Mähönen.
Liisa:	Iltaa iltaa! Mun mies sanoi, että ovikello soi. Sillä on hirveän huono kuulo. Jaakolla. Niin, Jaakko Valtanen, se on mun mies.
naapuri:	Minä en ymmärrä, miten meillä voi olla näin paljon tavaraa!
Liisa:	Juu. Meillä myös. Kaikki paikat täynnä.
naapuri:	Erkki. Alhaalla on vielä paljon tavaraa.

Liisa:	Jaakko, tule tänne! Täällä on rouva Mähönen naapurista.
Jaakko:	Iltaa. Jaakko Valtanen. Te olette sitten *meidän uusi naapuri,* vai mitä? Tervetuloa Mannerheimintielle!
naapuri:	Iltaa iltaa! Kaarina Mähönen. Mun mies Erkki on alhaalla.
Jaakko:	No, tervetuloa. Näkemiin.
Liisa:	Juu, tervetuloa! Näkemiin.
naapuri:	Näkemiin.

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
uusi	new	новый
Herra Jumala!	My God!	Боже мой!
hullu	crazy	сумасшедший
Älä huuda!	Don't shout!	Не кричи!
mahdoton	impossible	невозможный
lopettaa	to finish, stop	закончить
niin	so	такой
hermostunut	nervous	нервный
yksin	alone	один, одна
mun ei tarvitse	I don't have to	мне не надо
kuunnella	to listen to	слушать
ketään	anybody	никого
itse	(my)self	сам, сама
nojatuoli	armchair	кресло
rappu	stairs	лестница
kuuluu pamaus	a bang is heard	сильный звук
meidän on pakko	we must	нам надо
tapahtua	to happen	происходить
jotakin	something	что-то
soida	to ring	звонить
hirveän	awfully	ужасно
näin paljon	so much	так много
tavara	stuff	вещи
paikka	place	место
täynnä	full	быть полным чего-либо
alhaalla	downstairs	внизу
Tule tänne!	Come here!	Иди сюда!
rouva	Mrs.	госпожа
näkemiin	good bye	до свидания

ESPANJA	MUU KIELI
nuevo	
¡Dios mío!	
loco/a	
¡No grites!	
imposible	
terminar	
tan	
nervioso/a	
solo/a	
no tengo que	
escuchar	
nadie	
(yo) mismo/a	
sillón	
escalera	
se escucha un ruido	
(de un golpe)	
tenemos que	
pasar, suceder	
algo	
sonar	
muy	
tanto/a	
cosa	
lugar	
lleno/a/os/as	
abajo	
¡Ven aquí!	
señora	
adiós	

●1 Lisää kysymyksiä.

Kenen?	Kenen tämä kirja on?	Se on **minun**. Se on **sinun**. Se on **hänen**. Se on **meidän**. Se on **teidän**. Se on **heidän**. Se on **Liisan**. Se on **Jaakon**. Se on **Mikon**. Se on **äidin**.

Kenen?	Kenen täytyy käydä kaupassa?	**Minun**. **Sinun**. **Hänen**. **Meidän**. **Teidän**. **Heidän**. **Liisan**. **Jaakon**. **Mikon**. **Äidin**.

●2 Pakkoverbit.

täytyy = pitää = on pakko

Minun **täytyy** auttaa Alpoa tänä iltana.
Heikin **on pakko** käydä kaupassa.
Teidän **pitää** mennä jo kotiin.

●3 Täytyy → ei tarvitse.

Minun **täytyy** lähteä.	Minun **ei tarvitse** lähteä.
Sinun **täytyy** tehdä ruokaa.	Sinun **ei tarvitse** tehdä ruokaa.
Jaakon **täytyy** käydä kaupassa.	Jaakon **ei tarvitse** käydä kaupassa.
Täytyykö hänen käydä Alkossa?	**Ei tarvitse.**
Meidän **täytyy** opiskella.	Väärin. Meidän **ei tarvitse,** mutta me haluamme opiskella.
Täytyykö teidän herätä seitsemältä?	**Ei tarvitse** joka aamu. Onneksi!
Teijan ja Eijan **täytyy** järjestää juhlat.	Väärin. Heidän **ei tarvitse,** mutta totta kai he haluavat.

●4 Lisää n-päätteestä.

Suomen pääkaupunki on Helsinki.
Kuka on **Espanjan** kuningas?
Kuka on **Venäjän** presidentti?
Mikon lahjat ovat **makuuhuoneen** sängyllä.
Minkälainen **USA:n** lippu on?
Tuon suuren pöydän jalka on rikki.

Kalle on lähdössä keskustaan **Katrin** kanssa.
Mikko pääsee töistä **viiden** aikoihin.

●5 Harjoitus. Tee lauseita mallin mukaan.

Esimerkki: Liisa – kynä – olla – pöytä. ⇒ **Liisan kynä on pöydällä.**

1. Irlanti – pääkaupunki – olla – Dublin.

____

2. Matti – kirja – olla – suuri.

____

3. Helena – sisko – istua – koti.

---

4. me – olla pakko – opiskella – ahkerasti.

---

5. Martti – äiti – olla – työ – kauppa.

---

6. Jaakko – isä – olla – tarjoilija.

---

7. Kalle – leikkiä – Markku – kanssa.

---

8. Asko – veli – puhua – paljon.

---

9. Heli – veljet – syödä – vähän.

---

10. Yrjö – kynät – kumit – olla – tuoli.

---

11. sinä – ei – täytyä – syödä – kala – jos – sinä – ei – haluta.

---

12. Suomi – hallitus – olla – monta – ministeri.

---

13. kuka – olla – Suomi – presidentti?

---

14. millainen – Suomi – lippu – olla?

---

15. Heikki – päästä – työ – joka – päivä – kaksi – aikoihin.

●6 **Harjoitus.** Tee lauseita mallin mukaan.

Esimerkki: Heikki lukee. ⇒ **Heikin täytyy lukea.**

1. Maija ja Pekka opiskelevat.

___

2. Isä tekee ruokaa.

___

3. Puhut isän kanssa.

___

4. Menemme kouluun.

___

5. Kirjoitatte paljon.

___

6. Maksamme verot valtiolle.

___

7. Ihminen syö joka päivä.

___

8. Olen optimistinen.

___

9. Sairas juo paljon vettä.

___

10. Heikki lukee läksyt.

___

11. Me harrastamme urheilua.

___

12. Kysyn sinulta jotakin.

___

13. Ilmoittaudumme huomenna suomen kurssille.

___

14. Marja ja Kalle puhuvat ruotsia sujuvasti.

____

15. Teet paljon työtä.

____

16. Vastaat minulle heti.

____

17. Opiskelemme ahkerasti.

____

●7 **Harjoitus.** Jatka seuraavia lauseita.

1. Huomenna meidän on pakko ...

____

2. Täytyykö minun ... ?

____

3. Pitääkö sinun ... ?

____

4. Onko meidän pakko ... ?

____

5. Lasten täytyy ...

____

6. Tänä iltana minun täytyy ...

____

●8 **Harjoitus.** Kirjoita viisi asiaa, jotka sinun on pakko tehdä päivittäin. Kysy muilta, mitä heidän täytyy tehdä joka päivä. Yritä muistaa, mitä muiden on pakko tehdä.

●9 **Harjoitus.** Vastaa kysymyksiin mallin mukaan.

Esimerkki: Mihin menet? (koulu) ⇒ **Kouluun.**

1. Mistä Véronique on kotoisin? (Ranska)

---

2. Mistä Heikki on tulossa? (Johanna)

---

3. Missä minun kirja on? (hylly)

---

4. Mihin meidän täytyy laittaa nämä laukut? (kaappi)

---

5. Missä Hannu ja Kerttu ovat? (koti)

---

6. Mistä ostamme tänään leipää? (Stockmann)

---

7. Mihin Jari ja Tiina matkustavat joka kesä? (Afrikka)

---

8. Mistä tuo kissa hyppäsi? (ikkuna)

---

9. Mistä kahvi tulee Suomeen? (Costa Rica)

---

10. Missä sinä olet? (eteinen)

---

11. Mihin minun täytyy laittaa kengät? (eteisen lattia)

---

12. Mistä te olette tulossa? (Venäjä)

---

13. Mistä otan uudet sukat? (vaatekaappi)

---

14. Missä Kalle ottaa aurinkoa? (piha)

---

15. Mistä Kalle nyt on tulossa? (työt)

---

16. Mihin Liisa on lähdössä? (Johanna ja Juha)

---

17. Missä Ville jää pois bussista? (Hakaniemi)

●**10 Sanelu.** Kirjoita, mitä kuulet nauhalta.

●**11 Puheenymmärtäminen.** Vastaa kysymyksiin.

1. Kuka soittaa Liisalle?
2. Kenen kanssa poika haluaa puhua?
3. Mitä poika sanoo, kun hän huomaa, että numero on väärä?
4. Mihin numeroon poika soitti?

●**12 Tekstinymmärtäminen.** Lue ilmoitukset ja vastaa kysymyksiin.

1. Haluat ostaa kotieläimen. Mihin numeroon soitat?
2. Haluat ostaa asunnon. Mihin numeroon soitat?
3. Haluat oppia jotakin uutta. Mihin numeroon soitat?
4. Mikä ilmoitus on numero 5? Entä numero 1?

1)

EROOTTINEN
KONTAKTILINJA
0700-1-2522
ei nauhoite
6,95 min + ppm
Tso,Pl294, Hki12

2)

SOITA 9700-1794
- KOIRIA, KISSOJA, JYRS.
KANEJA, LINT., HEVOSIA YM.
MYÖS ILMAISIA
- LÖYTÖELÄINPALVELU
- NEUVONTAA, ROTUJ. YM
SUOMEN
KOTIELÄINPALVELU
02401 Knmi, 12,90min.+ppm.

3)

PUOTILA 48 m^2 2h, k, parveke
Remont. as. Huippuyhtiö ja
alue. Hp. 299t. Rantakartanon-
tie 2 A. tule, tarjoa. Es. 18-19.
MYYNTIHUONEISTOT LKV
Nuijamiestentie 4 p. 5752 173.

4)

KESÄTANSSIKOULU SULKA-
VALLA 17.-28.8. KAIKKI LAJIT!
HINTA 470,-. ESITETIL. (90)
422574, TIED. 949-624552.

5)

Onko ALKOHOLI sinun tai
läheisesi ongelma? SOITA
jo TÄNÄÄN AA:n ja Al-Anonin
auttava puh. 90-750200
MA-SU klo 9-21. Voit
keskustella NIMETTÖMÄNÄ!

●13 **Sananlasku.**

SUUTARIN LAPSELLA EI OLE KENKIÄ.

○**Kymmenes kappale = 10. kappale**

YLLÄTYSJUHLAT

1 *Onko kaikki kunnossa?*

Eija ja Teija ovat Mikon ja Eijan luona. He *laittavat ruokaa, siivoavat,* käyvät kaupassa ja niin edelleen. Kaiken täytyy olla valmista, ennen kuin Mikko pääsee töistä.

Teija:	Mihin aikaan Mikko pääsee töistä?
Eija:	Joskus viideltä. Mutta se tulee kotiin *kuuden aikoihin.*
Teija:	Okei. Meillä on vielä hyvää aikaa.
Eija:	Mitä kello muuten on? Mun kello on tuolla ikkunalla.
Teija:	Se tulee kohta kaksitoista.
Eija:	No sitten meillä on vain *kuusi tuntia aikaa*. Ei se hirveästi ole.
Teija:	Kuusi tuntia! Kyllä kuusi tuntia riittää!
Eija:	Muista, että meidän täytyy käydä vielä kaupassa, *tehdä ruokaa,* siivota koko kämppä...
Teija:	Joo ja käydä Alkossa!
Eija:	*Mitä viiniä sä aiot ostaa?*
Teija:	Mä en tiedä vielä. Mutta joka tapauksessa *meidän täytyy ostaa punaviiniä ja valkoviiniä.*
Eija:	Joo ja *me voidaan tehdä myös boolia,* vai mitä?
Teija:	Okei. Sopii. Mutta *meidän täytyy tehdä myös alkoholitonta boolia,* koska joku tulee ehkä autolla.
Eija:	Okei. Mä käyn Alkossa. *Mitä kaikkea mä ostan?*
Teija:	Osta *viisi pulloa valkoviiniä* ja *viisi pulloa punaviiniä*. Sitten kaksi pulloa jotakin viinaa, esimerkiksi vodkaa. Vodka tulee booliin.
Eija:	Selvä juttu! Mitä vielä?
Teija:	Sitten se alkoholiton booli. Sun täytyy käydä samalla kaupassa. *Osta appelsiinimehua ja omenamehua*. Ja esimerkiksi *viisi banaania* ja... Tota... Ei niin *monta banaania*. Kolme riittää.
Eija:	Okei, pomo.

Teija: Ja sitten me tarvitaan *kolme appelsiinia* ja *kaksi sitruunaa*. Ja *pari pulloa limua*. Boolissa on aina *vähän hiilihappoa*.
Eija: Nyt riittää!
Teija: Onks sulla *tarpeeksi rahaa*?
Eija: On on. Ja mulla on myös pankkikortti. Moido!
Teija: Moi moi!

2 YLLÄTYS, YLLÄTYS!

Eija, Teija ja kaikki vieraat *odottavat*, että Mikko tulee töistä kotiin.

Eija: Sssssh! Nyt Mikko tulee!
Kaikki: Paljon onnea vaan!
Paljon onnea vaan!
Paljon onnea, Mikko!
Paljon onnea vaan!

Kaikki taputtavat.

Mikko: Voi että! Mitä tämä on?
Eija: Onnea kulta! Pusi pusi!
Mikko: Voi vitsi! Tosi hauska yllätys!
Eija: Se oli Teijan ja mun idea.
Mikko: Kiitos Teija. – *Keitä täällä on?*
Teija: Kaikki sun kaverit: Tomppa ja Anna-Maria, Johanna ja Juha, Kaija ja Tiina ja Rauli ja Markku ja... No kaikki!
Eija: Joo ja Liisa ja Jaakko totta kai!
Teija: Käy sisään! Katso! Tuolla pöydällä on syntymäpäiväkakku ja tietenkin *25 kynttilää*.
Eija: Ja *keittiössä on ruokaa ja juomaa*.
Ja makuuhuoneen sängyllä on ainakin *20 synttärilahjaa*.
Mikko: Mä olen sanaton!
Teija: Ei sun tarvitse sanoa mitään!
Nyt syömään ja juomaan!

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
yllätysjuhlat	surprise party	праздник-сюрприз
olla kunnossa	to be all right	быть в порядке
laittaa ruokaa	to cook	готовить
siivota	to clean	убирать
ja niin edelleen	and so on	и так далее
6:n aikoihin	(at) around 6 o'clock	примерно в 6 часов
hyvää aikaa	a lot of time	много времени
tuolla	over there	там
kohta	soon	скоро
vain	only	только
hirveästi	a lot	много
riittää	to be enough	хватить
Muista! →	Remember!	Помни!
muistaa	to remember	помнить
tehdä	to do, make	делать
koko	whole	весь
kämppä	apartment, flat (sl.)	квартира
viini	wine	вино
ostaa	to buy	купить
joka tapauksessa	in any case	во всяком случае
punaviini	red wine	красное вино
valkoviini	white wine	белое вино
booli	punch	смесь напитков
alkoholiton	non-alcoholic	безалкогольный
joku	somebody	кто-нибудь
ehkä	maybe	может быть
pullo	bottle	бутылка
viina	spirits, booze	спиртное
samalla	at the same time, as well	заодно
appelsiini	orange	апельсин
mehu	juice	сок
omena	apple	яблоко
banaani	banana	банан
monta	many, several	много
pomo	boss	босс, шеф
tarvita	to need	нуждаться
sitruuna	lemon	лимон
pari	a couple of	несколько
limu	still drink (sl.)	лимонад
vähän	a little	немного
hiilihappo	carbonic acid, gas	углекислота
tarpeeksi	enough	достаточно
raha	money	деньги
pankkikortti	bank card	банковская карточка
vieras	guest	гость
odottaa	to wait for	ждать

ESPANJA	MUU KIELI
fiesta sorpresa	
estar bien	
cocinar	
limpiar	
etcétera	
a eso de las 6	
mucho tiempo	
allí	
pronto	
solamente	
muchísimo	
bastar	
¡Acuérdate!	
acordarse	
hacer, preparar	
todo/a	
apartamento, piso (col.)	
vino	
comprar	
de todos modos	
vino tinto	
vino blanco	
ponche	
sin alcohol	
alguien	
quizás	
botella	
bebida alcohólica con más de un 20 por ciento de alcohol	
a la vez, de paso	
naranja	
zumo, jugo	
manzana	
plátano, banana	
muchos/as	
jefe/a	
necesitar	
limón	
algunos	
refresco (col.)	
un poco	
ácido carbónico, gas	
suficiente(mente)	
dinero	
tarjeta bancaria	
invitado	
esperar	

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
paljon	a lot	много
Onnea!	Congratulations!	Поздравляем!
taputtaa	to applaud, clap	аплодировать
idea	idea	идея
Keitä?	Who? (pl.)	Кто?
kaveri	friend, pal	друг, подруга
Katso!	Look!	Смотри!
katsoa	to look	смотреть
pöytä	table	стол
kakku	cake	торт
tietenkin	of course	конечно
kynttilä	candle	свеча
keittiö	kitchen	кухня
ruoka	food	еда
juoma	drink	напиток
makuuhuone	bedroom	спальня
sänky	bed	кровать
ainakin	at least	по крайней мере
lahja	present, gift	подарок
sanaton	speechless	без слов
mitään	anything	ничего
Syömään ja juomaan!	(lit:) To eat and drink! Help yourselves!	Сейчас есть и пить!

ESPANJA	MUU KIELI
mucho/a	
¡Felicidades!	
aplaudir	
idea	
¿Quiénes?	
amigo/a	
¡Mira!	
mirar	
mesa	
tarta, pastel	
por supuesto	
vela	
cocina	
comida	
bebida	
dormitorio	
cama	
por lo menos	
regalo	
sin habla, sin palabras	
nada	
¡A comer y a beber!	

●1 Harjoitus.

1. Mitä kaikkea tytöt tarvitsevat, kun he tekevät Mikon syntymäpäiväkakun?

____

____

____

____

____

____

2. Tytöt aikovat tehdä myös syntymäpäiväboolin. Mitä kaikkea he tarvitsevat?

____

____

____

____

____

____

3. Mitä luulet, että juhlissa syödään? Kirjoita tähän oma ehdotus ja kerro, mitä tytöt tarvitsevat.

____

____

____

____

____

4. Mitä luulet, että juhlissa juodaan? Muista, että juhliin tulee ehkä myös lapsia.

____

____

____

____

____

____

●2 **Harjoitus.** Mitä kaikkea täällä on? Kerro myös kuinka paljon tai kuinka monta.

Tässä huoneessa on esimerkiksi ...

●3 **Harjoitus.** Kerro, mitä kaikkea keittiössä on normaalisti. Mitä sinulla on keittiössä?

Meidän keittiössä on ...

●4 **Harjoitus.** Mitä kaikkea sinulla on kotona?

Kotona on ...

●5 **Harjoitus.** Katso ulos ikkunasta. Mitä kaikkea ulkona on?

Ulkona on ...

●6 Kuinka paljon? Kuinka monta?

Kuinka paljon? = **Paljonko?**
Kuinka monta? = **Montako?**

Aina kun sanan edessä on toinen sana, joka tarkoittaa *Kuinka paljon?* tai *Kuinka monta?*, täytyy käyttää päätettä **-a/-ä**, **-ta/-tä** tai **-tta/-ttä**. Päätteen nimi on **partitiivi**.

●7 **Harjoitus.** Kirjoita viivoille sanojen sanakirjamuodot. Milloin käytetään *-a/-ä-*, milloin *-ta/-tä-* ja milloin *-tta/-ttä*-päätettä?

Jääkaapissa on **paljon olutta**. __________

Meillä on on kotona **kolme koiraa**. __________

Annatko minulle **vähän maitoa**? __________

Rannassa on **kolme purjevenettä** ja yksi moottorivene. __________

Kuinka **monta puhelinta** teillä on? __________

Marikalla on **kaksi autoa**. __________

Voiko ihmisellä olla **monta isää**? __________

Pohjois-Amerikassa on **kolme maata**. __________

Sinä käytät **liikaa voita**. Se on huono juttu. __________

●8 **Harjoitus.** Laita sanoihin oikea pääte: ***-a, -ä, -ta, -tä, -tta, -ttä*** (partitiivi).

1. Meidän ovessa on kaksi _______________ (lukko) ja siksi minulla täytyy olla myös kaksi _______________ (avain).
2. Kuinka monta _______________ (joulukortti) sinä normaalisti lähetät?
3. Kuinka monta _______________ (huone) sinulla on?
4. Kuinka monta _______________ (maa) Euroopassa on?
5. Tulin Suomeen kaksi _______________ (kuukausi) sitten.
   Kuinka monta _______________ (kuukausi) sitten sinä tulit?
6. Haluaisin tehdä kolme _______________ (kysymys).
7. Kaarlo rakastaa _______________ (Maija).
8. Voisitko auttaa _______________ (minä)?
9. Meidän talossa asuu monta _______________ (lapsiperhe).

10. Kuinka monta ______________ (pääte) partitiivilla on?
11. Marika kuuntelee usein ______________ (Tina Turner). Hän rakastaa ______________ (musiikki).
12. Sinä käytät liian paljon ______________ (voi). Miksi et käytä ______________ (margariini)?
13. ______________ (kuka) sinä rakastat?
14. Katsotko sinä iltaisin ______________ (televisio)?
15. Onko meillä kotona ______________ (leipä) vai täytyykö meidän ostaa ______________ (se)?
16. Anteeksi, mutta minä en juo ______________ (alkoholi).
17. Juotko sinä ______________ (olut)?
18. Juotko sinä normaalisti ______________ (vesi) vai ______________ (viini) ruuan kanssa?
19. Kuinka monta ______________ (espanjalainen) ______________ (opiskelija) tässä ryhmässä on?
20. Meidän ryhmässä on kaksi ______________ (ukrainalainen) ______________ (tyttö), vai mitä?
21. Pelkäätkö sinä ______________ (opettaja)?
22. Kuinka monta ______________ (nappi) sinulla on paidassa?
23. ______________ (mikä) sinä pelkäät?
24. Kuinka monta ______________ (nainen) tässä huoneessa on?
25. Tarvitset ______________ (leivinjauhe), kun teet ______________ (pulla).
26. Anna minulle ______________ (Coca-Cola).

●9 **Harjoitus.** Etsi tekstistä kaikki sanat, jotka vastaavat kysymykseen *Kuinka paljon?* tai *Kuinka monta?* Niitä on yhteensä 14.

1. **kuusi tuntia aikaa**	8. ______________
2. ______________	9. ______________
3. ______________	10. ______________
4. ______________	11 ______________
5. ______________	12. ______________
6. ______________	13. ______________
7. ______________	14. ______________

●10 Harjoitus. Ainesanat.

Eija ja Teija laittavat **RUOKAA.**
Minkälainen sana **ruoka** on?

Etsi tekstistä kaikki sanat, jotka ovat samanlaisia kuin *ruoka*. Kirjoita koko lauseet.

1. Eija ja Teija laittavat **ruokaa.**
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________
6. ______________________________
7. ______________________________
8. ______________________________
9. ______________________________
10. ______________________________
11. ______________________________
12. ______________________________
13. ______________________________
14. ______________________________
15. ______________________________

●11 Partitiivi: -a/-ä, -ta/-tä, -tta/-ttä.

Kun ainesana on lauseen lopussa (= verbin jälkeen), se on normaalisti partitiivissa (= pääte **-a ,-ä, -ta, -tä, -tta, -ttä**). Kun **ainesana** on lauseen alussa (= ennen verbiä), se on normaalisti sanakirjamuodossa.

Jääkaapissa on **maitoa.**
Juon **maitoa** joka päivä.
Maito ei maksa paljon Suomessa.

●12 Ainesanoja. Yritä keksiä lisää ainesanoja. Kirjoita lauseita, joissa käytät niitä.

●13 Partitiiviverbit.

Partitiiviverbien kanssa on normaalisti partitiivi.

Partitiiviverbejä:

puhua
opiskella
opettaa
ymmärtää
harrastaa
pelätä
odottaa

auttaa
rakastaa
katsoa
kuunnella
häiritä

Esimerkkejä:

Kalle **puhuu** ENGLANTIA.
Te **opiskelette** SUOMEA ja Yrjö **opettaa** SUOMEA.
Kuka **ymmärtää** MINUA?
Jaakko **harrastaa** HIIHTOA.
Eija **pelkää** UKONILMAA.
Eija ja Teija **odottavat** MIKKOA.

Voisitko **auttaa** MINUA?
Minä **rakastan** SINUA.
Jukka **katsoo** illalla TELEVISIOTA.
Maarit **kuuntelee** MUSIIKKIA.
Anteeksi, saanko **häiritä** SINUA vähän?

●14 Haastattelu. Kysy toiselta opiskelijalta kysymyksiä, joissa käytät seuraavia verbejä: *puhua, opiskella, opettaa, harrastaa, ymmärtää, pelätä, odottaa, auttaa, rakastaa, katsoa, kuunnella.*

●15 Harjoitus.

Täydennä seuraavilla päätteillä: *-ssa, -ssä, -sta, -stä, -lla, -llä, -n, -t, -na, -nä, -a, -ä, -ta, -tä, tta, -ttä.*

1. Koulu alkaa ______________ (syyskuu). Onneksi __________ (joulukuu) on talviloma.
2. Matti ja Teppo asuvat ______________ (Hanko). ______________ (he) on siellä iso talo.
3. Kaikki _________ ______________ (tämä talo) ovat ______________ (punainen).
4. Miksi sairaanhoitaja istuu ______________ (rullatuoli)?
5. ______________ (Markku) ______________ (hevonen) on astma.
6. Hilkka kävi ______________ (Islanti) ______________ (viime viikko).
7. Ovatko Heidi ja Riikka ______________ (koti)?
8. ______________ (me) täytyy jo lähteä!
9. Laila on sairas. Hän on ______________ (sänky).
10. ______________ (Anneli) on kaunis koti.
11. Kuka on ______________ (piha) _________ ______________ (tuo poika) kanssa?
12. Isä on ______________ (talo) ______________ (katto).
13. ______________ (viikonloppu) käymme ______________ (sauna) kaksi ______________ (kerta).
14. Kuka _________ ______________ (tämä kuva) on?
15. Marja ja Mikko makaavat ______________ (sohva).
16. Manuela on kotoisin ______________ (Romania), mutta hän asuu tällä hetkellä ______________ (Suomi) ______________ (pääkaupunki), ______________ (Helsinki).
17. ______________ (Kaarle) ______________ (sisko) on kova yskä ja nuha.
18. Kaikki ______________ (lapsi) rakastavat ______________ (jäätelö).
19. Voisitko auttaa ______________ (minä)?
20. Markku tulee huomenna ______________ (Ruotsi).
21. Ensi ______________ (viikko) opettaja on ______________ (loma).
22. Pekka on opettaja. Hän opettaa ______________ (matematiikka) ______________ (peruskoulu).
23. Anja ja Timo puhuvat hyvin ______________ (kiina) ja ______________ (japani).

24. _____________ (sunnuntai) Matti ei ole _____________ (työ). Hän on _____________ (vapaa).
25. Marina ja Irma istuvat _____________ (lattia). He opiskelevat.
26. Matti sanoi, että huomenna on sunnuntai. Hän on _____________ (väärä). Minä sanoin, että huomenna ei ole sunnuntai. Minä olen _____________ (oikea).
27. Missä WC on? Se on _____________ (oikea) ja luokka on _____________ (vasen).
28. Hillevi asuu _____________ (Espoo). Missä Espoo on? Se on _____________ (Suomi).
29. Joensuu on _____________ (itä), mutta Rovaniemi on _________ (pohjoinen).
30. Tuo potilas istuu _____________ (rullatuoli), mutta nuo ovat _____________ (sänky).
31. Kattila on _____________ (kuuma levy).
32. Kuka on _____________ (työ) _____________ (sairaala)?
33. Kaarina tulee takaisin _____________ (Heli) _____________ (viisi) aikoihin.
34. Kaija asuu _____________ (kaupunki) ja Leena asuu _____________ (maa).
35. Onneksi avaimet ovat _____________ (tasku).
36. _____________ (tämä teksti) on virhe.
37. _____________ (tuo suuri metsä) asuu noita.
38. Talvitakit ovat aina _____________ (kesä) _____________ (tuo pieni sininen kaappi).

●**16 Sanelu.** Kirjoita, mitä opettaja sanoo.

●**17 Puheenymmärtäminen.** Vastaa kysymyksiin.

1. Kuka kirjoittaa kauppalistan?
2. Mitä Pekan pitää ostaa kaupasta?
3. Mitä Pekka ostaa itselleen?
4. Mitä äiti ei halua Pekan ostavan?

●**18 Tekstinymmärtäminen.** Lue mainos ja vastaa kysymyksiin.

1. On torstai ja haluat käydä kaupassa. Kello on seitsemän. Voitko vielä mennä kauppaan?
2. Mihin aikaan kauppa menee kiinni lauantaisin?
3. Heräät aamulla ja huomaat, että jääkaapissa ei ole aamupalaa. Mitä ostat kaupasta?
4. On kesä, heinäkuun 1. päivä. Sinulla on kotona tämä mainos. Menet Ruokavaan ostoksille. Haluat ostaa vähän juustoa, koska huomasit kotona, että se on todella halpaa Ruokavassa. Myyjä kuitenkin sanoo, että Edam-juusto maksaa 39,90 kilo. Mainoksessa lukee 29,90. Miten tämä on mahdollista?

RUOKAVA

muutamia esimerkkejä
Kesä EXTROISTA!
voimassa 23.6. saakka

Huittisten J.J. VAUHTI-KIEKURA
19,90 KG

Paulig JUHLAMOKKA KAHVI 500 g
19,90 PKT
39,80 kg

GEVALIA KAHVI 500 g
18,90 PKT
37,80 kg

Huittisten LIHAPIIRAKAT 9 kpl/900 g
16,90
19,78 kg

Milka EDAM JUUSTO 1,3 kg
29,90 KG

Pims TÄYTEKEKSIT appelsiini ja vadelma 300 g
2 PKT 20,-
33,33 kg

Kevyt VOIMIX Raisio 400 g
6,95
17,38 kg

Valio PINGVIINI TUUTIT • suklaa • mansikka
19,90 10 KPL laatikko

SUOMEN SUOSITUIN! Vaasan maukas NÄKKILEIPÄ 500 g
8,90
17,80 kg

Tropic SEKAMEHU ja APPELSIINIMEHU Chymos perinteinen
9,95 1,5 L
6,63 l

Fazer & Chymos MAKEISPUSSI 80–125 g
2 PSS 10,-

Valio VIILIT 200 g Kevyt, tavallinen, ykkösviili
7 prk 10,-
7,14 kg

Koff JAFFAT keltainen&grape 1 l sisältö
3 pll 10,-
6,63 l

NYT SUUREMPI JA EDULLISEMPI KUIN KOSKAAN!
Leaf XYLITOL JUHLAPUSSIT 130 g 100 palaa
15,90 PSS

TUTKITUSTI EDULLISESTI
MA-PE 9–20 LA 9–18

●19 **Kirjoitusharjoitus.** Kirjoita pieni kertomus, jossa käytät seuraavia sanoja samassa järjestyksessä. Sinun täytyy keksiä kertomukseen lisää sanoja, jotta saisit siitä loogisen.

olla ohi, nukkua, vastata, kauhea, koira, tyhmä, bussi, yöpöytä

●20 **Sananlasku.**

AAMU ON ILTAA VIISAAMPI.

○Yhdestoista kappale = 11. kappale

VOI ETTÄ MIKÄ SOTKU!

YÖLLÄ

1
Juhlat ovat jo ohi, onneksi. Teija, Eija ja Mikko ovat jo aika väsyneitä. Teija on lähdössä kotiin.

Teija:	Moi moi! Mä lähden nyt.
Eija:	Joo. Moi moi! Tuhannet *kiitokset* avusta.
Mikko:	Joo. Kiitos hirveän paljon. Nää juhlat oli tosi kiva yllätys.
Teija:	Älä, Mikko, mua kiitä. Idea oli meidän yhteinen.
Eija:	Soitellaan vaikka huomenna. Mutta ei heti aamulla. Mä haluan nukkua pitkään.
Teija:	Sama täällä. Mä voin soittaa vaikka puolen päivän jälkeen. Sopiiko?
Eija:	Sopii sopii. Hyvää yötä.
Mikko:	Hyvää yötä. Kauniita unia.
Teija:	Hyvää yötä.

2
Eija ja Mikko jäävät yksin.

Eija:	Voi että täällä on kauhea sotku!
Mikko:	Me voidaan siivota aamulla. Mennään nyt nukkumaan.
Eija:	Höpö höpö! Me siivotaan nyt heti!
Mikko:	Eija, ole kiltti. Tänään on mun synttärit.
Eija:	Ajattele nyt. On tosi tyhmää herätä aamulla, kun joka *huoneessa* on hirveä sotku.

3
Puhelin soi.

Mikko:	Puhelin! *Tähän aikaan*! Kuka se voi olla?
Eija:	Joku vieras varmaan. *Anna mä vastaan.*
Eija:	Eija *puhelimessa*.
Liisa:	Liisa täällä, hei. Anteeksi, että mä soitan tähän aikaan, mutta...
Eija:	Ei se mitään. Me aletaan just siivota. Ei mitään hätää.

Liisa:	Siivota! Tähän aikaan! Menkää, lapset, nyt nukkumaan.
Eija:	On paljon kivempi herätä aamulla, kun ei tartte enää siivota.
Liisa:	No joo. Tottahan se on. – Kuule Eija. Mä luulen, että mun käsilaukku on siellä.
Eija:	(Huutaa Mikolle:) Mikko, täällä on Liisa. Sen käsilaukku on varmaan täällä jossain.
Mikko:	Missä?
Eija:	Missä se on?
Liisa:	Se voi olla makuuhuoneessa puhelimen vieressä. En ole ihan varma.
Eija:	(Huutaa Mikolle:) Se on ehkä *makuuhuoneessa puhelimen vieressä.* Liisa ei ole *varma.*
Mikko:	Joo. Täällä se on.
Eija:	Joo. Kaikki hyvin. Se on yöpöydällä puhelimen vieressä.
Liisa:	Ai kun hyvä juttu. Mä tulen huomenna käymään. Ja *kiitokset juhlista.* Ne oli tosiaan mukavat.
Eija:	Eipä kestä. Hyvää yötä.
Liisa:	Hyvää yötä. Terveisiä Mikolle.

4
Mutta päivä ei lopu vielä – Eija on hirveän energinen!

Eija:	No niin Mikko. Töihin!
Mikko:	Okei. Sä olet pomo.
Eija:	Jeps. Sinä menet nyt ensin *eteiseen* ja minä keittiöön. Sopiiko?
Mikko:	Sopii sopii.
Eija:	Sitten sinä tulet eteisestä *olohuoneeseen* ja minä menen keittiöstä makuuhuoneeseen. *Onko selvä?*
Mikko:	On on.
Eija:	Sen jälkeen minä menen *kylpyhuoneeseen* ja sinä voit mennä *parvekkeelle.* Siellä voi myös olla jotakin. Ymmärrätkö?
Mikko:	Ymmärrän ymmärrän. Minä menen ensin eteiseen, sitten olohuoneeseen ja sen jälkeen kylpyhuoneeseen, ei kun parvekkeelle.
Eija:	Hyvä poika.

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
väsyneitä	tired (pl.)	усталые
Tuhannet kiitokset!	Thanks a million!	Огромное спасибо!
hirveän paljon	very much	очень много
yllätys	surprise	сюрприз
kiittää	to thank	благодарить
pitkään	late	долго
puolen päivän jälkeen	past midday	во второй половине дня
Kauniita unia!	Sweet dreams!	Приятных сновидений!
sotku	mess	беспорядок
kiltti	nice	милый
Ole kiltti!	Please!	Пожалуйста!
tyhmä	silly	глупый
herätä	to wake up	просыпаться
joka	every	каждый
soida	to ring	звонить
tähän aikaan	at this hour	в это время
joku	some(body)	кто-то
vieras	guest	гость
Anna mä ...	Let me ...	Дай я...
just	just now	как раз
Ei mitään hätää!	No problem!	Ничего страшного!
Menkää!	Go! (pl.)	Идите!
kivempi	nicer	приятнее
ei tartte = ei tarvitse enää	there´s no need any more/longer	не надо больше
Tottahan se on.	That's true.	Это верно.
käsilaukku	handbag	сумочка
huutaa	to shout, call out	кричать
täällä jossain	somewhere here	здесь где-то
makuuhuone	bedroom	спальня
vieressä	beside, by	рядом
varmaan	it must be	наверное
ehkä	perhaps	может быть
yöpöytä	bedside table	ночной столик
tulla käymään	to drop by	зайти
tosiaan	really	действительно
loppua	to end	кончиться
eteinen	hall	прихожая
keittiö	kitchen	кухня
olohuone	living room	гостиная
kylpyhuone	bathroom	ванная
parveke	balcony	балкон

ESPANJA	MUU KIELI
cansados	
¡Muchísimas gracias!	
muchísimo/a	
sorpresa	
dar las gracias	
hasta tarde	
después de las 12	
¡Qué sueñes con los angelitos!	
chiquero, cochinada	
bueno/a	
¡Por favor!	
tonto/a	
despertarse	
cada	
sonar	
a estas horas	
alguno, alguien	
invitado/a	
Déjame ...	
ahora mismo	
Ningún problema.	
¡Id! ¡Vayan!	
más bonito, más agradable	
ya no es necesario	
Es verdad.	
bolso (de mujer)	
gritar	
por aquí	
dormitorio	
al lado de	
seguro/a	
quizá	
mesilla de noche	
pasar por, visitar	
realmente	
acabarse	
recibidor, vestíbulo	
cocina	
cuarto de estar	
cuarto de baño	
balcón	

●1 Muistatko vielä: MIHIN? = MINNE?

Me lähdetään huomenna **Moskovaan**.
Riitta aikoo mennä lomalle **Turkuun**.
Laitatko sinä kermaa **kahviin**?

Normaalisti *Mihin?*-pääte on **vokaali + -n**.

olohuonE	Mihin Mikko menee?	**OlohuoneeSEEN**.
kylpyhuonE	Mihin Eija menee?	**KylpyhuoneeSEEN**.

SANAKIRJAMUODON LOPUSSA **-E → -SEEN**.

maa: MiHIN maaHAN Ari matkustaa?	**ThaimaaHAN.**
työ: MiHIN Mikko on menossa?	**TöiHIN.**
työ: MiHIN sinä lähdet aamulla?	**TyöHÖN.**
suu: MiHIN Marjatta lähtee?	**JoensuuHUN.**
tee: Laitatko **teeHEN** sokeria?	Laitan **teeHEN,** mutta en kahviin.

pää: Muista laittaa hattu **pääHÄN!**

LYHYET SANAT (yksi tavu) →
-HAN, -HEN, -HIN, -HON, -HUN, -HYN, -HÄN, -HÖN

●2 Harjoitus. Kirjoita esimerkkilauseita, joissa käytät *Mihin?*-muotoa. Käytä jokaisessa lauseessa yhtä seuraavista sanoista:

suu, pää, puu, kuu, vene, olohuone, kylpyhuone, makuuhuone

●3 **Harjoitus.** Muistatko, mitä substantiivit ja adjektiivit ovat? Anna esimerkkejä substantiiveista ja adjektiiveista.

Etsi tekstistä 5 substantiivia ja 5 adjektiivia, jotka eivät ole sanakirjamuodossa. Kirjoita niiden sanakirjamuoto.

SUBSTANTIIVI	SANAKIRJA-MUOTO	ADJEKTIIVI	SANAKIRJA-MUOTO
____________	____________	____________	____________
____________	____________	____________	____________
____________	____________	____________	____________
____________	____________	____________	____________
____________	____________	____________	____________

●4 **Harjoitus.** Laita sanoihin oikea pääte.

A. TIINA

1. ____________ on kova yskä.
2. Me menemme illalla ____________.
3. ____________ on pakko tehdä kotiläksyt tänä iltana.
4. Liisa ja Matti ovat ____________ kanssa elokuvissa.
5. Markku rakastaa ____________. Myös Tauno pitää ____________.

Muuttuuko sana, kun siihen tulee pääte? Miten?

____

B. RAKENNUS

6. Tässä ____________ on kolmetoista kerrosta.
7. Montako ____________ Vallilassa on?
8. Kaikki Turun ____________ ovat rumia.

Muuttuuko sana, kun siihen tulee pääte? Miten?

____

C. KUUKAUSI

9. ______________ on yleensä 30 päivää.

10. Montako ______________ vuodessa on?

Muuttuuko sana, kun siihen tulee pääte? Miten?

____

D. MAA

11. Euroopassa on noin 40 ______________.

12. Mihin ______________ matkustat ensi vuonna?

13. Taavi asuu ______________, mutta Pekka asuu kaupungissa.

14. Syksyllä omenat putoavat ______________.

Muuttuuko sana, kun siihen tulee pääte? Miten?

____

E. PUHELIN

15. Tiina puhuu paljon ______________. Hän rakastaa ______________.

16. Missä Tiina on? Tietenkin hän on taas ______________.

17. ______________ kaapeli on rikki. Nyt ______________ ei voi soittaa.

18. Liisa, tule ______________! Kauko soittaa sinulle.

Muuttuuko sana, kun siihen tulee pääte? Miten?

____

F. HUONE

19. Montako ______________ teillä on?

20. Miksi tässä ______________ ei ole mattoa?

21. Mihin ______________ minä voin mennä nukkumaan?

Muuttuuko sana, kun siihen tulee pääte? Miten?

____

G. SUOMALAINEN NAINEN

22. Kaikki ______________ ovat kauniita.

23. Juan rakastaa ______________.

24. Eija on ______________.

Muuttuuko sana, kun siihen tulee pääte? Miten?

____

H. KAUNIS

25. On mukavaa puhua ______________ kieltä, suomea.

26. Suomalaiset asuvat erittäin ______________ maassa.

27. ______________ ilmalla on mukava olla ulkona.

Muuttuuko sana, kun siihen tulee pääte? Miten?

____

I. JÄRVI

28. En ui koskaan ______________. Uin aina meressä.

29. Olen kuullut, että Suomessa on yli 200 000 ______________.

30. On hauska mennä uimaan ______________ suoraan saunasta.

Muuttuuko sana, kun siihen tulee pääte? Miten?

____

J. BUSSI

31. Me mennään joka aamu ______________ kouluun.

32. Sinun täytyy jäädä pois ______________ rautatieaseman pysäkillä.

33. Kaikki siniset ______________ ovat helsinkiläisiä.

Muuttuuko sana, kun siihen tulee pääte? Miten?

____

●5 **Harjoitus.** Keksi lisää sanoja seuraaviin ryhmiin. Kirjoita sellaisia sanoja, joita tarvitset joka päivä. Älä katso suoraan sanakirjasta.

1. S-sanat: **rakennus**

---

2. SI-sanat: **kuukausi**

---

3. MAA-sanat: **maa**

---

4. IN-sanat: **puhelin**

---

5. E-sanat: **huone**

---

6. NEN-sanat: **suomalainen, nainen**

---

7. IS-sanat: **kaunis**

---

8. I/E-sanat: **järvi**

---

9. I/I-sanat: **bussi**

●6 **Ryhmätyö.** Kirjoita nyt lauseita, joissa käytät edellisen harjoituksen sanoja. Kirjoita ensin yksi lause, jossa on yksi sana jostakin ryhmästä, sitten toinen lause, jossa käytät sanoja kahdesta ryhmästä, sitten kolmas lause, jossa käytät sanoja kolmesta ryhmästä jne. Käytä sanoissa eri päätteitä.

●7 **Sanaketjuharjoitus.**

●8 **Kirjoitusharjoitus.** Kirjoita kertomus seuraavien sanojen avulla. Sinun täytyy keksiä kertomukseen lisää lisää. Älä kuitenkaan vaihda sanojen järjestystä.

yö – täällä – kissa – puhelin – harrastaa – suomalainen mies

●9 **Ryhmätyö: ihanneasunto.** Piirtäkää ryhmissä kalvoille sellainen asunto, jossa haluaisitte asua. Kirjoittakaa kalvolle myös huoneiden nimet.

●10 **Harjoitus.** Laita sanoihin oikea pääte. Muista muutokset.

1. ______________ (vuosi) on 12 ______________ (kuukausi).
   ______________ (mikä) ne ovat?
2. Montako ______________ (puhelin) sinulla on ______________ (koti)?
3. Mikä on ______________ (Helsinki) pääkatu?
4. Mitä teet, jos sinun ______________ (lautanen) on kärpänen, kun olet
   ______________ (ravintola)?
5. Mihin aikaan pääset tänään ______________ (työ)?
6. Asutko ______________ (kerrostalo) vai ______________ (omakotitalo)?
7. Montako ______________ (kerros) teidän ______________ (talo) on?
8. Kiitos ______________ (apu)!
9. Rakastatko sinä ______________ (minä)?
10. Montako ______________ (mies) ______________ (tämä luokka) on?
11. Raisa on kotoisin ______________ (Venäjä).
12. Puhutko sinä paljon ______________ (puhelin)?
13. Montako ______________ (päivä) ______________ (viikko) on?
    ______________ (mikä) ne ovat?
14. Me menemme ______________ (ilta) ______________ (Jarkko). Mihin sinä menet?
15. ______________ (meidän perhe) on aika pieni asunto. ______________ (minkälainen asunto) sinä asut?

●11 **Sanelu.** Kirjoita, mitä kuulet nauhalta.

●12 **Puheenymmärtäminen.** Vastaa kysymyksiin.

1. Miksi Jaakko soittaa Mikolle?
2. Miten Jaakko kiittää Eijaa juhlista?
3. Mitä Liisa ja Jaakko tekevät normaalisti iltaisin?
4. Miksi Eija on väsynyt iltaisin?

●13 **Tekstinymmärtäminen.** Lue ilmoitus ja vastaa kysymyksiin.

1. Missä maissa Tursemilla on toimintaa?
2. Kuinka monta ihmistä matkustaa Tursemilla joka vuosi?
3. Miksi Tursem laittaa tämän ilmoituksen Helsingin Sanomiin?
4. Kuinka pitkä kurssi on?
5. Jos haluat mennä kurssille, millainen sinun täytyy olla? Mitä sinulla täytyy olla?
6. Kuinka paljon kurssi maksaa?
7. Mitä lento-opas tekee?
8. Miten kurssiin voi osallistua?

Kiinnostaako kansainvälinen ura? Oletko reipas, iloinen ja palvelualtis?

TURSEM on kansainvälinen matkailualan organisaatio, johon kuuluvat KYMPPI-MATKAT Suomessa, EXPRESS RESOR Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa sekä SUNTOURS Englannissa. Tursem-ryhmän matkanjärjestäjien yhteenlaskettu matkustajamäärä nousee yli miljoonaan matkustajaan vuodessa. Matkustajamäärän ja kohdevalikoiman kasvaessa tarvitsemme lisää

MATKAOPPAITA

Mikäli olet kiinnostunut luomaan uraa kansainvälisessä ilmapiirissä ja tunnet asiakaspalvelun alaksesi, tule
TURSEM INTERNATIONAL TRAINING CENTERin OPASKURSSEILLE !

Kurssit pidetään Turkin Antalyassa 13.8.1995 alkaen. Kurssit kestävät kaksi viikkoa ja opetus tapahtuu sekä suomeksi että englanniksi. Kaikille kurssin hyväksytysti läpäisseille tarjoamme työpaikan.

Hakijoilta edellytämme: vähintään 22 vuoden ikää, yo-tutkintoa tai vastaavaa, kokemusta palvelualalta, kielitaitoa sekä innostunutta asennetta.

Kurssin hinta on **1995,-**/henkilö sisältäen lennot, majoituksen, puolihoitoateriat, opetuksen ja kurssimateriaalin.

Etsimme myös palvelukseemme **LENTO-OPPAITA,** jotka työskentelevät pohjoismaiden ja talvikohteittemme välisillä lennoilla opastaen ja auttaen asiakkaitamme lennon aikana. Lento-oppaamme koulutetaan Turkissa elo-syyskuussa 1995.
Hakijoilta edellytetään: väh. 22-vuoden ikää, yo-tutkintoa tai vastaavaa, kielitaitoa, hyvää näköä, uimataitoa, vähintään 162 cm pituutta sekä sopusuhtaista ruumiinrakennetta.

NOUDA HAKULOMAKE KYMPPI-MATKOJEN TOIMISTOSTA
Et. Rautatiek. 4, 00100 Helsinki (Hotelli Presidentin talo) tai TILAA se kirjallisesti osoitteesta: Kymppi-Matkat, Olavinkatu 2, 00100 Helsinki
(Hakemukset 5.7. mennessä, kuoren päälle merkintä "matkaopas tai lento-opas")

Kymppi-Matkat TURSEM

Helsingin Sanomat 2.6.1995

●14 Sananlasku.

ITKU PITKÄSTÄ ILOSTA.

◯Kahdestoista kappale = 12. kappale

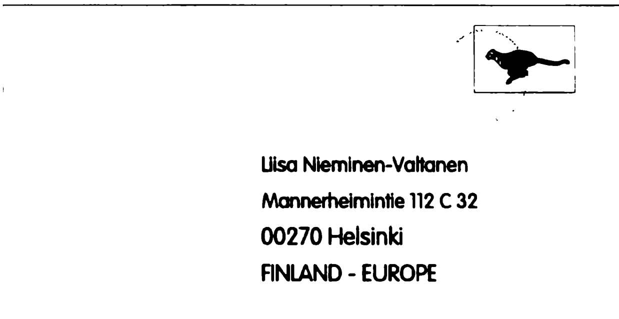
LIISA SAA KIRJEEN *ULKOMAILTA*

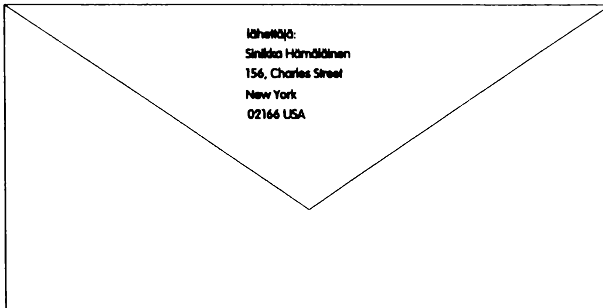
1

On maanantaiaamu. Jaakko on lähdössä töihin ja Liisa on suihkussa.

Jaakko: Minä menen nyt. Hei hei!
Liisa: Hei hei, kulta! Hauskaa työpäivää!
Jaakko: Samoin!

Kun Liisa tulee pois kylpyhuoneesta, hän kuulee, että postiluukku kolahtaa. Lattialla on viisi kirjettä: neljä Jaakolle ja yksi Liisalle. Jaakon kirjeet ovat laskuja, mutta *Liisan kirje on Sinikalta* Yhdysvalloista:

2

Liisa avaa kirjekuoren ja alkaa lukea.

New Yorkissa 28.1.1994

Rakas pikkusisko!

Paljon kiitoksia kirjeestä ja joulukortista! Oli todella kiva kuulla uutisia Suomesta. *Meillä menee* täällä New Yorkissa *mukavasti.* Joulu ja uusivuosi ovat ohi, ja me *käymme töissä* jo normaalisti. Erkillä ja minulla on pari viikkoa lomaa maaliskuussa, ja me *haluaisimme* tulla silloin Suomeen. Marjalla ja Pekalla ei ole lomaa maaliskuussa, joten heidän täytyy jäädä *tänne.* Se on vähän ikävää, mutta kesällä me tulemme kaikki yhdessä.

Meillä on täällä pieni omakotitalo, joka *sijaitsee* noin 20 kilometriä Manhattanilta. Talossa on kaksi kerrosta. *Alakerrassa* on *keittiö, ruokahuone* ja *olohuone, yläkerrassa* on Marjan ja Pekan *makuuhuoneet* sekä Erkin ja minun makuuhuone sekä kaksi kylpyhuonetta. Me *viihdymme* täällä todella hyvin. Meillä on myös *autotalli* ja pieni *piha* ja *uima-allas.* Nyt talvella uima-altaassa ei ole tietenkään vettä.

Rakas Liisa, minun täytyy *pyytää sinulta apua. Voisitko soittaa Vapulle* ja *kysyä häneltä,* voimmeko me asua heillä, kun tulemme sinne Suomeen maaliskuussa? Vappu *puhuu puhelimessa* koko ajan tai sitten puhelin on *rikki.* Aina kun soitan hänelle, *puhelin on varattu.*

Voisitko *kertoa Vapulle,* että tulemme 3. maaliskuuta Finnairin koneella? Lennon numero on AY109, ja se saapuu Helsinkiin 17.20. Voisitko soittaa myös äidille ja kysyä häneltä, haluaako hän jotakin täältä Amerikasta? Ole kiltti ja *kirjoita minulle* mahdollisimman pian, koska posti kulkee aika hitaasti. Voit tietenkin myös soittaa.

Voikaa hyvin! *Terveisiä kaikille!* Oikein hyvää uutta vuotta 1994!

Terveisin,

Sinikka

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
saada	to receive, get	получать
kirje	letter	письмо
ulkomailta	from abroad	из-за границы
suihku	shower	душ
Samoin.	Same to you.	Так же.
kuulla	to hear	слышать
postiluukku	the letter box	почтовая щель
kolahtaa	to bang, clank	хлопнуть
lattia	floor	пол
laskuja	bills	счёта
lähettäjä	sender	отправитель
avata	to open	открывать
kirjekuori	envelope	конверт
rakas	dear	дорогой, дорогая
joulukortti	Christmas card	рождественская открытка
uutisia	news (pl.)	новости
joulu	Christmas	рождество
uusivuosi	New Year	Новый год
haluaisimme	we would like	мы хотели бы
silloin	then	тогда
joten	so that	так что
jäädä	to stay	остаться
Se on ikävää.	It's a pity.	Это жаль.
yhdessä	together	вместе
omakotitalo	(single-family) house	собственный дом
sijaita	to be situated	находиться
kerros	floor, storey	этаж
alakerta	downstairs	нижний этаж
ruokahuone	dining room	столовая
olohuone	sitting room	гостиная
yläkerta	upstairs	верхний этаж
makuuhuone	bedroom	спальня
kylpyhuone	bathroom	ванная
viihtyä	to feel at home	нравиться
autotalli	garage	гараж
piha	yard, garden	двор
uima-allas	swimming pool	бассейн
tietenkään	of course (not)	конечно, нет
pyytää apua	to ask for help	просить помощи
Voisitko?	Could you?	Можешь ли ты?
soittaa	to call, phone	позвонить
puhua puhelimessa	to talk on the phone	говорить по телефону
koko ajan	all the time	всё время
rikki	out of order	не в порядке
aina kun	always when	всегда, когда
varattu	occupied	занят
kertoa	to tell sb	сказать
kone	plane	самолёт
lento	flight	рейс

ESPANJA	MUU KIELI
recibir	
carta	
del extranjero	
ducha	
Igualmente.	
oír	
buzón	
hacer ruido	
piso, suelo	
cuentas	
remitente	
abrir	
sobre	
querido/a	
tarjeta de Navidad	
noticias	
Navidad	
Año Nuevo	
querríamos	
entonces	
así que	
quedarse	
Es una lástima.	
juntos/as	
casa (unifamiliar)	
situarse	
piso	
piso de abajo	
comedor	
sala de estar	
piso de arriba	
dormitorio	
cuarto de baño	
estar a gusto	
cochera, garaje	
patio, jardín	
piscina	
desde luego (no)	
pedir ayuda	
¿Podrías?	
llamar (por tel.)	
hablar por tel.	
todo el tiempo	
roto/a	
siempre que	
ocupado/a, comunicando	
decir, contar	
avión	
vuelo	

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
saapua	to arrive	прилетать
mahdollisimman pian	as soon as possible	как можно скорее
posti	post, mail	почта
kulkea hitaasti	to take a long time	идти медленно
aika	rather	довольно
hitaasti	slowly	медленно
tietenkin	of course	конечно
terveisiä	regards, my love (to)	привет
terveisin	best wishes, love (from)	с приветом

ESPANJA	MUU KIELI
llegar	
lo más pronto posible	
correo	
tardar mucho tiempo	
bastante	
lentamente	
desde luego	
saludos	
abrazos	

●1 Kohteliaisuus.

Voisitko...?

Voisitko auttaa minua vähän?
Voisitko tulla tänne?
Voisitko lainata minulle 100 markkaa?

Anteeksi, (mutta) missähän...?

Anteeksi, (mutta) missähän on lähin posti?
Anteeksi, (mutta) mitähän kello on?

●2 Harjoitus. Tee seuraavista lauseista kohteliaampia.

1. Mikko, heti tänne!

___

2. Mitä kello on?

___

3. Hiljaa!

___

4. Mikä bussi menee Käpylään?

___

5. Televisio kiinni!

___

6. Missä on WC?

___

7. Sinä lainaat minulle rahaa!

___

8. Tupakkaa!

___

9. Missä on lähin huoltoasema?

___

10. Valot pois!

---

11. Turpa kiinni!

●3 **Harjoitus.** Kirjoita dialogeja ohjeiden mukaan vierustoverisi kanssa.

1. Olet keskustassa. Haluat tietää, missä linja-autoasema on. Kadulla ei ole keitään ihmisiä. Sinun täytyy mennä läheiseen ravintolaan kysymään. Tarjoilijalla on kiire.

2. Olet tavaratalossa. Olet kiinnostunut yhdestä talvitakista, mutta takissa ei ole hintalappua. Sinun täytyy kysyä myyjältä takin hintaa.

3. Soitat eräälle ystävälle, jonka nimi on Marja. Marjan mies vastaa puhelimeen. Hän sanoo, että Marja ei ole kotona. Sinä haluat tietää, milloin hän on. Marjan mies ei tiedä. Sinun täytyy jättää viesti Marjalle.

●4 **Informaatioverbejä.**

sanoa **soittaa** **kirjoittaa** **kertoa** **vastata**	**KeneLLE?**
kysyä **pyytää**	**KeneLTÄ?**
puhua **kirjoittaa** **kertoa**	**MiSTÄ? KeneSTÄ?**

Voisitko **sanoa minulle,** mihin aikaan tulet kotiin?
Aion **soittaa** huomenna Siirille.
Kirjoitan Maijalle joka päivä.
Haluatko **kertoa minulle,** mitä eilen tapahtui?
Vastaa minulle heti!

Voisitko **kysyä Heikiltä,** onko hänellä Liisan puhelinnumeroa?
Minun täytyy **pyytää sinulta** apua.

Liisa ja Paavo **puhuvat** aina **rahasta.**
Mikko aikoo kirjoittaa kirjan **Suomesta.**
Voisitko **kertoa** minulle jotakin **Leilasta**?

●5 Muita verbejä.

Kenelle?	**Keneltä? Mistä?**
Ostan **sinulle** kukkia.	Ostan **sinulta** kukkia. Ostan **kaupasta** maitoa.
Lainaan **sinulle** 100 mk.	Lainaan **sinulta** 100 mk. Lainaan **pankista** 100 mk.
Annan **sinulle** 100 mk.	Otan **sinulta** 100 mk.

●6 Puhelinsanontoja ja -sanoja.

Puhelin SOI.
Liisa SOITTAA sinulle.
Tule PUHELIMEEN!
Heikki ON PUHELIMESSA.
Heikki PUHUU PUHELIMESSA joka päivä.
Missä PUHELINLUETTELO on?
Voisitko VASTATA PUHELIMEEN?

●7 Harjoitus. Lisää tyhjiin paikkoihin oikea sana.

1. Voinko _______________ täältä kotiin?
2. Missä täällä on _______________? Haluaisin _______________.
3. Onko sinulla _______________? En tiedä Heikin numeroa.
4. Puhelin _______________. Voisitko _______________?
5. Markku puhuu taas _______________!

6. Liisa, ______________! Täällä on Kalle.
7. Voisitko vastata______________? Minulla on vähän kiire.
8. Aina tuo puhelin ______________. Tulen hulluksi.
9. Nyt minä haluan ______________ Liisalle ja Jaakolle. Toivottavasti he eivät puhu ______________.

●8 **Tunneverbejä.**

rakastaa
pitää
tykätä
inhota
vihata

RAKASTAA

______________ ______________
______________ ______________
______________ ______________

PITÄÄ

______________ ______________
______________ ______________
______________ ______________

TYKÄTÄ

______________ ______________
______________ ______________
______________ ______________

INHOTA

______________ ______________
______________ ______________
______________ ______________

VIHATA

______________ ______________
______________ ______________
______________ ______________

●9 Tunneverbejä. Mikä pääte?

pitää **tykätä**	}	**MiSTÄ? KeneSTÄ?**
rakastaa **inhota** **vihata**	}	**MiTÄ? KeTÄ? (partitiivi)**

●10 Harjoitus. Laita sanoihin oikea pääte.

1. Äidillä on huomenna synttärit. Haluaisin ostaa ______________ (hän) jotakin, mutta en tiedä mitä.
2. Voisitko lainata ______________ (minä) tonnin?
3. ______________ (mikä) te puhutte?
4. Minä en osaa auttaa ______________ (sinä). Sinun täytyy pyytää apua ______________ (Merja).
5. Isoisä on todella kiva. Hän lukee ______________ (me) iltaisin satuja.
6. Matti on tyypillinen liikemies. Hän puhuu aina ______________ (raha).
7. Minulla on hirveät velat. Minun täytyy lainata vähän rahaa ______________ (minun veli). Hän on rikas.
8. Pidän ______________ (Arto Paasilinna). Hän kirjoittaa ______________ (tavallinen elämä).
9. En voi mennä avaamaan ovea. Olen ______________ (puhelin).
10. Soitatko ______________ (minä) illalla?
11. Etkö kuule, että puhelin soi? Vastaa ______________ (se)!
12. Kaarinalla on hirveän iso puhelinlasku, koska hän puhuu ______________ (puhelin) kaiket päivät.
13. Pidätkö sinä ______________ (minä)?
14. Anteeksi, mitä sinä kysyit ______________ (minä)?
15. Lainaan ______________ (sinä) 500 mk, jos maksat sen ______________ (minä) takaisin ensi kuussa.

●11 Kirjoitusharjoitus. Vastaa Kaarinan kirjeeseen.

●12 **Sanastoharjoitus.** Valitse oikea sana viivalle. Muista lisätä päätteet.

kuulla, jäädä, ikävä, viihtyä, pyytää, kysyä, varattu, saapua, terveisiä, pari

1. Minä ______________ Suomessa, koska Suomi on kiva maa.
2. – Anteeksi, onko tämä paikka ______________?
   – Ei, se on vapaa.
3. Hei hei! Kerro ______________ Mikolle!
4. Voisitko olla hiljaa? En ______________ mitään.
5. Minä en tule elokuviin. Haluan ______________ kotiin.
6. Voisitko antaa minulle ______________ markkaa? Minun täytyy soittaa.
7. Tiedätkö, mihin aikaan Danielin kone ______________?
8. Tämä ravintola on vähän ______________. En halua ______________ tänne.
9. Voit ______________ minulta mitä tahansa. Tiedän kaiken.
10. Aina sinä ______________ minulta apua!

●13 **Puheenymmärtäminen.** Vastaa kysymyksiin.

1. Miksi puhelimeen vastaa automaattinen puhelinvastaaja?
2. Mitkä lennot automaattinen puhelinvastaaja kertoo?
3. Mihin aikaan saapuu lento Tokiosta?
4. Mitä erikoista on lennossa, joka tulee Las Palmasista?
5. Mihin aikaan New Yorkin kone saapuu Helsinkiin?

●14 **Puheenymmärtäminen.** Vastaa kysymyksiin.

1. Kuinka monta huonetta pojalla on?
2. Onko pojalla keittiötä?
3. Mitä pojalla on olohuoneessa?
4. Miksi pojalla on kaksi televisiota?
5. Minkälainen makuuhuone pojalla on?
6. Mitä pojalla on kylpyhuoneessa?

●15 **Sananlasku.**

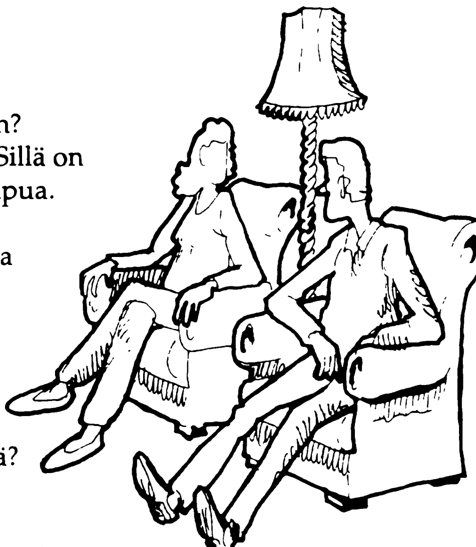
ÄLÄ MUREHDI MENNEITÄ.

○Kolmastoista kappale = 13. kappale

TEIJA AIKOO MUUTTAA

1

Eijan ja Mikon kaveri Teija *aikoo muuttaa*. Muuttaminen ei ole helppo juttu, ja hän *tarvitseekin apua*. Hän on jo jutellut Eijan kanssa. Nyt Eija puhuu asiasta Mikolle.

Eija: Mikko, mitä sä aiot tehdä *ensi viikonloppuna*?
Mikko: En mitään erikoista. Miten niin?
Eija: Teija muuttaa pois Vesalasta. Sillä on hirveästi tavaraa ja se tarttee apua.
Mikko: Mihin se muuttaa?
Eija: Vallilaan. Se ei halua enää asua niin *kaukana keskustasta*.
Mikko: *Mihinpäin Vallilaa?*
Eija: Mäkelänkadulle. Aika *lähelle Sörnäisten metroasemaa*.
Mikko: Juankin asuu *sielläpäin*, se espanjalainen poika, muistatsä?
Eija: Joo. – No, mitä mä sanon Teijalle? Tuletsä?
Mikko: Joo, totta kai. Mä voin soittaa myös Juanille. Mä luulen, että sillä ei ole mitään tekemistä viikonloppuna.
Eija: Okei. Hyvä juttu! Soitatsä ensin Juanille vai soitanks mä ensin Teijalle?
Mikko: Mä soitan ensin. Sitten me tiedetään, voiks Juan tulla vai ei.
Eija: Selvä!

2

Puhelin soi Juanilla. Juan juoksee puhelimeen. Muistatteko muuten vielä, kuka Juan on?

Juan: Juan puhelimessa.
Mikko: No täällä on Mikko moi! Häiritsenks mä?
Juan: Et häiritse! Olin katsomassa telkkaria.
Mikko: Tota, mitä sä aiot tehdä ensi viikonloppuna?
Juan: En mitään erikoista. Miten niin?
Mikko: No, katsos kun Teija muuttaa ensi lauantaina ja se tarvitsee vähän apua. Luuletsä, että sä voit tulla?

Juan:	Mihin aikaan?
Mikko:	En mä tiedä vielä. Mutta mä luulen, että on parempi aloittaa heti aamulla.
Juan:	Selvä. Mä voin tulla ensin teille ja sitten me voidaan lähteä Teijalle yhdessä, vai mitä?
Mikko:	Sopii erittäin hyvin. Nähdään sitten lauantaina!
Juan:	Hei odota! Mä voisin soittaa Lauralle ja Jarille. Heillä on *oma auto*. Hekin voisivat tulla.
Mikko:	Joo. Hyvä juttu! Soitatsä niille nyt heti?
Juan:	Joo. He ovat töissä, mutta mä voin soittaa Lauralle töihin. Mä soitan sen jälkeen sulle takaisin.
Mikko:	Okei. Moido.
Juan:	Moi.

3

Laura on töissä Slovakian suurlähetystössä. Puhelin soi Lauran työhuoneessa ja hän vastaa puhelimeen.

Laura:	Slovenské veľvyslanectvo – Slovakian suurlähetystö.
Juan:	Juan täällä hei.
Laura:	Moikka Juan! Miten menee?
Juan:	Ihan hyvin, ihan hyvin. – Onko sulla kiire?
Laura:	Ei ole. Tai aina minulla on vähän kiire. – No, mitä sulla on sydämellä?
Juan:	Tota, mitä te aiotte tehdä ensi viikonloppuna?
Laura:	Perjantai-iltana me mennään elokuviin, *luultavasti*. Miten niin?
Juan:	Luuletsä, että te voisitte tulla lauantaina Teijalle? Lauantaiaamuna. Hän aikoo muuttaa Vallilaan.
Laura:	Minä ainakin voin. Mutta mun täytyy kysyä Jarilta, voiko hän. Voinks mä soittaa sulle myöhemmin?
Juan:	Joo. Tai on parempi, että sä soitat Mikolle. Mikko kertoo sitten Eijalle ja Eija soittaa Teijalle.
Laura:	Okei. Nähdään sitten lauantaina!
Juan:	Joo. Ja kiitos.
Laura:	Ei kestä! Hei hei!
Juan:	Hei!

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
muuttaa	to move	переехать
muuttaminen	moving	переезд
pois	out, away	вы-, пере-
hirveästi	lots of	ужасно много
tavara	things, stuff	вещь
ei enää	no longer	больше не
niin	so	так
kaukana	far away from	далеко
metroasema	subway/tube station	станция метро
silläpäin	thereabouts	там
muistaa	to remember	помнить
luulla	to think	думать
mitään tekemistä	nothing to do	нечего делать
tietää	to know	знать
juosta	to run	бежать
häiritä	to disturb	помешать
katsoa	to watch	смотреть
telkkari	telly	телевизор
katsos kun	you see	смотри-ка
aloittaa	to start	начать
odottaa	to wait	подождать
suurlähetystö	embassy	посольство
luultavasti	probably	наверное
ainakin	at least	по крайней мере
myöhemmin	later on	позже, позднее

ESPANJA	MUU KIELI
mudarse	
mudanza	
fuera	
muchísimo/a	
cosa	
ya no	
tan	
lejos	
estación de metro	
por allí	
acordarse, recordar	
creer	
nada que hacer	
saber	
correr	
molestar	
mirar	
tele	
es que	
comenzar	
esperar	
embajada	
probablemente	
por lo menos	
más tarde	

●1 **Harjoitus.** Etsi tekstistä kaikki verbit. Kirjoita ne *minä*-muodossa, jos se on mahdollista.

verbi	verbi	verbi
________	________	________
________	________	________
________	________	________
________	________	________
________	________	________
________	________	________
________	________	________
________	________	________
________	________	
________	________	

●2 **Harjoitus.** Verbien *minä*-muodon lopussa on aina **-n**. Katso nyt, mitä verbeissä on ennen *minä*-muodon **-n**:ää.

Järjestä verbit alla olevaan taulukkoon. Huomaa, että seuraavat verbit ovat epäsäännöllisiä, niitä ei voi laittaa taulukkoon: *aion (aikoa), teen (tehdä), juoksen (juosta), näen (nähdä).*

lyhyt ryhmä	**itse-** ryhmä	**le/ne-** ryhmä	**2 vokaalin** ryhmä	**1 vokaalin** ryhmä
________	________	________	________	________
________	________	________	________	________
		________		________
		________		________
		________		________
				________
				________
				________
				________
				________
				________
				________
				________
				________

●3 **Muistatko** vielä, mikä on HEIKKO KONSONANTTI ja mikä VAHVA KONSONANTTI?

vahva konsonantti	**heikko konsonantti**
pp	**p**
tt	**t**
kk	**k**
p	**v**
t	**d**
k	**–**
lt	**ll**
nt	**nn**
rt	**rr**
nk	**ng**

VERBIRYHMÄ 1: 1/2-VERBIT

- 1/2-verbit = minä-muodon lopussa 1 vokaali, sanakirjamuodossa 2 vokaalia.
- Sanakirjamuodon lopussa -A/-Ä.
- SANAKIRJAmuoto, HÄN-persoona, HE-persoona → VAHVA KONSONANTTI.
- MINÄ-, SINÄ-, ME-, TE-persoona → HEIKKO KONSONANTTI.
- *Me*-muodon pääte on puhekielessä -TAAN/-TÄÄN.
  Me-muoto täytyy opetella ulkoa.

	MUUTTAA		
minä	**MUUTAN**	**me**	**MUUTAMME** **MUUTETAAN**
sinä	**MUUTAT**	**te**	**MUUTATTE**
hän/se	**MUUTTAA**	**he/ne**	**MUUTTAVAT/** **MUUTTAA**

	________		
minä/mä	________	me	________
sinä/sä	________	te	ASUTTE
hän/se	________	he/ne	________

	MUISTAA		
minä/mä	________	me	________
sinä/sä	________	te	________
hän/se	________	he/ne	________

	________		
minä/mä	________	me	________
sinä/sä	________	te	________
hän/se	SOITTAA	he/ne	________

	________		
minä/mä	________	me	TIEDÄMME/ TIEDETÄÄN
sinä/sä	________	te	________
hän/se	________	he/ne	________

	________		
minä/mä	________	me	________
sinä/sä	KATSOT	te	________
hän/se	________	he/ne	________

	ALOITTAA		
minä/mä	________	me	________
sinä/sä	________	te	________
hän/se	________	he/ne	________

	________		
minä/mä	________	me	________
sinä/sä	________	te	________
hän/se	________	he/ne	LÄHTEVÄT/ LÄHTEE

	________		
minä/mä	________	me	________
sinä/sä	________	te	________
hän/se	SOPII	he/ne	________

	______		
minun/mun	______	meidän	TÄYTYY
sinun/sun	______	teidän	______
hänen/sen	______	heidän/niiden	______

	______		
minä/mä	KYSYN	me	______
sinä/sä	______	te	______
hän/se	______	he/ne	______

	______		
minä/mä	______	me	______
sinä/sä	______	te	KERROTTE
hän/se	______	he/ne	______

VERBIRYHMÄ 2: LYHYET VERBIT ja OI-VERBIT

- Minä-muodossa 1 tavu tai minä-muodon lopussa OIN.
- Sanakirjamuodon lopussa -DA/-DÄ.
- Aina sama konsonantti.
- Puhekielen me-persoona: SANAKIRJAMUOTO -AN/-ÄN.

	VOIDA		
minä/mä	**VOIN**	**me**	**VOIMME/ VOIDAAN**
sinä/sä	**VOIT**	**te**	**VOITTE**
hän/se	**VOI**	**he/ne**	**VOIVAT/ VOI**

	______		
minä/mä	______	me	______
sinä/sä	______	te	______
hän/se	KÄY	he/ne	______

____

minä/mä	JUON	me	________________
sinä/sä	________________	te	________________
hän/se	________________	he/ne	________________

____

minä/mä	________________	me	________________
sinä/sä	________________	te	________________
hän/se	________________	he/ne	SYÖVÄT/ SYÖ

TUODA

minä/mä	________________	me	________________
sinä/sä	________________	te	________________
hän/se	________________	he/ne	________________

____

minä/mä	–	me	–
sinä/sä	–	te	–
se	________________	ne	SOIVAT/ SOI

____

minä/mä	TUPAKOIN	me	________________
sinä/sä	________________	te	________________
hän/se	________________	he/ne	________________
			________________

VERBIRYHMÄ 3: LE/NE/RE/SE-VERBIT

- Minä-muodon lopussa -LEN, -NEN, -REN tai -SEN.
- Sanakirjamuodon lopussa -LA/-LÄ, -NA/-NÄ, -RA/-RÄ tai -TA/-TÄ.
- SANAKIRJAMUOTO → HEIKKO KONSONANTTI.
- KAIKKI PERSOONAT → VAHVA KONSONANTTI.
- Puhekielen me-persoona: SANAKIRJAMUOTO -AN/-ÄN.

	JUTELLA		
minä/mä	**JUTTELEN**	**me**	**JUTTELEMME/ JUTELLAAN**
sinä/sä	**JUTTELET**	**te**	**JUTTELETTE**
hän/se	**JUTTELEE**	**he/ne**	**JUTTELEVAT/ JUTTELEE**

	______________		
minä/mä	______________	me	OPISKELEMME/ OPISKELLAAN
sinä/sä	______________	te	______________
hän/se	______________	he/ne	______________

	______________		
minä/mä	______________	me	______________
sinä/sä	TULET	te	______________
hän/se	______________	he/ne	______________

	______________		
minä/mä	______________	me	______________
sinä/sä	______________	te	______________
hän/se	PANEE	he/ne	______________

minä/mä		me	
sinä/sä		te	
hän/se		he/ne	MENEVÄT/ MENEE

	KESKUSTELLA		
minä/mä		me	
sinä/sä		te	
hän/se		he/ne	

minä/mä		me	
sinä/sä		te	
hän/se	KUUNTELEE	he/ne	

minä/mä		me	PESEMME/ PESTÄÄN
sinä/sä		te	
hän/se		he/ne	

minä/mä		me	
sinä/sä		te	
hän/se	PÄÄSEE	he/ne	

minä/mä	PUREN	me	
sinä/sä		te	
hän/se		he/ne	

VERBIRYHMÄ 4: 2/1-VERBIT

- 2/1-verbit = minä-muodossa 2 vokaalia, sanakirjamuodossa 1 vokaali.
- Sanakirjamuodon lopussa -TA/-TÄ.
- SANAKIRJAMUOTO → HEIKKO KONSONANTTI.
- KAIKKI PERSOONAT → VAHVA KONSONANTTI.
- Puhekielen me-persoona: SANAKIRJAMUOTO -AN/-ÄN.

	HYPÄTÄ		
minä/mä	**HYPPÄÄN**	**me**	**HYPPÄÄMME/ HYPÄTÄÄN**
sinä/sä	**HYPPÄÄT**	**te**	**HYPPÄÄTTE**
hän/se	**HYPPÄÄ**	**he/ne**	**HYPPÄÄVÄT/ HYPPÄÄ**

	HALUTA		
minä/mä	______________	me	______________
sinä/sä	______________	te	______________
hän/se	______________	he/ne	______________

	______________		
minä/mä	______________	me	______________
sinä/sä	______________	te	VASTAATTE
hän/se	______________	he/ne	______________

	______________		
minä/mä	______________	me	______________
sinä/sä	PAKKAAT	te	______________
hän/se	______________	he/ne	______________

	______________		
minä/mä	______________	me	______________
sinä/sä	______________	te	______________
hän/se	______________	he/ne	LEPÄÄVÄT

	______________		
minä/mä	HERÄÄN	me	______________
sinä/sä	______________	te	______________
hän/se	______________	he/ne	______________

VERBIRYHMÄ 5: ITSE-VERBIT

- Minä-muodon lopussa -ITSEN.
- Sanakirjamuodon lopussa -ITA/-ITÄ.
- Aina sama konsonantti.
- Puhekielen me-persoona: SANAKIRJAMUOTO -AN/-ÄN.

	HÄIRITÄ		
minä/mä	**HÄIRITSEN**	**me**	**HÄIRITSEMME/ HÄIRITÄÄN**
sinä/sä	**HÄIRITSET**	**te**	**HÄIRITSETTE**
hän/se	**HÄIRITSEE**	**he/ne**	**HÄIRITSEVÄT/ HÄIRITSEE**

	______________		
minä/mä	______________	me	______________
sinä/sä	VALITSET	te	______________
hän/se	______________	he/ne	______________

	______________		
minä/mä	______________	me	______________
sinä/sä	______________	te	______________
hän/se	______________	he/ne	TARVITSEVAT TARVITSEE

●5 Epäsäännöllisiä verbejä: aikoa, tehdä, nähdä, olla, juosta.

AIKOA

TEHDÄ

NÄHDÄ

OLLA

JUOSTA

●4 Harjoitus. Alleviivaa seuraavista lauseista kaikki verbit. Kirjoita 1) minä-muoto, 2) verbiryhmän nimi, 3) sanakirjamuoto.

Esimerkki: Haluan kahvia!
1) **HALUAN**
2) **2/1-verbit (ryhmä 4)**
3) **HALUTA**

1. Me opiskelemme suomea ja ruotsia.
1)
2)
3)

2. Harrastatko hiihtoa?
1)
2)
3)

3. Mistä maasta Eugenia on kotoisin?
1)
2)
3)

4. Mitä kieliä sinä puhut?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

5. Helsinki sijaitsee Etelä-Suomessa.
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

6. Mistä professori tänään luennoi?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

7. Ulkona tuulee hirveästi.
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

8. Onko mahdollista, että aurinko paistaa ja sataa samaan aikaan?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

9. Pelkäätkö sinä ukonilmaa?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

10. Ymmärrätkö, mitä opettaja puhuu?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

11. Mitä *kirjasto* tarkoittaa?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

12. Mikko ja Eija tapaavat keskustassa.
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

13. Mikko ja Liisa myöhästyvät usein.
1) ______________________________
2) ______________________________
3) ______________________________

14. Me aletaan siivota.
1) ______________________________
2) ______________________________
3) ______________________________

15. Mihin aikaan suomen tunti loppuu?
1) ______________________________
2) ______________________________
3) ______________________________

16. Mihin aikaan lähdet aamulla kouluun?
1) ______________________________
2) ______________________________
3) ______________________________

17. Tupakoitko sinäkin?
1) ______________________________
2) ______________________________
3) ______________________________

18. Mihin aikaan sinä syöt?
1) ______________________________
2) ______________________________
3) ______________________________

19. Mihin aikaan pankki aukeaa?
1) ______________________________
2) ______________________________
3) ______________________________

20. Mihin aikaan työväenopisto menee kiinni?
1) ______________________________
2) ______________________________
3) ______________________________

21. Osaatko kiinaa?
1) ______________________________
2) ______________________________
3) ______________________________

22. Äiti ja isä kävelevät joka ilta 10 kilometriä.
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

23. Juotko olutta?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

24. Liisa unelmoi uudesta miehestä.
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

25. Järjestätkö syntymäpäiväjuhlat?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

26. Voitko soittaa minulle illalla?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

27. Käytkö sinä usein Ruotsissa?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

28. Annatko minulle vähän suolaa?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

29. Mitä sinä vihaat?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

30. Ketä sinä rakastat?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

31. Pesenkö ensin kädet?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

32. Inhoatko sinä suomen verbejä?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

33. Ostatko minulle tupakkaa?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

34. Poltatko sinä?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

35. Mihin minä laitan nämä kirjat?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

36. Kuinka paljon leipä maksaa Suomessa?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

37. Odotatko minua vai lähdetkö nyt heti?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

38. Kuunteletko paljon musiikkia?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

39. Kuka matkustaa joka kesä Ukrainaan?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

40. Minä jään kotiin.
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

41. Yäk! Mari pieree koko ajan.
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

42. Uitko paljon kesällä?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

43. Kuuletko? Joku soittaa pianoa.
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

44. Lainaatko minulle 1000 markkaa?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

45. Voisitko odottaa vähän? Kerron sinulle jotakin.
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

46. Kirjoitan joka päivä Marjalle.
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

47. Mikko alleviivaa tärkeät sanat.
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

48. Viihdytkö Suomessa?
1) ____________________
2) ____________________
3) ____________________

●5 Verbipantomiimi.

●6 **Verbistä lause.**

●7 **Kirjoitusharjoitus.** Kirjoita kertomus, jossa käytät seuraavia verbejä. Voit lisätä omia sanoja joukkoon niin paljon kuin haluat.

ottaa, häiritä, juoda, tarvita, vihata, juosta, katsoa, luulla

●8 **Sanelu.** Kirjoita, mitä kuulet nauhalta.

●9 **Puheenymmärtäminen.** Vastaa kysymyksiin.

1. Mikä Teijan sukunimi on?
2. Mitä ja missä Teija opiskelee?
3. Onko Teija tyytyväinen kotiinsa?
4. Miksi Teija käy iltaisin töissä?
5. Mihin aikaan työt alkavat ja loppuvat?
6. Minä päivinä Teija on töissä?
7. Mistä Teija on kotoisin?
8. Missä kaupungeissa Teija on asunut?
9. Mitä Teijan vanhemmat tekevät?

●10 **Tekstinymmärtäminen.** Lue uutinen ja vastaa kysymyksiin.

1. Mitä tarkoittaa verbi *juoruilla*? Yritä selittää se suomeksi.
2. Juoruilevatko tytöt ja pojat normaalisti samasta teemasta?
3. Kuinka monta juorua 9–12-vuotiaat koululaiset kertovat tunnissa?
4. Mistä tytöt juoruilevat?

Maailman ihmisiä

Juoruilua liukuhihnalta

■Pojat ja tytöt juoruilevat suunnilleen yhtä paljon, mutta eri syistä ja hiukan eri aiheistakin, kertoo yhdysvaltalainen tutkimus.

9–12-vuotiaat koululaiset vaihtavat juoruja keskimäärin 18 kappaleen tuntivauhtia. Juoruksi ymmärrettiin tutkimuksessa kaikki arvion luontoinen puhe ihmisistä jotka eivät olleet paikalla.

Pojat juoruilevat tutustuakseen toisiinsa, kun taas tytöt juoruavat sitä tiheämpään mitä paremmin he jo ennestään tuntevat keskustelukumppaninsa.

Yksi tyttöjen suosikkiteema ovat pojat, joihin he itse tai heidän ystävättärensä ovat ihastuneet. Pojat puhuvat harvoin heitä miellyttävistä tytöistä mutta useammin ylipäätään vastakkaisesta sukupuolesta.

Kaiken kaikkiaan juorujen aiheena olivat kuitenkin keskustelijoitten oman sukupuolen edustajat kolmekertaa useammin kuin toisen sukupuolen henkilöt.

Helsingin Sanomat 10.5.1995

●11 **Sananlasku.**

LASTEN JA IMEVÄISTEN SUUSTA KUULEE TOTUUDEN.

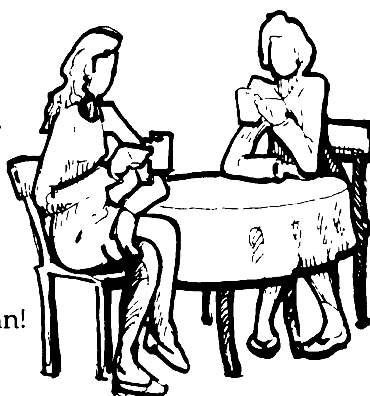
○**Neljästoista kappale = 14. kappale**

TEIJAN UUDESSA ASUNNOSSA

1

Muutto on ohi. Teija ja Eija ovat Teijan *uudessa asunnossa.*

Teija: Huh huh! Ihanaa, että se on ohi!
Eija: *Kaikki meni todella hyvin.*
Teija: Ja *nopeasti*!
Eija: Mutta kyllä sulla on vielä paljon työtä.
Teija: Niin on. Mun täytyy *siivota* täällä ja vanhassa asunnossa. Mä aion *pestä ikkunat ja lattiat* ja...
Eija: Aiotsä siivota tänään?
Teija: En. Tänään mä *puran* vain laatikoita. Mulla on hirveän paljon tavaraa! Miten mulla voi olla näin paljon?!
Eija: *Älä hermostu!* Mä autan sua tänään. Ja huomenna sä voit *nukkua pitkään.* Huomenna on sunnuntai.
Teija: En mä huomenna aio nukkua pitkään! Mä nousen ylös aikaisin aamulla. Mulla on hirveästi tekemistä.
Eija: *Hei kuule!* Mikolla on tänään yövuoro. Jos sä haluat, mä voin *jäädä tänne yöksi.*
Teija: Ai kun kiva!
Eija: Nyt töihin!
Teija: *Ota nyt ensin lisää kahvia!* Ei meillä niin kiire ole!
Eija: Selvä.

2

Eija ei tee mitään, jos ei ole kunnon suunnitelmia. Kuten muistatte, hän on hyvin *järjestelmällinen ja tarmokas* ihminen.

Eija: Tiedätsä mitä?
Teija: No mitä?
Eija: Meidän täytyy tehdä suunnitelma.
Teija: Mikä suunnitelma?
Eija: No, suunnitelma siitä, mitä me aiotaan tehdä.

Teija:	Onks meidän pakko?
Eija:	Ei, mutta se auttaa paljon. *Usko mua!*
Teija:	Hyvä on. Tee sä se suunnitelma.
Eija:	Onks sulla paperia ja kynä?
Teija:	*Odota vähän.* – No niin. Tässä.
Eija:	Kiitos.

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
asunto	flat, apartment	квартира
muutto	removal	переезд
nopeasti	fast	быстро
vielä	still	ещё
vanha	old	старый
purkaa	to unload, unpack	распаковать
vain	only	только
laatikoita	(some) boxes	ящики
laatikko	box	ящик
näin paljon	so, this much	так
hermostua	to get nervous	нервничать
nousta ylös	to get up	встать
aikaisin	early	рано
hirveästi tekemistä	a lot to do	страшно много дел
yövuoro	night shift	ночная смена
jäädä yöksi	to stay overnight	остаться ночевать
ottaa	to take, (here: have)	взять
lisää	more	больше
suunnitelma	plan	план
uskoa	to believe	поверить

ESPANJA	MUU KIELI
piso, apartamento	
mudanza	
rápidamente	
todavía	
viejo/a	
desempacar	
solamente	
(algunas) cajas	
caja	
tantos/as	
ponerse nervioso/a	
levantarse	
temprano	
mucho que hacer	
turno nocturno	
(quedarse a) pasar la noche	
tomar	
más	
plan	
creer, confiar	

●1 Imperatiivi.

Usko minua!
Kuule! Mikolla on tänään yövuoro.
Ota lisää kahvia!
Odota vähän.
Tee sinä se suunnitelma.

sanakirja-muoto	**sinä-muoto**	**myönteinen imperatiivi**
uskoa	**usko+t**	**Usko!**
kuulla	**kuule+t**	**Kuule!**
ottaa	**ota+t**	**Ota!**
odottaa	**odota+t**	**Odota!**
tehdä	**tee+t**	**Tee!**

Heikki, **älä lähde vielä!**
Älä hermostu! Minä autan sinua.
Älä usko Leenaa. Hän ei tiedä mitään.

sanakirja-muoto	**sinä-muoto**	**kielteinen imperatiivi**
lähteä	**lähde+t**	**Älä lähde!**
hermostua	**hermostu+t**	**Älä hermostu!**
uskoa	**usko+t**	**Älä usko!**

●2 Harjoitus. Mitä sanot?

Esimerkki: Mitä sanot Mikolle, kun et halua, että hän puhuu niin nopeasti.
⇒ **Mikko, ÄLÄ PUHU niin nopeasti!**

1. Mitä sanot, kun et halua, että Liisa lähtee?

____

2. Mitä sanot, kun et halua, että Pekka tulee autolla?

____

3. Mitä sanot, kun haluat, että Markku tulee teille tänä iltana?

---

4. Mitä sanot, kun et halua, että Kalle häiritsee sinua koko ajan?

---

5. Mitä sanot, kun haluat, että Tuula kuuntelee sinua?

---

6. Mitä sanot, kun haluat, että Hillevi ottaa lisää kakkua?

---

7. Mitä sanot, kun et halua, että Mikko syö liian paljon?

---

8. Mitä sanot, kun et halua, että Kalle on tyhmä?

---

9. Mitä sanot, kun et halua, että Kaarina polttaa sisällä?

---

10. Mitä sanot, kun et halua, että Yrjö huutaa?

●3 **Harjoitus.** Missä voit nähdä seuraavat käskyt?

ÄLÄ SEISO PEILIN EDESSÄ!

VEDÄ!

SULJE OVI!

TYÖNNÄ!

ÄLÄ PUHU KULJETTAJAN KANSSA!

PESE PERUNAT HYVIN JA KUORI NE!

VASTAA KYSYMYKSIIN LYHYESTI!

SAMMUTA VALOT!

●4 **Harjoitus.** Muodosta seuraavien verbien myönteinen ja kielteinen imperatiivi.

opiskella	**opiskelet**	**Opiskele!**	**Älä opiskele!**
kirjoittaa	_________	_________	_________
herätä	_________	_________	_________
nousta ylös	_________	_________	_________
mennä nukkumaan	_________	_________	_________
antaa	_________	_________	_________
yrittää	_________	_________	_________
lukea	_________	_________	_________
vastata	_________	_________	_________
soittaa	_________	_________	_________
kuunnella	_________	_________	_________
polttaa	_________	_________	_________
auttaa	_________	_________	_________
alkaa	_________	_________	_________
tulla	_________	_________	_________

●5 **Harjoitus.** Tee lauseita harjoituksen ●4 imperatiiveista.

●6 **Harjoitus.** Lue seuraava viesti. Kuka sen on kirjoittanut ja kenelle?

Käy aamulla kaupassa ja apteekissa!
Muista ostaa tarpeeksi maitoa!
Käy myös postissa (Hillevin kirje!)!
Älä kuuntele musiikkia liian kovaa!
Tee läksyt!
Tule kotiin kymmeneltä illalla!
Älä puhu puhelimessa koko päivää!
Soita minulle, jos haluat kysyä jotakin!

●7 **Kirjoitusharjoitus.** Kirjoita oma viestisi lapsellesi, miehellesi, vaimollesi tai ystävällesi.

●8 **Sanelu.** Kirjoita, mitä kuulet nauhalta.

●9 **Puheenymmärtäminen.** Puhelinvastaajassa on viesti. Mitä siinä sanotaan?

1. Mihin aikaan sinun täytyy nousta sängystä ylös?
2. Mitä sinun täytyy tehdä aamulla?
3. Miksi sinun pitää mennä käymään isoisän luona?
4. Miksi sinun täytyy olla iltapäivällä kotona?
5. Mihin aikaan te syötte?
6. Mitä te teette illalla?

●10 **Tekstinymmärtäminen.** Lue uutinen ja vastaa kysymyksiin.

1. Kuka on Beatrix?
2. Mitä hän tekee Suomessa?
3. Missä paikassa Suomen presidentti tapasi Beatrixin ensimmäisen kerran henkilökohtaisesti?
4. Missä presidentti ja Beatrix söivät yhdessä?
5. Kenen kanssa Beatrix tuli Suomeen?
6. Onko tämä Beatrixin ensimmäinen Suomen-matka?

Beatrix saapui vierailulle Suomeen

Ahtisaari sai ensimmäisen kuninkaallisen vieraan

TOMMI TOLKKI
Helsingin Sanomat

Presidentti Martti Ahtisaari isännöi torstaina ensimmäistä kertaa kuninkaallista valtiovierailua, kun Alankomaiden kuningatar Beatrix saapui Suomeen. Ahtisaaret ottivat Beatrixin vastaan perinteisin menoin presidentinlinnan edustalla.

Seremonia houkutteli sankan joukon yleisöä Kauppatorin laitaan.

Ensimmäisenä vierailupäivänä kuningatar laski seppeleen sankariristille ja marsalkka Mannerheimin hautapaadelle. Illalla presidentti tarjosi Beatrixille juhlapäivällisen presidentinlinnassa.

Kuningattaren puoliso prinssi Claus joutui jäämään Hollantiin sairastelunsa takia.

Beatrix käy Suomessa Helsingin lisäksi Imatralla, Lappeenrannassa ja Punkaharjulla. Aiemmin hän on vieraillut Suomessa vain yksityisesti.

2.6.1995

●11 **Sananlasku.**

TERVE SIELU TERVEESSÄ RUUMIISSA.

○Viidestoista kappale = 15. kappale

MENOSSA JA TULOSSA

1

Mikko on lähdössä kotoa keskustaan. Hän näkee *sattumalta* Teijan, joka on myös menossa keskustaan. He *päättävät mennä* samaa matkaa.

Teija: Hei, Mikko! MIKKO!
Mikko: Ai moi Teija. Anteeksi. Mä en huomannut sua. Mulla on vähän kiire: mä olen menossa töihin ja mä olen jo nyt myöhässä.
Teija: Menetsä ratikalla? Jutellaan raitiovaunussa, mäkin olen menossa kaupunkiin.
Mikko: Okei. Selvä. – Mistä sä olet muuten tulossa? *Kotoako?*
Teija: En vaan mummilta. Se on lähdössä matkalle Etelä-Amerikkaan, Chileen. *Mä olin siellä vähän auttamassa: pakkaamassa matka-laukkua ja siivoamassa.* Mummi on jo aika vanha.
Mikko: *Voi kun mäkin voisin lähteä matkalle!* Mutta en mä voi, koska mulla ei ole lomaa *ensi kesänä.*
Teija: Miksei? Kaikilla on kesäloma. Sullakin pitää olla!
Mikko: Ei ole. Mä olen uudessa työpaikassa. *Palkaton* loma on mulle ainoa mahdollisuus.
Teija: No aiotsä ottaa palkatonta lomaa?
Mikko: No mä pyydän varmaan kaksi viikkoa – mutten mä tiedä, saanks niin paljon. Luultavasti saan.
Teija: No kyllä sulla täytyy vähän lomaa olla! – Tuolta tulee kolmonen. Mennään sillä.
Mikko: Jeps. Hei kuule. Eija ja minä *mennään illalla ulos syömään.* Haluaisitsä tulla mukaan?
Teija: Okei. Mikä ettei. Kuudelta *mä menen uimaan* Kontulan uimahalliin. Sen jälkeen mulle sopii mihin aikaan tahansa.
Mikko: Mihin aikaan *sä tulet uimasta? Kuinka kauan* sä aiot olla siellä?
Teija: Varmaan tunnin. Mä aion uida kilometrin.
Mikko: Hei, *mä jään tässä pois,* mutta soita mulle vielä töihin, jooko?
Teija: Selvä. Moido!
Mikko: Moi moi!

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
en huomannut sinua	I didn't see you	я не заметил(а) тебя
myöhässä	late	опаздывать
ratikka	tram, streetcar	трамвай
voisimme	we could	мы могли бы
jutella	to chat, talk	(по)говорить
-kin = myös	also	тоже
kotoa	from home	из дома
vaan	but	а, но
mummi	granny	бабушка
auttaa	to help	помогать
pakata	to pack	укладывать
matkalaukku	suitcase	чемодан
aika	rather, pretty	довольно
vanha	old	старый
Voi kun ...!	I wish ...!	Если бы я мог(ла) ...!
ensi kesänä	next summer	следующим летом
pitää = täytyä	to have to	надо
työpaikka	work, job	рабочее место
palkka	wages, pay	зарплата
palkaton	without salary	неоплачиваемый
ainoa	(the) only	единственный
mahdollisuus	possibility	возможность
ottaa	to take	взять
pyytää	to ask for	просить
saada	to get	получить
luultavasti	probably	наверное
Haluaisitko?	Would you like?	Хочешь ли ты?
tulla mukaan	to come along	пойти с нами
Mikä ettei.	Why not.	Почему бы нет.
uida	to swim	плавать
uimahalli	(covered) swimming pool	бассейн
sopia	to be all right, suit sb	подойти
mihin aikaan tahansa	any time	в любое время
Kuinka kauan?	How long?	Как долго?
jäädä pois	to get off	выйти

ESPANJA	MUU KIELI
no te he visto	
atrasado/a	
tranvía	
podríamos	
charlar	
también	
de casa	
sino	
abuela	
ayudar	
empacar	
maleta	
bastante	
viejo/a	
¡Ojalá ...!	
el próximo verano	
tener que, deber	
puesto de trabajo	
sueldo, salario	
sin goce de sueldo	
único/a	
posibilidad	
tomar, coger	
pedir	
recibir	
probablemente	
¿Quisieras?	
acompañar	
Por qué no.	
nadar, bañarse	
piscina (cubierta)	
ir bien, convenir	
a cualquier hora	
¿Cuánto tiempo?	
bajar (del autobús)	

●1 **Sanastoharjoitus.** Laita listassa olevat sanat oikeisiin lauseisiin. Muista, että sinun täytyy lisätä päätteet!

Voi kun...
myöhässä
joten
pyytää
mihin aikaan tahansa
jäädä pois
voisitko
saada
mutta
kysyä
tulla mukaan
johonkin, jossakin, jostakin, jotakin
ainoa

1. Minä ______________ seuraavalla pysäkillä. Nähdään illalla! Hei hei!
2. Minä haluaisin matkustaa ______________. Minulla on vähän stressiä.
3. – Onko Salmella ja Kailla muita lapsia kuin Elina?
   – Ei ole. Hän on ______________ lapsi.
4. Taas sinä olet ______________! Sinun täytyy herätä vähän aikaisemmin.
5. – Tiedätkö, mistä Pii on kotoisin?
   – En ole varma. ______________ etelästä.
6. ______________ minä voisin lähteä matkalle! Minua väsyttää hirveästi.
7. Anna anteeksi, ______________ minulla ei ole aikaa auttaa sinua tänään.
8. Me menemme illalla elokuviin. Haluatko ______________?
9. Hillevi on minun todella hyvä ystävä. Minä voin soittaa hänelle ______________.
10. – Heikki, minun täytyy ______________ sinulta yksi palvelus.
    – No sano. Mikä?
    – ______________ käydä päivällä pankissa nostamassa minulle 2000 markkaa?
    – Totta kai!
11. Helena kirjoittaa minulle Espanjasta todella usein. ______________ häneltä kirjeen melkein joka toinen päivä.
12. Mari ei auta meitä, ______________ meidän täytyy ______________ apua Kaarinalta.

13. Anteeksi, mutta minun täytyy ______________ sinulta ______________.
Oletko sinä vähän humalassa?
14. – Tiedätkö, missä Erika on?
– ______________ Etelä-Ruotsissa. En tiedä tarkkaan.

●2 Kysyä vai pyytää?

Kun minä kysyn,	**sinä vastaat.**
KYSYÄ	**→ VASTATA (puhua)**
Kun minä pyydän,	**sinä teet jotakin.**
PYYTÄÄ	**→ TEHDÄ (ei puhua)**

●3 Harjoitus: kysyä vai pyytää? Valitse oikea verbi.

1. Kalle **kysyi/pyysi** minulta eilen, missä olen töissä.

2 – Miksi tuo kissa naukuu?
– Se **kysyy/pyytää** lisää ruokaa.

3. Anteeksi, en kuule. Mitä sinä **kysyit/pyysit?**

4. Tiedätkö mitä? Minä aion **kysyä/pyytää** lisää palkkaa! Minä en halua olla enää orja!

5. Aina kun minä **kysyn/pyydän** Maijalta apua, hänellä on kiire.

6. Kerro minulle, ketkä sinä aiot **kysyä/pyytää** puutarhajuhliin.

7. Liisa, tule puhelimeen. Marjo haluaa **kysyä/pyytää** sinulta jotakin.

●4 Verbi + Mihin? Missä? Mistä? ⇒ syömään, syömässä, syömästä

Mihin sinä olet menossa?	**SyöMÄÄN** äidille.
Missä sinä olit eilen?	**AuttaMASSA** mummia.
Mistä sinä olet tulossa?	**OpiskeleMASTA** kirjastosta.

Muodostus:

1. Ota verbistä **he**-muoto: **syö+vät, autta+vat, opiskele+vat.**
2. Ota **vat/vät**-pääte pois: **syö-, autta-, opiskele-.**
3. Lisää **-maan/mään, -massa/mässä, -masta/mästä.**

●5 Harjoitus. Vastaa kysymyksiin esimerkin mukaan.

Esimerkki: Missä Heikki on? (kirjasto – opiskella)
⇒ **Kirjastossa opiskelemassa**.

1. Mihin Liisa on menossa? (kauppa – ostaa maitoa)

____

2. Mistä Kalle ja Maija ovat tulossa? (Lappi – hiihtää)

____

3. Mihin sinun veli on menossa? (Espanja – ottaa aurinkoa)

____

4. Mistä sinun vanhemmat ovat tulossa? (minun siskon ravintola – syödä)

____

5. Mihin te olette lähdössä? (baari – juoda kahvia ja syödä pullaa)

____

6. Missä sinun kissa on? (piha – pyydystää naapurin kania)

____

7. Missä Hannu on? (makuuhuone – kirjoittaa kirjettä mummille)

____

8. Mistä Maria on tulossa? (koulu – opettaa)

---

9. Mihin tytöt menevät illalla? (pub – tanssia)

---

10. Mistä pojat ovat tulossa? (urheilukenttä – pelata jalkapalloa)

---

11. Missä äiti ja isä ovat? (mummi – illastaa)

---

12. Mistä sinä olet tulossa? (suomen tunti – opiskella)

---

13. Mihin Leena ja Kalle ovat menossa? (tuo baari – ottaa pari kaljaa)

---

14. Mistä olet tulossa? (työväenopisto – opiskella)

---

15. Missä Hillevi on? (kirjasto – kuunnella musiikkia)

---

16. Missä Ville on? (olohuone – syödä salaattia)

---

17. Mistä kissat tulevat? (kylpyhuone – nukkua)

---

18. Mihin Jaakko on lähdössä? (ukki – siivota)

●6 Lisää numeroita.

1	ykkönen
2	kakkonen
3	kolmonen
4	nelonen
5	viitonen
6	kuutonen
7	seiska
8	kasi
9	ysi
10	kymppi
100	satanen
1000	tonni

●7 Harjoitus. Täydennä kertomus oikeilla verbeillä. Muista käyttää *maan/mään*- ja *massa/mässä*-päätettä.

Herään joka aamu kuudelta. Sen jälkeen menen kylpyhuoneeseen ________________ hampaat. Käyn samalla suihkussa. Lähden töihin seitsemän aikoihin. Yhdeltätoista menen ________________ lounasta läheiseen ravintolaan. Töitten jälkeen käyn ________________ ruokaa Elannosta. Olen kotona viiden aikoihin. Kuudelta lähden ________________ Sirkan kanssa. Käyn joskus myös kirjastossa ________________ lehtiä ja ________________, onko siellä uusia kirjoja. Menen ________________ illalla yhdentoista aikoihin.

●8 Harjoitus. Tee lauseita annetuista sanoista esimerkin mukaan.

Esimerkki: Mennä – sinä – ilta – katsoa – mummi?
⇒ **Menetkö sinä illalla katsomaan mummia?**

1. Tulla – sinä – me – syödä?

____

2. Lähteä – sinä – minä – kanssa – ottaa – pari – kalja?

---

3. Minä – käydä – lauantai – pestä – matot – ranta.

---

4. Kun – Marjatta – mennä – työväenopisto – opiskella – italia, Heikki – mennä – Ville – katsoa – telkkari.

---

5. Minä – olla – tulla – Pirkkola – juosta.

●9 **Sanelu.** Kirjoita, mitä kuulet nauhalta.

●10 **Puheenymmärtäminen.** Kirsti ja Eija ovat ostoksilla. Vastaa kysymyksiin.

1. Minä päivänä Kirstillä on palkkapäivä?
2. Mihin he menevät ensin?
3. Mitä Kirsti näkee ensimmäiseksi? Kuinka paljon se maksaa?
4. Miksi Eija kysyy myyjältä, kuinka paljon housut maksavat?
5. Kuinka paljon housut maksavat?
6. Miksi Kirsti ja Eija lähtevät pois kaupasta?

●11 **Tekstinymmärtäminen.** Lue mainos ja vastaa kysymyksiin.

1. Mitä voit tehdä, jos ostat lomapassin?
2. Paljonko sinun täytyy maksaa, jos ostat lomapassin koko perheelle (= sinä + vaimo/mies + 2 lasta (8-vuotias ja 17-vuotias))?
3. Mistä voit ostaa lomapassin?

JUNAILE MENOKESÄ...

LOMAPASSILLA KOKO SUOMI VIIKOSSA

Lomapassilla kierrät Suomea junalla 7 vrk rajattomasti ja yövyt kahdesti Sokos-hotellissa. Lomapassi kahdelle 888 mk /hlo/2 hh, yhdelle 1128 mk /hlo, 1 hh, 6–16-vuotiaille alk. 444 mk. Lomapassilla [illegible] 1.6.–30.9.95.

Hae JunaKesä -esite ja osallistu Pendolino-kilpailuun!

[illegible] VR:n asemat, esim. Hki 010 0123, Pasila [illegible] ja matkatoimistot. Aikataulut myös [illegible] TV:n sivulla 170 [illegible] 1,60 mk.

Helsingin Sanomat 21.6.1995

●12 Tekstinymmärtäminen. Lue seuraava uutinen ja vastaa kysymyksiin.

1. Mitä työttömyydelle tapahtuu EU:ssa?
2. Missä maassa työttömyyden laskuvauhti on 3,2 prosenttia?

Työttömyys laskee hitaasti EU:ssa

BRYSSEL—Työttömyys vähenee EU-maissa, mutta unionin alueella on yhä 17,9 miljoonaa työtöntä. Maaliskuussa työttömyysluku oli keskimäärin 10,8 prosenttia, kun se helmikuussa oli 10,9 prosenttia. Vuosi sitten työttömiä oli 11,3 prosenttia, kertoi EU:n tilastolaitos. Eurostat torstaina.

Viime vuodesta työttömyys on laskenut eniten Suomessa ja Espanjassa. Suomessa työttömiä oli viime vuoden maaliskuussa 19,7 prosenttia ja tämän vuoden maaliskuussa 16,5 prosenttia. *(STT)*

Helsingin Sanomat 12.5.1995

●13 Sananlasku.

HIKI LAISKAN SYÖDESSÄ, VILU TÖITÄ TEHDESSÄ.

◯Kuudestoista kappale = 16. kappale

ILLALLA SYÖMÄSSÄ

1

Mikko ja Eija halusivat lähteä ulos syömään. Mikko tapasi Teijan sattumalta kadulla ja pyysi häntä mukaan. Nyt he kaikki kolme istuvat Kultaisessa Härässä, eräässä helsinkiläisessä ravintolassa, joka on Uudenmaankadulla.

Tarjoilija:	Päivää.
Kaikki:	Päivää, päivää.
Mikko:	Tota, me tultiin syömään. *Saadaanks me ruokalistat?*
Tarjoilija:	Selvä. Pikku hetki.
Eija:	Tässä paikassa on tosi hyvää ruokaa – yleensä.
Teija:	Joo niin on. Mä kävin täällä *pari kuukautta* sitten Kirstin kanssa.
Eija:	No mitäs Kirsti?
Teija:	Samaa kuin ennenkin. Se meni taas naimisiin – varmaan kuudes kerta. Tai viides. Mä en muista tarkkaan.
Tarjoilija:	Okei. Tässä ruokalistat. Voinko mä tuoda ensin jotakin juotavaa?
Mikko:	Joo kiitos. Tuoppi keskiolutta.
Eija:	Mä haluaisin viiniä. *Mitä viinejä teillä on?*
Tarjoilija:	*Ruokalistan takana* on viinilista.
Eija:	Okei. Tai mä luulen, että mä otan vettä.
Teija:	*Onks teillä* pastaruokia?
Tarjoilija:	On. Ne on tässä.
Mikko:	Eija hei, sano nyt, mitä viiniä sä haluat.
Eija:	Ei kun mä otan vettä.
Teija:	*Mäkin* otan vettä.
Tarjoilija:	Okei. Kiitos.
Mikko:	Tota, *mä luulen, että me mietitään vielä vähän aikaa.*
Tarjoilija:	Selvä juttu. Mä tuon juomat nyt ensin. Kiitos.

2

Tarjoilija lähtee hakemaan juomia. Hän tulee *hetken kuluttua* takaisin. Hänellä on tarjottimella Mikon keskiolut ja kädessä vesikannu.

Tarjoilija:	No niin. – Ai mutta anteeksi. Teillä ei ole laseja. Hetkinen. – No niin, *näin, ole hyvä.* Ja näin, olepas hyvä.
Tytöt:	Kiitos.
Tarjoilija:	Ja keskioluttuoppi. Näin, ole hyvä.
Mikko:	Kiitos.
Tarjoilija:	*Löydätkö sinä sieltä listalta mitään?*
Eija:	Mulla ei ole hirveä nälkä. Mulle täytetty uuniperuna. Minkälainen tää tulinen jauhelihatäyte on?
Tarjoilija:	No tota, se on aika tulinen.
Eija:	Joo ymmärrän. Niin tässä *lukee.* Mutta mitä siinä on?
Tarjoilija:	Siinä on jauhelihaa, kasviksia, hedelmiä, chiliä, erilaisia mausteita...
Eija:	Okei. Se sopii hyvin.
Teija:	Mä luulen, että *mä otan samanlaisen.*
Tarjoilija:	Okei. Kiitos.
Mikko:	Minkälainen tää talon porsaanleike on?
Tarjoilija:	Se on... Se on... No se on pariloitu porsaanleike. Se on täytetty homejuustolla. *Vähän niin kuin* sveitsinleike, tiedätsä? Ja sitten siinä on mukana pariloituja minitomaatteja ja hillosipuleita.
Mikko:	Okei. Mulle sitten sellainen.
Tarjoilija:	Entä perunat?
Mikko:	Onks teillä ranskalaisia perunoita?
Tarjoilija:	Kyllä joo. – Eli kaksi kertaa uuniperuna ja tulinen jauhelihatäyte ja talon porsaanleike ja ranskalaiset. Kiitos.

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
halusivat	(they) wanted	хотели
tapasi	(he/she) met	встретил(а)
sattumalta	by accident	случайно
pyysi	(he/she) asked	попросил(а)
kultainen	golden	золотой
härkä	ox, bull	бык
ruokalista	menu	меню
pikku	little	маленький
hetki	moment	момент, минута
paikka	place	место
yleensä	usually	обычно
sitten	ago	назад
kerta	time	раз
tarkkaan	exactly	точно
tuoda	to bring	принести
jotakin juotavaa	something to drink	что-нибудь пить
tuoppi	pint	кружка
olut	beer	пиво
viini	wine	вино
viinejä	wines	вина
takana	on the other side, behind	на обратной стороне
pastaruokia	pasta dishes	паста
luulla	to think	думать
miettiä	to think over	подумать
juoma	drink	напиток
hetken kuluttua	in a moment	через минуту
tarjotin	tray	поднос
vesikannu	water jug	кувшин воды
laseja	glasses	стаканы
Näin ole hyvä.	Here you are.	Пожалуйста.
löytää	to find	находить
täytetty	filled	фаршированный
uuniperuna	baked potato	печёный картофель
tulinen	hot, spicy	острый
jauheliha	minced meat	фарш
Niin tässä lukee.	So it says here.	Так здесь написано.
kasviksia	vegetables	овощи
hedelmiä	fruit (pl.)	фрукты
chili	chili	острый перец
erilaisia	different kinds of	разные
mausteita	spices	приправы
samanlainen	the same	такой же
porsaanleike	pork cutlet, chop	свиная котлета
pariloitu	grilled	поджаренный
homejuusto	blue cheese	рокфор
sveitsinleike	Swiss pork chop	швейцарская котлета
hillosipuleita	pickled onions	консервированный лук
peruna	potato	картофель
eli	so, that is	значит
ranskalaiset perunat	French fries	картофель "фри"

ESPANJA	MUU KIELI
querían, quisieron	
se encontró	
accidentalmente	
pidió	
dorado, de oro	
toro	
carta	
pequeñito/a	
momento	
lugar, sitio	
normalmente	
hace (tanto tiempo)	
vez	
exactamente	
traer	
algo de beber	
caña, jarra	
cerveza	
vino	
vinos	
detrás de	
platos de pasta	
creer	
pensar	
bebida	
en un momento	
bandeja	
jarra de agua	
vasos	
Aquí tienes.	
encontrar	
relleno/a	
patata al horno	
picante	
carne molida, picada	
Así pone/dice aquí.	
verduras	
fruta (pl.)	
chile, pimiento picante	
diferentes	
especias	
igual	
escalope de cerdo	
a la parrilla, frito	
queso azul	
escalope suizo	
cebollitas en vinagre	
patata	
así que, es decir	
papas fritas	

RUOKALISTA

Alkuruoat ja pientä purtavaa

○ *Katkarapusalaatti 39,00*
○ *Tonnikalasalaatti 32,00*
○ *Tomaatti-sipulisalaatti 21,00*
○ *Täytetty uuniperuna 25,00*

Täytteet:
- Tulinen jauheliha
- Papu-kasvis
- Kinkku-parsakaali
- Lohi

Pastat ja pizzat

- Kaikkiin pizzoihin kuuluu juusto, tomaatti ja valkosipuli.
- Valitse pizzatäytteet oman mielesi mukaan (à 4,50):

  - Jauheliha
  - Tonnikala
  - Parsa
  - Katkarapu
  - Kinkku
  - Sinihomejuusto
  - Sipuli
  - Herkkusieni
  - Anjovis
  - Kapris
  - Oliivi
  - Savulohi

○ *Pizza 28,00 (+ täytteet)*
○ *Talon lasagne 39,00*
○ *Kasvislasagne 32,00*

Herkulliset liharuoat

– Valitse perunavaihtoehto oikealta alhaalta.

◯ *Pippuripihvi 87,00*
• Parsakaalia, porkkanaa
• Herkullista pippurikastiketta
• Pariloituja herkkusieniä
◯ *Pariloitua maksaa 51,00*
• Parsakaalia, porkkanaa
• Kermakastiketta
• Ruskistettua sipulia
• Puolukkasurvosta
◯ *Talon porsaanleike 49,00*
• Sinihomejuustotäyte
• Pariloituja tomaatteja ja sipulia
• Juustokastiketta

Suussasulavat kalaruoat

– Valitse perunavaihtoehdot alhaalta oikealta.

◯ *Paistettua lohta 62,00*
• Kermakastiketta
• Porkkanamedaljongit
◯ *Kala-äyriäispaistos 45,00*
• Katkarapuja
• Simpukoita
• Lohta
• Viipaleperunoita ja tilliä

Jälkiruoat

◯ *Keittiömestarin juustokakku 23,00*
• Kuumaa vadelmakastiketta
◯ *Friteeratut banaanit 26,00*
• Jäätelöpallo
• Karamellikastiketta

Valitse perunat näistä:
• Uuniperuna • Keitetyt perunat • Perunamuhennos
• Lohkoperunat • Ranskalaiset perunat • Pariisinperunat
• Viipaleperunat

●1 **Harjoitus.** Ravintolassa.

●2 **Sanastoharjoitus.** Laita listassa olevat sanat oikeisiin lauseisiin. Muista, että sinun täytyy lisätä päätteet.

yleensä, varmaan, jaksaa, juotavaa, lukea, luulla, vähän niin kuin

1. Onko sinulla jotakin ________________? Minulla on hirveä jano.
2. – Otatko sinä lisää keittoa?

   – Ei kiitos. Olen ihan täynnä. ________________ enää mitään.
3. ________________ minulla ei ole nälkä aamulla, mutta tänään on. Onko sinulla lisää leipää?
4. – Mitä *jaksaa* tarkoittaa?

   – No se on ________________ *voida* syödä lisää. Ainakin joskus.
5. Kirsti, voisitko sanoa, mitä tässä ________________? Minulla ei ole silmälaseja.
6. Sinä olet ________________ hirveän väsynyt. Et nukkunut paljon viime yönä.
7. – Tiedätkö, mitä Rauli tekee?

   – Joo, hän ________________ historiaa yliopistossa.
8. ________________, että lähden joululomalla pienelle matkalle. Niin, jos minulla on rahaa.

●3 **Paikkoja.**

Mihin?	**Missä?**	**Mistä?**
pöydän taakse	**pöydän takana**	**pöydän takaa**
pöydän eteen	**pöydän edessä**	**pöydän edestä**
pöydän alle	**pöydän alla**	**pöydän alta**
pöydän päälle	**pöydän päällä**	**pöydän päältä**
pöydän viereen	**pöydän vieressä**	**pöydän vierestä**
pöydän ääreen	**pöydän ääressä**	**pöydän äärestä**

●4 **Harjoitus.** Missä hän on?

●5 **Harjoitus.** Sanastolakana. Mitä sanoja sinulle tulee mieleen sanasto AVIOLIITTO?

●6 **Harjoitus.** Muistatko vielä: Kuinka paljon? tai Kuinka monta? Lisää päätteet *-a, -ä, -ta, -tä, -tta, -ttä* tarvittaessa.

1. Tässä talossa asuu monta ______________ (perhe).
2. Kuinka monta ______________ (kerros) tuossa rakennuksessa on?
3. Heikin lompakossa on paljon ______________ (raha).
4. Liisa on vähän lihava, koska hän syö joka päivä kolme _________ (broileri).
5. Montako ______________ (puu) sinun pihalla on?
6. Kuinka paljon ______________ (maito) ja ______________ (jauhot) me tarvitsemme, kun teemme ______________ (valkokastike)?
7. Suomen kurssi on onneksi kaksi ______________ (kerta) viikossa.
8. Mikolla on kotona viisi ______________ (kotieläin): yksi ______________ (kissa), yksi ______________ (kilpikonna) ja kolme ______________ (koira).
9. Satamassa on ainakin kymmenen ______________ (laiva) ja ______________ (vene).
10. Katso, tuolla auton takana on seitsemän ______________ (iso koira)!
11. Kuinka monta ______________ (kirjain) on sanassa *tuoli*?
12. Pöydällä on vähän ______________ (paperi) ja monta ______________ (kynä) ja ______________ (teroitin).
13. – Kuinka monta ______________ (aste) ulkona on?
    – Siellä on nolla ______________ (aste), anteeksi, yksi ______________ (aste).
14. Montako ________________ (hyvä kirja) luet viikossa?

●7 **Harjoitus.** Muistatko vielä: Kuinka paljon? tai Kuinka monta? Lisää päätteet *-a, -ä, -ta, -tä, -tta, -ttä* tarvittaessa.

1. Heikki haluaa aina pelata ______________ (jalkapallo), mutta Liisa pelaa mieluummin ______________ (koripallo).
2. Joka päivä opimme vähän ______________ (suomi). ______________ (suomi) on muuten kaunis kieli.
3. Lapset rakastavat ______________ (äiti).
4. Pöydällä on yksi ______________ (omena) ja viisi ______________ (appelsiini).
5. Helsingin keskustassa on monta ______________ (katu).
6. Heikillä on ______________ (iso asunto).
7. Onko jääkaapissa ______________ (ruoka)? Minulla on ______________ (hirveä nälkä).
8. Tauno puhuu sujuvasti ______________ (kiina).
9. Sano, ______________ (mikä) haluat. Minulla on ______________ (kiire). Minulla on vähän ______________ (aika).
10. Onneksi tiskipöydällä on kaksi ______________ (pullo) ______________ (limonadi). Tiinalla on ______________ (kauhea jano).
11. Jussin ______________ (äidinkieli) on ______________ (ruotsi), mutta Villen ______________ (äidinkieli) ei ole ______________ (ruotsi) vaan ______________ (tanska).
12. ______________ (mikä) opettaja opettaa? En ymmärrä mitään.
13. Montako ______________ (herätyskello) sinulla on?
14. Matilla ei ole ______________ (kylmä), koska hänellä on ______________ (lämmin talvitakki). Minulla ei ole ______________ (lämmin talvitakki).
15. Leena, sinun täytyy syödä myös ______________ (kala). Se on terveellistä.
16. Ville ei syö ______________ (liha), koska hän ei pidä lihasta.

●8 **Harjoitus.** Jouluruokia. Miettikää yhdessä, mitä tarvitsette, kun teette seuraavia suomalaisia jouluruokia.

Mitä tarvitset, kun teet
- pullaa
- leipää
- suomalaista kalakeittoa
- jauhelihapizzaa
- lihakeittoa
- suolakalaa
- joulukinkkua
- suklaakakkua?

●9 **Keskustelua.** Katso ruokalistaa. Mistä ruuasta sinä pidät? Miksi? Mistä ruuasta sinä et pidä? Mikset? Mitä ruokaa sinä inhoat? Entä mitä ruokaa sinä rakastat?

●**10 Harjoitus. Myös = –kin ja myöskään = –kaan, –kään.** Sano seuraavat lauseet toisella tavalla.

1. – Liisa ja Matti opiskelevat ruotsia.
   – Joo. Tiedän. Minä opiskelen myös.

____

____

2. Espanjassa on ihanan lämmin kesällä, mutta kyllä myös Suomessa on joskus.

____

____

3. Ei minulla ole kuuma, mutta ei minulla ole myöskään kylmä.

____

____

4. – Asutko nyt Turussa vai Tampereella?
   – Nyt asun Tampereella, mutta olen asunut myös Turussa.

____

____

5. – Mitä me teemme illalla? Liisa ja Jaakko eivät voi tulla.
   – Niin, eikä myöskään Virtasen Maija tule. Hän on koko illan töissä.

____

____

6. Anneli matkustaa hirveästi. Minä haluaisin myös, mutta minulla ei ole yleensä yhtään rahaa.

____

____

●11 **Lisää partitiivista.** Mikolla ei ole kesälomaa!

Liisalla ei ole enää ÄITIÄ.
Mikolla ei ole KESÄLOMAA.
Minulla ei ole OMAKOTITALOA.
Marjatalla ei ole PUHELINTA.

Onko sinulla SANAKIRJAA?	**Onko sinulla SANAKIRJA?**
Onko sinulla KYNÄÄ?	**Onko sinulla KYNÄ?**
Onko Mikolla AUTOA?	**Onko Mikolla AUTO?**
Onko teillä TELEVISIOTA?	**Onko teillä TELEVISIO?**

Kadulla ei ole BUSSIA.
Turussa ei ole OOPPERAA.
Ikkunalla ei ole KUKKAA.
Keittiössä ei ole TUOLIA.

Onko laatikossa KUMIA?	**Onko laatikossa KUMI?**
Onko Turussa OOPPERAA?	**Onko Turussa OOPPERA?**
Onko ikkunalla KUKKAA?	**Onko ikkunalla KUKKA?**
Onko keittiössä TUOLIA?	**Onko keittiössä TUOLI?**

●12 **Kirjoitusharjoitus.** Kirjoita, mitä sinulla on ja mitä sinulla ei ole kotona. Älä kirjoita vain listaa vaan kuvaile myös huoneita ja sitä, mitä sinulla on.

●13 **Harjoitus.** Katso ulos ikkunasta. Mitä ulkona on? Mitä siellä ei ole?

●14 **Sanaketju + partitiivi.**

●15 **Puheenymmärtäminen.** Kuuntele seuraava dialogi ja vastaa kysymyksiin.

1. Mitä nuoret juovat?
2. Mitä he syövät?

●**16 Tekstinymmärtäminen.** Lue seuraava uutinen ja vastaa kysymyksiin.

1. Mitä E-vitamiini tekee ihmiselle uutisen mukaan?
2. Mitä täytyy syödä, jos haluaa E-vitamiinia?
3. Tietävätkö tutkijat nyt kaiken E-vitamiinista?

Tutkimus: E-vitamini jarruttaa sydäntauteja

CHICAGO—E-vitamiini näyttää hidastavan sydäntautien kehittymistä, sanoivat amerikkalaiset tutkijat tiistaina. Vitamiinia saadaan muun muassa kasviöljyistä, pähkinöistä ja salaateista.

Tutkimuksessa seurattiin miehiä, joille oli tehty sydämen ohitusleikkaus. Päivittäinen ainakin sadan yksikön annos E-vitamiinia hidasti selvästi verisuonten vaurioita. Tutkijat sanoivat kuitenkin, että lisäselvitykset ovat tarpeen.

(Reuter)

Helsingin Sanomat 21.6.1995

●17 **Tekstinymmärtäminen.** Katso, mitä TV:stä tulee, ja vastaa kysymyksiin.

1. On ilta. Mihin aikaan sinun pitää katsoa televisiota, jos haluat tietää, minkälainen ilma on tulossa?
2. Mikä ohjelma sinun täytyy katsoa, jos haluat kuunnella musiikkia?
3. Lapsesi on kiinnostunut urheilusta. Mikä ohjelma on häntä varten?
4. On ilta. Haluat katsoa jonkin hauskan ja rauhallisen filmin. Mikä kanava ja mihin aikaan?

TELEVISIO

MTV3

7.00–9.00 **Päivän sää** *1527453*

14.10 **Ostoskanava** *6375106*

14.25 **Urheilun maailma**
Kansainvälisen urheilun makasiiniohjelma. *199231*

14.55 **NHL Weekly**
Täydellinen ja tuore raportti kuluneen viikon NHL-kiekosta. *112182*

15.25 **Heartbreak High**
Sopimaton suhde. Australialainen nuortensarja. Stereo. *5256076*

16.15 **Neljännen asteen seksiseikkailut** ◆
(Earth Girls Are Easy) Hupikomedia avaruusolennoista, jotka jahtaavat kaunottaria. Ohjaaja: Julien Temple, USA, 1988. (96') Pääosissa: Geena Davis, Jim Carry, Damon Wayans, Jeff Goldblum, Julie Brown, Michael McKean, Charles Rocket, Larry Linville, Angelyne, Rick Overton Stereo *5829340*

18.00 **Kesäkonsertti Kultarannassa**
Tapiolan kuoro esittää Aulis Sallisen kuoroteoksia Erkki Pohjolan ja Kari Ala-Pölläsen johdolla. Ohjaaja: Ismo Sajakorpi. Tuottaja: Pirkko Leisti. MTV-viihde. Stereo. *742366*

19.00 **Seitsemän Uutiset** *397250*

19.10 **Tulisuudelma Heinolassa**
Esiintyjinä Paula Koivuniemi, Kaija Lustila, Mikko Alatalo ja Kurre Juontajina Kirsi Syrjänen ja Klaus Thomasson Ohjaaja Ilkka Linnasalmi. Tuottaja: Matti Ristimaki, MTV-viihde. - Ohjelma on nauhoitettu 21 6. Stereo *4371637*

20.30 **Kesähäät**
Artistivieraana Kaija Koo Ohjelman juontavat Meiju Suvas ja Jukka Laaksonen. Tuotanto Harlin/Selin Productions Oy. (Lotto- ja Jokeri-numerot mainostauolla n. klo 21 00) *540960*

22.00 **Kymmenen Uutiset** *747231*

22.15 **Tulosruutu** *8433927*

22.25 **Kwai-joen silta** ◆
(The Bridge on the River Kwai) Toista maailmansotaa käsittelevä sotaelokuva. Ohjaaja: David Lean, Englanti 1957. Pääosissa: Alec Guinness, William Holden, Jack Hawkins, Sessue Hayakawa Uusinta. *18316434*

1.20–2.15 **Hehkuva Eeden**
Kaviaaria naisten kesken. Sensuelliseroottinen draamasarja. *7388496*

3.00–6.00 **NHL-jääkiekkoa**
Suora lahetys Stanley Cupin 4. finaaliottelusta New Jersey Devils – Detroit Red Wings Selostajana Pentti Lindegren ja kommentaattorina Jari Kurri. *71226458*

PTV

18.45 **Paalupaikka**
Rallin yleisen luokan SM-sarjan kuudes osakilpailu seka Enduro- moottoripyorien MM-sarjan paatoskisa *897415*

19.15 **Ricki Lake-show**
Rakkauteni kestaa kaiken Amerikkalainen keskusteluohjelma *868989*

20.00 **Renegade**
Kunniankysymys Seikkailusarja. Uusinta *655231*

21.00 **Saanko luvan** ◆
(Shall we dance) Amerikkalainen elokuva vuodelta 1937 Ohjaus Mark Sandrich. Pääosissa Fred Astaire, Ginger Rogers, Edward Everett, Eric Blore *9182453*

22.45 **Vietnamin partio**
Maanalainen vihollinen. Amerikkalainen sotasarja

●18 **Sananlasku.**

MINKÄ NUORENA OPPII, SEN VANHANA TAITAA.

○Seitsemästoista kappale = 17. kappale

JOSKUS ON PAREMPI OLLA HILJAA!

1

On ilta. Liisa ja Jaakko ovat kotona. Jaakko katsoo tietenkin taas televisiota ja Liisa puhuu puhelimessa Kirstin kanssa.

Liisa:	Oletsä hullu? Aina sulla on uusi mies. Ajattele nyt, Kirsti, sä olet kohta vanha nainen ja juokset ulkona *niin kuin* nuoret tytöt Sun täytyy, Kirsti-kulta, vähän *rauhoittua*!
Kirsti:	Kuule, Liisa. Tämä on mun elämä. Ja mulla on vain yksi elämä. Sulla on mies ja perhe. Kyllä sun on helppo puhua.
Liisa:	Älä ole *lapsellinen*! Ajattele nyt, *mitä kaikki ihmiset susta ajattelevat.*
Kirsti:	Mä olen *yksinäinen ihminen. Mä tarvitsen seuraa.*
Liisa:	Onhan sulla seuraa! Joka ilta sä soitat mulle ja puhut monta tuntia puhelimessa.
Kirsti:	Joo joo, mutta mä tarvitsen myös miesseuraa. Sä puhut aina Jaakosta ja Mikosta ja...
Liisa:	Aijaa!! Sä et siis ole *kiinnostunut mun asioista*. Minä luulin, että sä olet mun ystävä. Nyt kyllä pyydät anteeksi ja heti!!
Kirsti:	Sä olet kyllä *hullumpi* kuin mä luulin. Ja tämä puhelu loppuu nyt! *Kuulemiin!*

Kirstin ja Liisan puhelu loppuu.

Jaakko:	*Riiteletkös* sä Kirstinkin kanssa?
Liisa:	Ole sinä hiljaa, mies, kun et kuitenkaan ymmärrä mitään.
Jaakko:	Kyllä minäkin jotain ymmärrän.
Liisa:	Hullu nainen Kirsti on! Seinähullu!
Jaakko:	Miten niin?

Liisa: Mä luulen, että *on parempi, että* mä en enää soita Kirstille. Kirsti ei *arvosta* mua ollenkaan.

Jaakko: Totta kai se arvostaa. Mutta, Liisa-kulta, joskus on parempi olla hiljaa. Sun ei tarvitse sanoa aina kaikkea, mitä sä ajattelet.

Liisa: Hm.

Jaakko: Soita nyt Kirstille ja pyydä siltä anteeksi.

Puhelin soi.

Liisa: Liisa Nieminen.

Kirsti: No, Kirsti täällä hei.

Liisa: Voi, voi. Mä olen nyt tällainen, kyllä sä tiedät. *Anna anteeksi.*

Kirsti: Anna sä anteeksi mulle! Mä olen hirveän *hermostunut*, en mä tiedä, kai mun täytyy rauhoittua – ainakin vähän.

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
joskus	sometimes	иногда
parempi	better	лучше
olla hiljaa	to be quiet	молчать
niin kuin	like	так как, как
Kirsti-kulta	dear Kirsti	милая Кирсти
rauhoittua	to calm down	успокоиться
elämä	life	жизнь
helppo	easy	легкий
lapsellinen	childish	детский
yksinäinen	lonely	одинокий
seura	company	компания
kiinnostunut	interested	интересовать
hullumpi	crazier	глупее
kuulemiin	good bye	до свидания
puhelu	phone call	телефонный разговор
riidellä	to quarrel	ссориться
kuitenkaan	anyway	всё равно
seinähullu	raving mad	дурак, дура
arvostaa	to appreciate	уважать
ollenkaan	at all	совсем
tällainen	like this	такой
antaa anteeksi	to forgive	простить
hermostunut	nervous	нервный
kai	I suppose	наверное
ainakin	at least	по крайней мере

ESPANJA	MUU KIELI
a veces	
mejor	
callarse, estar callado	
como	
querida Kirsti	
tranquilizarse, calmarse	
vida	
fácil	
inmaduro, ingenuo, infantil	
solitario	
compañía	
interesado en	
más loco/a	
adiós	
llamada	
reñir, pelear	
de todos modos	
loco de atar	
apreciar	
(para) nada	
así	
disculpar	
nervioso/a	
probablemente	
al menos	

●1 **Sanastoharjoitus.** Kirjoita lauseita, joissa käytät seuraavia verbejä.

Esimerkki: katsoa – puhua
⇒ **Kun Liisa puhuu puhelimessa, Jaakko katsoo televisiota.**

1. rauhoittua – ajatella
2. tarvita – kiinnostua
3. luulla – loppua
4. riidellä – arvostaa
5. hermostua – pyytää anteeksi

●2 **Komparatiivi.**

Joskus on **parempi** olla hiljaa!
Liisan mielestä on **parempi,** että hän ei enää soita Kirstille.
Kirsti sanoo, että Liisa on **hullumpi** kuin hän luuli.

hullu	hullumpi	hirveä	hirveämpi
iso	_________	kauhea	_________
mukava	_________	vaikea	_________
suuri	suurempi	kallis	kalliimpi
pieni	_________	kaunis	_________
nuori	_________	likainen	likaisempi
vanha	vanhempi	vihainen	_________
laiha	_________	rikas	rikkaampi
halpa	_________	rakas	_________
kylmä	_________	lyhyt	**lyhyempi**
kuuma	_________	lämmin	**lämpimämpi**
kiva	_________	pitkä	**pitempi**
		hyvä	**parempi**

Onko Kirsti **hullumpi** kuin Liisa?
Tänään on **lämpimämpi** ilma kuin eilen.
Englanti on **sateisempi** maa kuin Suomi.

Tämä kurssi on **yhtä hyvä kuin** viime vuoden kurssi.
Tämä kurssi **ei ole niin hyvä kuin** viime vuoden kurssi.

paljon – enemmän
vähän – vähemmän

Onko Turussa **enemmän** asukkaita **kuin** Tampereella?
Minulla on **vähemmän** rahaa **kuin** sinulla.

●**3 Harjoitus.** Laita seuraavaan kertomukseen sopiva adjektiivi tai *paljon/vähän*-sana joko komparatiivissa tai tavallisessa muodossa.

Heikki pyysi minua eilen ulos erääseen ______________ ravintolaan, jossa on erittäin ______________ ruokaa. Sanoin hänelle, etten voi tulla, koska minulla oli ______________ töitä, jotka minun täytyi saada valmiiksi. Minulla on aina ______________ töitä ja muuta tekemistä kuin Heikillä, ja siksi Heikki voi käydä ______________ ulkona kuin minä. Tänä aamuna Heikki soitti minulle ja kertoi, missä hän kävi eilisiltana.

Heikki kävi ensin ______________ kioskilla, joka on hänen kotinsa lähellä. Oikeastaan siellä on kaksi kioskia, mutta se, jossa hän kävi, on paljon ______________ kuin se toinen. Hän kävi ostamassa tupakkaa. Sitten hän käveli ______________ risteykseen, jossa on bussipysäkki ja ______________ pubi. Hän kävi ______________ pubissa juomassa ______________ olutta. Sitten hän jatkoi matkaa ______________ bussilla.

Kun Heikki astui sisään ______________ ravintolaan, hän näki, että ______________ baaritiskillä istui ______________ nainen. Koska Heikki on ______________ kuin minä, hän meni heti juttelemaan ______________ naisen kanssa. Nainen oli todella ______________, ______________ kuin kukaan muu siinä ______________ ravintolassa. Heikki ja nainen juttelivat koko illan, ja lopuksi nainen otti ______________ käsilaukustaan ______________ paperia, jolle hän kirjoitti puhelinnumeronsa. Hän antoi sen ______________ Heikille. Heikki oli ______________ kuin koskaan.

●4 **Harjoitus.** Tee seuraavista adjektiiveista lauseita. Käytä *parempi kuin...*, *yhtä hyvä kuin...* ja *ei niin hyvä kuin...* -rakenteita.

1. laiha

---

2. painava

---

3. varakas

---

4. ahkera

---

5. vihainen

---

6. raaka

---

7. tumma

---

8. täysi

---

9. kova

---

10. sairas

●5 **Harjoitus.** Mitkä ovat seuraavien adjektiivien vastakohdat? Kirjoita esimerkkilauseita.

1. vahva kahvi

---

2. vahva ihminen

---

3. laiha nainen

---

4. pitkä tyttö

5. korkea rakennus

6. pehmeä tyyny

7. pehmeä iho

8. valoisa huone

9. tumma tukka

10. kiltti lapsi

11. hyvä keitto

12. hyvä opiskelija

●6 **Harjoitus.** Tee seuraavista substantiiveista adjektiiveja. Kirjoita sen jälkeen esimerkkilauseita, joissa käytät tekemiäsi adjektiiveja.

1. mies

2. nainen

3. koti

4. lapsi

5. Eurooppa

6. valo

---

7. kala

---

8. kissa

●7 **Negatiivinen adjektiivi -ton/-tön.**

> Päätteellä **-ton/-tön** voi tehdä negatiivisia adjektiiveja:
>
> En haluaisi asua **ikkunattomassa** huoneessa.
> **Rahattomat** ihmiset eivät voi käydä elokuvissa.

Keksi lisää **ton/tön**-adjektiiveja. Kirjoita niistä esimerkkilauseita.

●8 **Kirjoitusharjoitus.** Kirjoita pieni kertomus seuraavien sanojen avulla. Et saa vaihtaa sanojen järjestystä, mutta sinun täytyy keksiä itse lisää sanoja kertomukseesi.

hullumpi – kallis – arvostaa – katu – opettaja – lasku

●9 TÄYTYÄ/TARVITA.

(1) TÄYTYÄ

minun/mun	täytyy	meidän	täytyy
sinun/sun	täytyy	teidän	täytyy
hänen	täytyy	heidän	täytyy

minun/mun	ei tarvitse	meidän	ei tarvitse
sinun/sun	ei tarvitse	teidän	ei tarvitse
hänen	ei tarvitse	heidän	ei tarvitse

Meidän **täytyy** tehdä kaikki kotiläksyt.
Liisan **täytyy** ostaa uudet rintaliivit.

Sinun **ei tarvitse** soittaa minulle tänä iltana.
Teidän **ei tarvitse** tulla huomenna töihin.

TÄYTYY/EI TARVITSE + VERBIN SANAKIRJAMUOTO

(2) **TARVITA**

(minä/mä)	tarvitsen	(me)	tarvitsemme/
		me	tarvitaan
(sinä/sä)	tarvitset	(te)	tarvitsette
hän	tarvitsee	he	tarvitsevat

(minä/mä)	en tarvitse	(me)	emme tarvitse/
		me	ei tarvita
(sinä/sä)	et tarvitse	(te)	ette tarvitse
hän	ei tarvitse	he	eivät tarvitse

Minä **tarvitsen** rahaa.
Mä tiedän, että sä **tarvitset** mua.
Me **emme tarvitse** sinua enää. Voit lähteä.

TARVITA + ASIA, ESINE, IHMINEN (substantiivi tms.)

●**10 Harjoitus.** Kirjoita 5 esimerkkilausetta, joissa käytät *täytyy/ei tarvitse* -verbiä, ja 5 esimerkkilausetta, joissa käytät *tarvita*-verbiä.

●11 **Harjoitus.** Täydennä lauseisiin oikea verbi (*täytyä, tarvita*) oikeassa muodossa.

1. Me ______________ lisää suklaata. Tämä ei riitä kahteen kakkuun.
2. Meidän ______________ ostaa lisää maitoa. Kaksi litraa ei riitä koko viikonlopuksi.
3. Minun ei ______________ tehdä huomenna mitään. Minulla on vapaapäivä.
4. Onko sinulla päällä kolme villapaitaa? Sinulla ______________ olla hirveän kuuma!
5. Kenenkään ei ______________ herätä huomisaamuna kuudelta.
6. ______________ te tätä sanakirjaa vai voinko laittaa sen kirjahyllyyn?
7. Tauno ja Ansa eivät ______________ ketään tai mitään. Heillä on toisensa.

●12 **Sanelu.** Kirjoita, mitä kuulet nauhalta.

●13 **Puheenymmärtäminen.** Kuuntele puhelinvastaajan viesti ja vastaa kysymyksiin.

1. Kenen puhelinvastaaja on?
2. Mihin numeroon voit soittaa, jos sinulla on kiire?
3. Milloin mies on tässä numerossa seuraavan kerran?

●14 **Tekstinymmärtäminen.** Lue uutinen ja vastaa kysymyksiin.

1. Mitä erikoista uudessa raitiovaunussa on?
2. Minkälainen uusi raitiovaunu on sisältä?
3. Ajaako raitiovaunu nopeasti?
4. Voiko raitiovaunulla ajaa sunnuntaina?
5. Kuinka monta ihmistä raitiovaunuun mahtuu?
6. Kuinka paljon sinun täytyy maksaa, jos haluat matkustaa tällä raitiovaunulla?

Lyhyestä ratikasta saa pitkiä oluita

PEKKA KARVONEN
Helsingin Sanomat

Ennen meidän piti noutas kolmosen ratikkaan, jotta kehtasimme juoda olutta HKL:n kyydissä. Porthaniankadun vuoristoradassa päihtyminen oli sallittua, toisinaan jopa suotavaa.

Nyt markkinavoimat ovat keksineet tämän ilon: Helsingin ensimmäinen ravintolaratikka alkaa liikennöidä tänään lauantaina.

"Normaalia linjaliikennettä täydentävä lisä", kuvailee liikennelaitoksen toimitusjohtaja **Martti Lund**.

Palokunnanpunainen 1950-luvun ratikka on uusittu kokonaan. On baaritiski, sisävessa, mahonkipenkit ja muovituopit. Asiakas ei voi toivoa parempaa. Kahvitkin saa juoda pahvimukista.

Olutratikan voi tilata omaan käyttöön. Ravintoloitsija järjestää janoisille jopa kierroksia ravintolasta toiseen.

"Ei mene hetkeäkään hukkaan", toimitusjohtaja **Jaakko Raito** mainostaa.

Matkanteko on pehmeää ja verkkaista. 20 minuutin matkaan käytetään kokonainen tunti.

Kolmosen ratikalla on silti etunsa: halpa kyyti ja sosiaalista seuraa. Ja sössöttäjistä pääsee femmalla eroon.

■ *Lähdöt ravintola Fennian edestä arkisin ja lauantaisin klo 10 15 syyskuuhun asti.*

Reitti Mikonkatu-Kaivokatu-Mannerheimintie-Aleksanterinkatu-Kauppatori-Snellmanninkatu-Liisankatu-Kaisaniemenkatu-Mikonkatu. 24 istuma- ja kuusi seisomapaikkaa sekä yksi lisää vessassa. Aikuiset 30 mk, alle 12-vuotiaat 20 mk (sisältää juoman). Reitin varrelta pääsee kyytiin vain jos tilaa on.

Helsingin Sanomat 15.5.1995

●15 Sananlasku.

VIINA ON VIISASTEN JUOMA.

◯Kahdeksastoista kappale = 18. kappale

SUNNUNTAI ON SIIVOUSPÄIVÄ

1

On sunnuntai. Mikko ja Eija ovat kotona *viettämässä vapaapäivää*. Mikko haluaisi vain olla – mutta Eija ei! Muistatteko vielä, millainen *luonne* Eijalla on?

Eija:	*Minkä takia* sunnuntai on niin hirveä päivä?
Mikko:	Miten niin?
Eija:	*Mulla on aina paha olo* sunnuntaisin.
Mikko:	No miten niin?
Eija:	En mä tiedä! Sunnuntaisin ei ole mitään tekemistä.
Mikko:	*Mennään kävelylle!*
Eija:	Onks sulla muita *ehdotuksia*? Ulkona tuulee niin että tukka lähtee.
Mikko:	No mennään Korkeasaareen!
Eija:	Ei siellä ole enää *eläimiä* ulkona.
Mikko:	No mennään käymään äidillä ja isällä!
Eija:	Ne asuu niin kaukana.
Mikko:	No mennään Jarille ja Lauralle!
Eija:	Nyt mä tiedän. Siivotaan kellarikomero!
Mikko:	Mitä? Sunnuntainako? – Siellä on hirveästi *hyllyjä* ja hyllyt on täynnä tavaraa!
Eija:	Just *sen takia*! Ja *viikolla* me molemmat ollaan niin *väsyneitä*.
Mikko:	Yäk!
Eija:	Joo. Se on hyvä idea! Loistoidea!
Mikko:	Ajattele nyt, se on *täynnä vanhoja, pölyisiä kirjoja, vanhoja, haisevia vaatteita*. Siellä on hirveästi laatikoita ja...
Eija:	Joo joo. Kyllä mä tiedän, mitä siellä on! Sen takia meidän täytyy siivota se. Ja sitä paitsi ne vaatteet ei haise, vaikka ne on vanhoja. Mä pakkasin ne todella hyvin *viime kesänä*.
Mikko:	Onks meidän pakko tehdä se tänään?
Eija:	Ihmisen on pakko vain kuolla.
Mikko:	Joo, joo. Eija ja Eijan hyvät ideat!

KELLARISSA

Mikon on pakko tehdä niin kuin Eija sanoo, hänellä ei ole *muita vaihtoehtoja*. "Operaatio KELLARI" alkaa.

Mikko: *Mitä ihmettä* tässä laatikossa on?
Eija: Siellä on vanhoja kenkiä. Me voidaan laittaa ne muovipussiin ja sitten takaisin laatikkoon.
Mikko: Ja täällä on sun *entisiä* koulukirjoja. Heitänks mä ne pois?
Eija: Älä heitä! Joku voi tarvita *niitä*.
Mikko: Hei, kuka tarttee vanhoja koulukirjoja?
Eija: Minä.
Mikko: Ja mitä ihmettä täällä on? Muovikukkia! Ja joulukuusen koristeita.
Eija: Ne muovikukat on myös joulukuusen koristeita. Me tarvitaan niitä. Älä heitä niitä pois! – Hei, tule katsomaan, täällä on vanhoja *kirjeitä*. – Oho! Kuka on Marja-Liisa?
Mikko: Mitä?
Eija: KUKA ON MARJA-LIISA?
Mikko: Oletsä *mustasukkainen*?
Eija: Sano kuka!
Mikko: No, vanha koulukaveri ja vanha tyttöystävä.
Eija: Marja-Liisa. – Heinosen Mallu! Voi jumatsukka!
Mikko: Niin. Heinosen Mallu. Mitä sitten?
Eija: Ei mitään. Heinosen Mallu oli mun paras kaveri peruskoulussa.
Mikko: Aijaa. Maailma on pieni.

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
siivous	cleaning	уборка
viettää	to spend	проводить
vapaapäivä	day off	свободный день
luonne	character	характер
Minkä takia?	Why?	Почему?
Minulla on paha olo.	I feel bad.	Я чувствую себя плохо.
mitään tekemistä	nothing to do	нечего делать
Mennään!	Let's go.	Пошли! (Поехали!)
kävely	walk	прогулка
Mennään kävelylle.	Let's go for a walk.	Давай пойдём на прогулку.
muu	other	другой
ehdotus	suggestion	предложение
ei enää	no more/longer	больше нет
eläin	animal	животное
kaukana	far away	далеко
siivotaan	let's clean up	давай уберёмся
kellarikomero	basement	подвал
hylly	shelf	полка
täynnä	full of	полон
Juuri sen takia.	That's why!	Именно поэтому.
viikolla	on week days	в будни
molemmat	both	оба
väsynyt	tired	усталый
loistoidea	brilliant idea	блестящая идея
ajatella	to think	подумать
pölyinen	dusty	пыльный
haiseva	smelly	вонючий
vaate	garment, piece of clothing	одежда
hirveästi	an awful lot of	ужасно много
laatikko	box	ящик
sen takia	that's why	поэтому
sitä paitsi	besides	кроме этого, кроме того
vaatteet	clothes	одежда
haista	to smell	вонять
vaikka	although	хотя
pakkasin →	I packed	я упаковал(а)
pakata	to pack	упаковать
viime kesänä	last summer	прошлым летом
olla pakko	must, to have to (do)	надо, необходимо
ihminen	man, person	человек
kuolla	to die	умереть
Mitä ihmettä?	What on earth?	Интересно, что ...?
kenkiä →	shoes	обувь
kenkä	shoe	обувь
muovipussi	plastic bag	мешок
takaisin	back	обратно
entinen	former, old	старый
koulukirja	school book	учебник
heittää pois	to throw away	выбросить
joku	somebody	кто-нибудь

ESPANJA	MUU KIELI
limpieza	
pasar	
día libre	
carácter	
¿Por qué?	
Me siento mal.	
nada que hacer	
Vámonos.	
paseo	
Vamos a dar un paseo.	
otro/a	
propuesta	
ya no	
animal	
lejos	
Vamos a limpiar	
sótano	
estante	
lleno/a/os/as	
Justo por eso.	
entre semana, durante la semana	
ambos/as	
cansado/a	
idea brillante	
pensar	
polvoriento/a	
maloliente	
prenda de vestir	
un montón	
caja	
por eso	
además	
la ropa	
oler	
aunque	
empaqué	
empacar	
el verano pasado	
deber, tener que	
hombre, persona	
morir	
¿Qué diablos?	
zapatos	
zapato	
bolsa de plástico	
(aquí:) de nuevo	
antiguo, viejo	
libro de escuela	
tirar	
alguien, alguno/a	

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
muovikukka	plastic flower	пластмассовый цветок
joulukuusi	Christmas tree	ёлка
koriste	decoration	украшение
kirje	letter	письмо
mustasukkainen	jealous	ревнивый
tyttöystävä	girl friend	подруга
Mitä sitten?	So what?	Ну и что?
paras	best	лучший
kaveri	friend	друг, подруга
peruskoulu	comprehensive school (Br.), public school (Am.)	средняя школа
maailma	the world	мир

ESPANJA	MUU KIELI
flor de plástico	
árbol de Navidad	
decoración	
carta	
celoso	
novia	
¿Y qué?	
(el/la) mejor	
amigo/a	
EGB, escuela primaria	
mundo	

●1 **Harjoitus.** Etsi tekstistä kaikki lauseet, joissa on monikko. Kirjoita lauseet muistiin. Alleviivaa lauseista kaikki sanat, jotka ovat monikossa.

●2 **Suomen kielen monikot. ALKUMONIKKO** ja **LOPPUMONIKKO.**

ALKUMONIKKO on normaalisti **lauseen alussa** ja
LOPPUMONIKKO on normaalisti **lauseen lopussa**.

ALKUMONIKKO		LOPPUMONIKKO
SUOMALAISET	**puhuvat suomea.**	
TYTÖT	**tarvitsevat**	**HEDELMIÄ.**
NÄMÄ HEDELMÄT	**ovat**	**SUOMALAISIA.**
	Pöydällä on	**KIRJOJA ja KYNIÄ.**
	Onko sinulla	**HERNEITÄ?**
On. HERNEET	**ovat jääkaapissa.**	
ME olemme	**hyvin**	**VÄSYNEITÄ.**

●3 **Monikko.**

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
talo	**kaikki talot**	**monta taloa**	**paljon taloja**
talo	talot	taloa	taloja

koulu	**koulut**	**koulua**	**kouluja**
hylly	**hyllyt**	**hyllyä**	**hyllyjä**
hölmö	**hölmöt**	**hölmöä**	**hölmöjä**
kello	________	________	________
liitu	________	________	________
pöllö	________	________	________
juusto	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
k issa	kaikki kissat	monta kissaa	paljon kissoja
kiss**a**	kissat	kissaa	kiss **oja**

kassa	________	________	________
kala	________	________	________
markka	________	________	________
bussilinja	________	________	________
nega	________	________	________
kirja	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
koira	**kaikki koirat**	**monta koiraa**	**paljon koiria**
koir**a**	koirat	koiraa	koir**ia**

kuva	________	________	________
kukka	________	________	________
kova kirja	________	________	________
soppa	________	________	________
sukka	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
kenkä	**kaikki kengät**	**monta kenkää**	**paljon kenkiä**
kenk(**ä**)	kengät	kenkää	kenk(**iä**)

isä	________	________	________
metsä	________	________	________
kämppä	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
ystävä	**kaikki ystävät**	**monta ystävää**	**paljon ystäviä**
ystä(**vä**)	ystävät	ystävää	ystä(**viä**)

mukava tyttö	________	________	________
lihava poika	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
ava(**in**)	avaimet	avainta	ava(**imia**)

kirjain	________	________	________
taskulaskin	________	________	________
puhelin	________	________	________
viivain	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
ehdotu(**s**)	ehdotukset	ehdotusta	ehdotu(**ksia**)

rakennus	________	________	________
kysymys	________	________	________
kerros	________	________	________
vastaus	________	________	________
harjoitus	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
huone	kaikki huoneet	monta huonetta	paljon huoneita
huon(**e**)	huoneet	huonetta	huon(**eita**)

parveke	**parvekkeet**	**parveketta**	**parvekkeita**
vene	________	________	________
pääte	________	________	________
aine	________	________	________
valhe	________	________	________
perhe	________	________	________
kirje	________	________	________
virhe	________	________	________
moniste	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
lusikka	**kaikki lusikat**	**monta lusikkaa**	**paljon lusikoita**
laatikko	**kaikki laatikot**	**monta laatikkoa**	**paljon laatikoita**
lusi(**kka**)	lusika+t	lusikka+a	lusi(**koita**)
laati(**kko**)	laatiko+t	laatikko+a	laati(**koita**)

haarukka	________	________	________
mustikka	________	________	________
puolukka	________	________	________
mansikka	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
väsynyt	**kaikki väsyneet**	**monta väsynyttä**	**paljon väsyneitä**
väsyn(**yt**)	väsynee+t	väsynyt+tä	väsyn(**eitä**)

kiinnostunut	________	________	________
rakastunut	________	________	________
kyllästynyt	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
suomalainen	**kaikki suomalaiset**	**monta suomalaista**	**paljon suomalaisia**
suomalai (**nen**)	suomalaise+t	suomalais+ta	suomalai (**sia**)

ulkomaalainen	________	________	________
aikuinen	________	________	________
nainen	________	________	________
sininen talo	________	________	________
punainen auto	________	________	________
valkoinen seinä	________	________	________
iloinen tyttö	________	________	________
surullinen nainen	________	________	________
vihainen isä	________	________	________
onnellinen perhe	________	________	________
hevonen	________	________	________
eritrealainen	________	________	________
saksalainen	________	________	________
venäläinen	________	________	________
hongkongilainen	________	________	________
amerikkalainen	________	________	________
yhdysvaltalainen	________	________	________
chileläinen	________	________	________
irlantilainen	________	________	________
ukrainalainen	________	________	________
filippiiniläinen	________	________	________
englantilainen	________	________	________

●4 Harjoitus: partitiivi.

yksikön partitiivi **(-a, -ä, -ta, -tä, -tta, -ttä)**
loppumonikko (monikon partitiivi)

1. Jääkaapissa on paljon ______________ (voi) mutta vähän ______________ (margariini).
2. Koulun pihalla on paljon ______________ (hieno auto).
3. Mollalla ja Anekalla on kaksi ______________ (suomen tunti) viikossa.
4. Minulla on vähän ______________ (raha).
5. Neilillä ja Paulilla on paljon ______________ (suomalainen ystävä).
6. Tässä kaupungissa on vähän ______________ (katu).
7. Sinä syöt joskus liikaa (=liian paljon) __________ (makeinen).
8. Maanantain ja keskiviikon suomen kurssilla on noin 25 ______________ (oppilas).
9. – Mitä tarvitsen, kun teen kaurapuuroa?
   – Tarvitset vähän ______________ (vesi) ja ihan vähän ______________ (suola). Sitten tarvitset tietenkin myös vähän ______________ (kaurahiutale).
10. Espanjassa on paljon ______________ (villikissa).
11. Helsingissä asuu jonkin verran (=ei paljon, ei vähän) ______________ (ihminen), mutta Joensuussa on melko vähän ______________ (asukas).
12. Heikki on myyjä. Hän myy joka päivä paljon ______________ (huonekalu): ______________ (pöytä), ______________ (kirjahylly), ______________ (sänky), ______________ (lamppu) ja ______________ (seinäkello). Hän myy myös jonkin verran ______________ (matto).
13. Eteisessä on paljon ______________ (vaate), ______________ (hattu), ______________ (kenkä) ja ______________ (laukku).
14. Kirjastossa on paljon ______________ (kirja ja kartta).
15. Kalat asuvat meressä, järvessä tai joessa. Itämeressä on melko paljon ______________ (kala).
16. Metsässä on paljon ______________ (eläin).
17. Onko Suomessa ______________ (karhu)?
18. Metsässä kasvaa myös paljon ______________ (marja): ______________ (mustikka), ______________ (puolukka) ja ______________ (vadelma).

19. Miksi pöydällä on noin monta ______________ (avain)?
20. Kuinka monta ______________ (huone) sinulla on?
21. Minulla on viisi ______________ (huone) ja keittiö.
22. Kuinka monta ______________ (maa) Euroopassa on?
23. Helsingin keskustassa on paljon ______________ (mukava kauppa).
24. Liisalla on keittiössä paljon ______________ (ruokailuväline) ja kuusi ______________ (paistinpannu). Hänellä on myös ______________ (erilainen lautanen): ______________ (syvä ja matala).

●5 **Harjoitus.** Laita **lihavat sanat** monikkoon. Muista alkumonikko (= t-monikko) ja loppumonikko (= monikon partitiivi).

1. **Tämä poika on kiinalainen.**

____

2. **Tuo talo on sininen.**

____

3. Heikin **sisko** on **vihainen.**

____

4. **Tämä herra on mukava.**

____

5. **Tuo nainen on hölmö.**

____

6. **Kissa on ihana.**

____

7. **Koira on tyhmä.**

____

8. **Tämä takki on hieno.**

____

9. **Tämä koira on vihainen.**

____

10. **Tuo mies on iloinen.**

---

11. Minulla on **veli** ja **sisko.**

---

12. Sinulla on **hyvä kirja**.

---

13. **Minä rakastan hedelmää.**

---

14. **Suomalainen puhuu** paljon.

---

15. **Tämä ahkera opiskelija lukee suomalaista kirjaa.**

---

16. **Tämä pitkä harjoitus on** todella **kiva.**

---

17. Meidän täytyy tehdä joka päivä **pitkä harjoitus.**

---

18. **Tuo on hyvä vastaus.**

●**6 Harjoitus**. Vastaa kysymyksiin.

1. Mitä tavaratalossa myydään?

---

2. Mitä kioskissa myydään?

---

3. Mitä kukkia voit ostaa kukkakaupasta?

---

4. Minkämaalaisia ihmisiä Suomessa asuu?

---

5. Minkävärisiä kyniä sinulla on?

---

6. Mitä tarvitset, kun opiskelet?

---

7. Mitä tarvitset, kun haluat sytyttää tupakan?

---

8. Mitä työväenopistossa voi opiskella?

---

9. Mitä voit ostaa huoltoasemalta?

---

10. Mitä lihakaupassa myydään?

●7 **Harjoitus.** Kerro, mitä sinulla on kotona

- keittiössä
- olohuoneessa
- parvekkeella
- makuuhuoneessa
- vaatekaapissa tai vaatehuoneessa
- siivouskomerossa.

●8 **Harjoitus.** Keksi 10 lausetta, joissa käytät sekä alku- että loppumonikkoa. Yritä käyttää myös mahdollisimman paljon erilaisia adjektiiveja. Kirjoita erityyppisiä lauseita, älä vain tyyppiä *Suomalaiset ovat mukavia.*

●9 **Harjoitus.** Tee 10 *Minkälaisia?*-kysymystä. Kysy kysymykset vierustoveriltasi.

●10 **Puheenymmärtäminen.** Vastaa kysymyksiin.

1. Mikä Kallen sukunimi on?
2. Miksi hän asuu Helsingissä?
3. Milloin Kalle alkoi opiskella?
4. Missä Kerava on?
5. Mitä tapahtui puolitoista (1,5) vuotta sitten?
6. Missä Kallen isä asuu nykyään?
7. Mitä Kallen äiti aikoo tehdä asunnolle? Miksi?
8. Ovatko Kallen isä ja äiti vielä ystäviä?
9. Miksi Kallen isä ja äiti eivät ole enää naimisissa?

●11 **Tekstinymmärtäminen.** Lue uutinen ja vastaa kysymyksiin.

1. Mikä venäläisestä arkistosta löytyi?
2. Kuka sen kirjoitti? Miksi?
3. Kuka on James?
4. Milloin, missä ja miksi James kuoli?
5. Mitä muita Jamesin tavaroita Moskovassa oli?
6. Miksi tavarat olivat Moskovassa?
7. Rakastiko Jamesin vaimo Jamesia?

Rakkausruno löysi perille

■ Brittisotilaan 51 vuotta sitten vaimolleen kirjoittama rakkausruno on löytynyt moskovalaisesta arkistosta. "**James** oli vain 28-vuotias kuollessaan Saksassa. Pystyin vain itkemään runoa lukiessani", kertoo lontoolainen sotaleski **Elsie Russell**, 78.

Runo, Jamesin armeijalompakko ja valokuva päätyivät Moskovaan berliiniläisarkistosta, jonka venäläiset takavarikoivat. "Olin ällikällä lyöty ja järkyttynyt saadessani runon. James oli ihana aviomies", liikuttunut rouva Russell kertoi The Times -lehdelle.

Helsingin Sanomat 13.5.1995

●12 **Sananlasku.**

ÄLÄ LYÖ LYÖTYÄ.

◯Yhdeksästoistatoista kappale = 19. kappale

LIISA JA JAAKKO OSTOKSILLA

1

Vihdoinkin alennusmyynnit ovat alkaneet! Liisa haluaa tietenkin heti lähteä ostoksille. Jaakko ei ole yhtä innostunut.

Liisa: Ihanaa, että alennusmyynnit on alkaneet!

Jaakko ei sano mitään. Hän istuu tuolissa ja lukee sanomalehteä.

Liisa: JAAKKO! Mä sanoin, että alennusmyynnit ovat alkaneet!
Jaakko: Mitä sitten?
Liisa: Älä nyt ole niin hapan ja *epäkäytännöllinen*!
Jaakko: Miten niin epäkäytännöllinen?
Liisa: Nyt meillä on *hyvä tilaisuus säästää*! Ylös siitä tuolista! Nyt lähdetään ostoksille!

2

***Loppujen lopuksi* Jaakko lähtee Liisan kanssa ostoksille. Hänellä ei ole muita vaihtoehtoja.**

Liisa: Jaakko! Tule katsomaan! Täällä on hirveän kauniita joulukoristeita!
Jaakko: Joulukoristeita! Joulu on jo ohi!
Liisa: Joulu tulee joka vuosi. – No, kaiva nyt *luottokortti* esiin!
Liisa: Jaakko! Vähän nopeammin! *Ala tulla nyt!* Mennään kodintarvikeosastolle.
Jaakko: Selvä.
Liisa: Me tarvitaan *uusia laseja* – juomalaseja.
Jaakko: Eikös meillä jo ole niitä?
Liisa: Hyvä mies, *sinulta menee rikki yksi lasi päivässä*. Lasit on aina *hyödyllisiä*!
Jaakko: Minkälaisia laseja sinä haluat?
Liisa: *Ihan tavallisia vesilaseja.*
Jaakko: Miksei myös olutlaseja?
Liisa: Höpö höpö! Sinähän juot aina pullon suusta. – Ai miten *nättejä*!!

Jaakko:	Paljonkos ne lasit maksavat?
Liisa:	Nämä ovat halpoja, *kymmenen markkaa kappale.*
Jaakko:	Entä nämä?
Liisa:	Ne ovat hirveitä! Ihan kaameita todella!! – Minä *valitsen,* sinä maksat.
Jaakko:	Onks sulla vielä paljon ostettavaa? Mulla on kotona vähän töitä.
Liisa:	Odota nyt. Me maksetaan. – Missä myyjät ovat? Eikö tässä kaupassa ole myyjiä?

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
alennusmyynnit	sales	распродажи
ovat alkaneet	have begun	начались
Mitä sitten?	So what?	Ну и что?
hapan	sour	кислый
epäkäytännöllinen	unpractical	непрактичный
tilaisuus	occasion	возможность
säästää	to save (money)	сэкономить
Ylös!	Get up!	Вставай!
kaunis	beautiful	красивый
kaivaa esiin	to take out, "dig up"	вынуть
luottokortti	credit card	кредитная карточка
nopeammin	faster	быстрее
Ala tulla nyt!	Come on now!	Поторапливайся!
kodintarvikkeet	domestic accesories	хозтовары
osasto	department	отдел
lasi	glass	стекло
juomalasi	(drinking) glass	стакан
{ Sinulta menee rikki yksi lasi päivässä.	{ You break one glass a day.	{ Ты бьёшь один стакан в день.
hyödyllinen	useful	полезный
vesilasi	water glass	стакан для воды
olutlasi	beer glass	пивная кружка
juoda pullon suusta	to drink out of the bottle	пить из горлышка бутылки
nätti	pretty	красивый
halpa	cheap	дешёвый
5 mk kappale	5 marks each	5 марок штука
kaamea	horrible	страшный
valita	to choose	выбрать
paljon ostettavaa	a lot to buy	много купить
myyjä	sales person	продавец

ESPANJA	MUU KIELI
rebajas	
han empezado	
¿Y qué?	
agrio/a, avinagrado/a	
poco práctico/a	
ocasión	
ahorrar	
¡Levántate!	
hermoso/a	
sacar	
tarjeta de crédito	
más rápidamente	
¡Venga!	
enseres domésticos	
departamento	
vaso	
vaso (de beber)	
Rompes un vaso al día.	
útil	
vaso (para agua)	
vaso (para cerveza)	
beber de la botella	
lindo/a, lindito/a	
barato/a	
5 marcos cada uno	
horrible	
elegir	
mucho que comprar	
dependiente/a	

●1 Harjoitus. Vastaa kysymyksiin.

1. Mitkä tavarat ovat kalliita? Mitkä halpoja?
2. Mitkä eläimet ovat sinusta ihania?
3. Mitkä kirjat ovat hyviä mielestäsi? Entä minkälaiset elokuvat?
4. Mitkä kulkuvälineet ovat mukavia?
5. Mitkä asiat ovat tärkeitä elämässä?

●2 Lisää monikosta.

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
pankki	**kaikki pankit**	**monta pankkia**	**paljon pankkeja**
pankk(i)	panki+t	pankki+a	pankk(**eja**)

lasi	________	________	________
pussi	________	________	________
kassi	________	________	________
tussi	________	________	________
takki	________	________	________
karkki	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
nimi	**kaikki nimet**	**monta nimeä**	**paljon nimiä**
nim(**i**)	nime+t	nime+ä	nim(**iä**)

joki	________	________	________
lampi	________	________	________
järvi	________	________	________

laps(**i**)	lapse+t	las+ta	**laps**(**ia**)

kieli	________	________	________
pieni vuori	________	________	________
suuri saari	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
maa	**kaikki maat**	**monta maata**	**paljon maita**
maa	maa+t	maa+ta	**maita**

suu	________	________	________
luu	________	________	________
puu	________	________	________
kuu	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
työ	**kaikki työt**	**monta työtä**	**paljon töitä**
työ	työ+t	työ+tä	**töitä**

suo	**suot**	**suota**	**soita**
tie	________	________	________
yö	________	________	________
tuo	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
opettaja	**kaikki opettajat**	**monta opettajaa**	**paljon opettajia**
opetta **ja**	opettaja+t	opettaja+a	opetta **jia**

myyjä	________	________	________
siivooja	________	________	________
ostaja	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
opiskelija	**kaikki opiskelijat**	**monta opiskelijaa**	**paljon opiskelijoita**
opiskel **ija**	opiskelija+t	opiskelija+a	opiskel **ijoita**

autoilija	________	________	________
pyöräilijä	________	________	________
pesijä	________	________	________
tekijä	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
pimeä	**kaikki pimeät**	**monta pimeätä**	**paljon pimeitä**
päivä	päivät	päivää	päiviä
pim(eä)	pimeä+t	pimeä+tä	pim(eitä)

kauhea	**kauheat**	**kauheata**	**kauheita**
hirveä opettaja	________	________	________
kaamea päivä	________	________	________
ruskea kirja	________	________	________

SANAKIRJA-MUOTO	ALKU-MONIKKO	YKSIKÖN PARTITIIVI	LOPPU-MONIKKO
kaunis	**kaikki kauniit**	**monta kaunista**	**paljon kauniita**
takki	takit	takkia	takkeja
kaun(is)	kaunii+t	kaunis+ta	kaun(iita)

kallis auto	________	________	________
valmis työ	________	________	________

●**3 Harjoitus.** Kuvaile seuraavia asioita.

Esimerkki: ELEFANTIT
⇒ **Elefantit ovat isoja, lihavia ja harmaita.**

1. IHMISET

____

2. SUOMALAISET

____

3. VENÄLÄISET

4. AMERIKKALAISET

5. VALAAT

6. KILPIKONNAT

7. KISSAT

8. KOIRAT

9. YÖT

10. TALVET SUOMESSA

11. KESÄT AFRIKASSA

12. SAKSALAISET

13. LAPSET

14. RAITIOVAUNUT HELSINGISSÄ

15. LENTOKONEET

16. MUURAHAISET

17. LEIJONAT

---

18. SUOMALAISET JOULURUUAT

●4 **Harjoitus.** Täydennä lauseet.

1. Kylpyhuoneessa on

____.

2. Helsingin keskustassa on paljon

____.

3. Etelä-Amerikassa on paljon

____.

4. Minulla on paljon

____.

5. Penaalissa on

____.

6. Keittiössä on

____.

7. Sinun suomen kirjassa on paljon

____.

8. Päässä on tavallisesti paljon

____.

9. Kadulla on

____.

10. Puissa on kesällä paljon

____.

●**5 Harjoitus.** Laita **lihavat sanat** monikkoon. Muista ALKUMONIKKO ja LOPPUMONIKKO.

1. **Tämä maa on** todella **kaunis.**

____

2. **Tuo iloinen nuori mies on** meidän **opettaja.**

____

3. Tarvitsetko vielä **tätä sanakirjaa**?

____

4. Tuossa talossa asuu **vanha vihainen taksinkuljettaja**.

____

5. **Tämä kirja on** mielettömän **jännittävä** ja **hyvä**.

____

6. **Tuo mies on** Liisan **ystävä**.

____

7. Inhoan Heikin **koiraa**.

____

●**6 Harjoitus.** Muuta mallin mukaan.

paljon naisia	**monta naista**
paljon ihmisiä	______________
paljon kissoja	______________
paljon kouluja	______________
paljon tyttöjä	______________
paljon busseja	______________
paljon kaloja	______________
paljon valokuvia	______________
paljon keittoja	______________
paljon järviä ja jokia	______________
paljon metsiä	______________
paljon kirjaimia	______________

paljon ystäviä ____________

paljon kysymyksiä ____________

paljon harjoituksia ____________

paljon lihavia ihmisiä ____________

paljon virheitä ____________

paljon veneitä ____________

paljon veitsiä ja haarukoita ____________

paljon yhdysvaltalaisia ____________

paljon suuria vuoria ____________

paljon pitkiä jokia ____________

paljon pimeitä päiviä ____________

paljon punaisia autoja ____________

paljon opettajia ____________

paljon opiskelijoita ____________

paljon siivoojia ____________

paljon leveitä teitä ____________

paljon maita ____________

paljon saaria ____________

paljon suuria rakennuksia ____________

paljon kyniä ja kumeja ____________

paljon puita ____________

●7 **Puheenymmärtäminen.** Vastaa kysymyksiin.

1. Miksi Jokamiehessä on paljon tarjouksia?
2. Mitä tarjoustuotteita on miestenosastolla?
3. Missä kerroksessa lastenvaateosasto sijaitsee?
4. Kuinka vanha lastenvaateosasto on?
5. Mitä tarkoittaa *myydä tasarahalla*?
6. Paljonko lasten shortsit maksavat?
7. Mitä muita tarjoustuotteita lastenvaateosastolla on?
8. Milloin Jokamies menee kiinni?

●7 **Tekstinymmärtäminen.** Lue seuraavat kaksi uutista siitä, miten suomalaiset asuvat. Vastaa sen jälkeen kysymyksiin.

1. Onko vuokra-asuminen yleistä Suomessa?
2. Mitä muita mahdollisuuksia on?
3. Miten Suomesta voi vuokrata asunnon?

Suomi siirtyy vuokra-asumiseen

Helsingin Sanomat

Suomalaiset ovat hylkäämässä unelman omasta asunnosta ja siirtymässä vuokra-asumiseen. Myös muut vaihtoehdot, kuten asumisoikseusasunnot kiinnostavat entistä enemmän.

Vaikka pankit kaupittelevat asuntolainojaan tarjousten kera, ja asuntojen hinnatkin ovat laskussa, laman säikyttämä väki ei hevin ryhdy riskisijoitukseen, joka omistusasunnosta on tullut.

Myös asenteet ovat muuttuneet: mikäli säästöjä kertyy, ne halutaan käyttää mieluummin muuhun kuin oman kodin seiniin.

Kuntien asuntojonoissa on jo yli 100 000 hakijaa, ja yksityisillä markkinoilla kymmenet tuhannet hakeutuvat yksityisten omistamiin, kohtuuhintaisiin vuokra-asuntoihin, joita vuokrasääntelyn purkamisen jälkeen on tullut tarjolle.

Sunnuntai, sivut D 1 ja D 2

14.5.1995

1. Mitä tarkoittaa *tehdä remonttia*?
2. Missä Virpin ja Vesan asunto sijaitsee?
3. Kuinka monta huonetta heidän asunnossaan on?
4. Miksi Virpi ja Vesa eivät osta omaa asuntoa? Sano kaksi syytä.

Virpi, 26, ja Vesa, 31, Piltonen tekevät 50 neliön vuokrakaksiossaan remonttia. Nuoripari kunnostaa säätiön omistaman kaksion mieleisekseen ja aikoo asua 1 300 markan vuokralla pitempäänkin Oulun keskustan asunnossa.

Oman asunnonkin hankinta kävi ennen remonttia mielessä. He olisivat halunneet nostaa heti asumistasoaan ja ostaa kolmion. Tavanomaiseen asunnon vaihtoruljanssiin yksiöstä kaksioon ja kolmiosta omakotitaloon he eivät halua lähteä mukaan.

Suuri velka olisi ollut ehkä mahdollisuuksien rajoissa, mutta elämä olisi muuttunut pelkäksi asunnon ja opintolainojen maksamiseksi. Tutkijana työskentelvällä Virpillä on lainaa 60 000 markkaa, ohjelmistofirmaa pyörittävällä Vesalla saman verran.

Nuoripari haluaa nyt keskittyä töihinsä, jotka saattavat viedä Virpin ennen pitkää vaikka ulkomaille. Myös Vesalla on mahdollisuus hoitaa firmaansa jostakin muualta. "Nyt on mahtava vapauden tunne, ettei ole sidottu asuntoon eikä kaupunkiin."

Omistusasunto ei ole Virpille ja Vesalle itseisarvo. "Se voi olla riski. Säästöt voi sijoittaa moneen muuhunkin, ja tuottoarvo on parempi. Asp-lainan ehdotkin ovat huonontuneet, sekään ei oikein kiinnosta", taloustiedettä opiskellut Vesa laskee.

Helsingin Sanomat 14.5.1995

●9 Sananlasku.

YRITTÄNYTTÄ EI LAITETA.

○Kahdeskymmenes kappale = 20. kappale

JUAN TULEE KYLÄÄN

1

Mikko *on kutsunut* Juanin kylään, mutta *hän ei ole vielä puhunut* Eijan kanssa. Hän kysyy nyt Eijalta, *onko Eijalla mitään sitä vastaan, että* Juan tulee illalla.

Mikko: Eija, mitä sä aiot tehdä illalla? *Onks sulla suunnitelmia?*
Eija: Ei ole. Miten niin?
Mikko: Voiks toi Juan tulla meille kylään illalla?
Eija: Kuka Juan?
Mikko: No se espanjalainen poika. Muistatsä?
Eija: Joo, nyt mä muistan. Se joka puhuu myös suomea.
Mikko: Joo.
Eija: Totta kai!
Mikko: Mitä totta kai?
Eija: Totta kai se voi tulla!

2 ILLALLA
Ovikello soi. Mikko menee avaamaan.

Mikko: No moi! Tervetuloa! Tule sisään!
Juan: Kiitos kiitos.
Eija: Moi Juan! Muistatko sinä minut?
Juan: Tietysti. Kiva nähdä!
Eija: Tule sisään!
Eija: (Kuiskaa Mikolle:) Miksei Juan ota kenkiä pois? Mä olen siivonnut tänään.
Mikko: Ole hiljaa! Espanjalaiset ei ota kenkiä pois.
Eija: Sano Juanille, että se ottaa ne pois.
Mikko: Sä et kuole, jos sillä on kengät jalassa. Sä voit muuten puhua Juanille ihan normaalisti. Se ei ole vajaaälyinen, vaikka se ei olekaan suomalainen.
Eija: Mä ajattelin auttaa sitä, idiootti.
Juan: Aijaa, teillä on kissa.
Mikko: Joo, se on Eijan kissa. Tai Eijan äidin.
Juan: Kuinka vanha se on?
Mikko: Eija, kuinka vanha Uuno on?

Eija:	*Se täyttää kohta viisi.* Se *on syntynyt* maaliskuussa. *Maaliskuun lopussa.* No niin. Mulla ei ole mitään erikoista ruokaa. Vähän salaattia ja pizzaa. Ja jäätelöä. Onko teillä jäätelöä Espanjassa?
Mikko:	Eija!
Juan:	Joo. Kyllä meillä on.
Eija:	Se oli vitsi.
Mikko:	Eijalla on vähän outo huumorintaju.
Eija:	Tota, *kuinka kauan sinä olet ollut Suomessa?*
Juan:	*Vuoden.* Melkein yhden vuoden.
Eija:	Joopa joo. Se on aika pitkä aika.
Juan:	Joo.
Eija:	*Kuinka kauan sä olet opiskellut suomea?*
Juan:	Viisi vuotta, ei, mä olen opiskellut melkein kuusi vuotta.
Eija:	Joo, sen takia sä puhut niin hyvin.
Juan:	No kiitos.
Eija:	Kaikki aina sanoo, että suomi on vaikea kieli, mutta *musta* se on *samanlainen kuin* muut.
Juan:	Kyllä se on aika vaikea. Mutta se on *mielenkiintoinen* kieli.
Mikko:	Kaikki kielet on *alussa* vaikeita. Espanja on yhtä vaikea kieli kuin suomi. Kaikki espanjan verbit ja...
Eija:	Mä olen nyt englannin kurssilla ja meillä on todella hyvä opettaja, mutta kyllä englantikin on vaikea kieli.
Juan:	Mä en osaa englantia.
Mikko:	Mene englannin kurssille!
Juan:	Joo. Yliopistossa on paljon erilaisia kursseja, mutta ne on normaalisti illalla ja mä opiskelen iltaisin suomea työväenopistossa.
Eija:	Aijaa! Kuinka kauan sä olet opiskellut työväenopistossa?
Juan:	Puoli vuotta.
Eija:	Minkälainen ryhmä teillä on?
Juan:	Se on melko pieni. Meitä on seitsemän.
Eija:	No se on hyvä asia.
Juan:	Joo. Niin on.
Eija:	No hei! Ota Juan nyt pizzaa ja Mikko myös. Oletsä autolla?
Juan:	En.
Eija:	Aha. Hyvä. Sitten me voidaan ottaa vähän viiniä. Mulla on kalifornialaista valkoviiniä. Se on todella hyvää.

●Sanasto.

SUOMI	ENGLANTI	VENÄJÄ
tulla kylään	to come and visit	приходить в гости
suunnitelma	plan	план
soida	to ring	звонить
avata	to open	открывать
minut	me	меня
tietysti	of course	конечно
kuiskata	to whisper	шептать
ottaa pois	to take off	снимать
täyttää	will be	исполниться
lopussa	at the end	в конце
jäätelö	ice cream	мороженое
vitsi	joke	шутка
outo	strange	странный
huumorintaju	sense of humor	чувство юмора
vuosi	year	год
melkein	almost	почти
aika	quite, pretty	довольно
pitkä	long	долгий
aika	time	время
sen takia	that's why	поэтому
aina	always	всегда
vaikea	difficult	трудный
minusta	I think	по-моему
samanlainen kuin	similar to	такой же
mielenkiintoinen	interesting	интересный
alussa	in the beginning	в начале
yhtä ... kuin	as ... as	такой же ... как
erilainen	different	разный
normaalisti	usually	нормально, обычно
iltaisin	in the evenings	по вечерам
ryhmä	group	группа
puoli	half	пол-
melko	rather, quite	довольно

ESPANJA	MUU KIELI
ir/venir a visitar	
plan	
sonar; llamar (a la p.)	
abrir	
me	
desde luego	
susurrar	
quitar	
cumplir	
al final	
helado	
chiste	
extraño, raro	
sentido del humor	
año	
casi	
bastante	
largo	
tiempo	
por eso	
siempre	
difícil	
en mi opinión	
similar a	
interesante	
al principio	
tan ... como	
diferente	
normalmente	
por las noches	
grupo	
medio	
bastante	

●1 **Sanastoharjoitus.** Laita listassa olevat sanat oikeisiin lauseisiin. Muista, että sinun täytyy lisätä päätteet!

aikoa
kylässä, kylästä, kylään
totta kai
soittaa
soida
ottaa pois
jalassa
täyttää
huumorintaju
minusta
sinusta
osata
voida

1. Me olemme lähdössä ______________ Liisalle ja Jaakolle.
2. Onko täällä puhelinta? Voiko täältä ______________?
3. Sinulla on vielä kengät ______________. ______________ ne heti ______________!
4. ______________ täällä on vähän kuuma. Onko ______________?
5. Tuo vitsi oli tyhmä. Sinulla on outo ______________.
6. Kyllä minä ______________ uida, mutta en ______________, koska minun jalka on poikki.
7. Montako vuotta sinä ______________ seuraavaksi?
8. Liisa, puhelin ______________. Mene vastaamaan!
9. Mitä te ______________ tehdä huomenna? Onko teillä erikoisia suunnitelmia?
10. Eilisiltana Heikki tuli ______________ Leenalta hirveän myöhään.
11. Voinko ottaa vähän hedelmiä? ______________ Ota kaikkea, mitä haluat!
12. Taas Mirkku on poissa kotoa! Missä hän on nyt ______________?
13. Osaatko sinä ______________ kitaraa?

●2 **Harjoitus.** Mielipide. Miten suomeksi voi sanoa oman mielipiteen? Mieti, mitkä ilmaukset kertovat mielipiteen.

●3 **Harjoitus.** Mielipideilmaukset usein pehmentävät sitä, mitä sanot. Pehmennä seuraavat lauseet mielipideilmauksilla.

Esimerkki: Minä tiedän, että Suomi on kiva maa.
→ **MUN MIELESTÄ Suomi on kiva maa.**

1. Täällä on liian kuuma.

____

2. Tuo kirja on hirveän huono.

____

3. Täällä on huono ilma.

____

4. Suomalainen ruoka pahaa.

____

5. Suomi on vaikea kieli.

____

6. Sinun täytyy lopettaa tupakanpoltto.

____

●4 Harjoitus. *Ajatella, miettiä, luulla, olla jotakin mieltä.* Olet varmasti kuullut nämä verbit. Miten ne eroavat toisistaan? Kirjoita esimerkkilauseita.

●5 **Harjoitus.** OSATA, VOIDA vai JAKSAA?

Ville **ei osaa** uida, koska hän ei ole oppinut.
Ville **ei voi** uida, koska hänen jalka on poikki.
Ville **ei jaksa** nyt uida, koska hän on väsynyt.

Laita tyhjille viivoilla *osata, voida* tai *jaksaa.*

1. Kaikki lapset eivät ______________ lukea, kun he menevät kouluun.
2. Minä en ______________ opiskella enää. Kello on jo yksitoista.
3. Marja ei ______________ mennä huomenna englannin kurssille, koska hänellä paljon töitä.
4. Pekka ei ______________ nousta ylös. Minä luulen, että hän on sairas.

5. Minä en ______________ juosta enempää kuin 3 kilometriä, koska minulla on huono kunto.
6. ______________ sinä venäjää?
7. ______________ sinä auttaa minua vähän? Minä en ______________ tehdä tätä harjoitusta yksin.
8. Sinä ______________ tulla minun mukaan, jos sinä haluat.

●6 Perfekti.

Kuinka kauan sä OLET ASUNUT Suomessa?
Mä OLEN ASUNUT Suomessa melkein kaksi vuotta.

ASU+A

minä/mä olen asu+nut	**me olemme asu+neet**
sinä/sä olet asu+nut	**te olette asu+neet**
hän on asu+nut	**he ovat asu+neet**

OPISKEL+LA

minä/mä olen opiskel+lut	**me olemme opiskel+leet**
sinä/sä olet opiskel+lut	**te olette opiskel+leet**
hän on opiskel+lut	**he ovat opiskel+leet**

KÄY+DÄ

minä/mä olen käy+nyt	**me olemme käy+neet**
sinä/sä olet käy+nyt	**te olette käy+neet**
hän on käy+nyt	**he ovat käy+neet**

HALU+TA

minä/mä olen halu+nnut	**me olemme halu+nneet**
sinä/sä olet halu+nnut	**te olette halu+nneet**
hän on halu+nnut	**he ovat halu+nneet**

●7 Perfekti.

Kuinka kauan sinä OLET HARRASTANUT jääkiekkoa?
Minä OLEN HARRASTANUT jääkiekkoa jo yli kymmenen vuotta.
Minä EN OLE koskaan JUONUT olutta.

Perfekti on suomen aikamuoto. Perfektiä käytetään silloin, kun jokin tapahtuma on alkanut menneisyydessä mutta kun se jatkuu vielä tällä hetkellä:

Olen asunut Suomessa viisi vuotta. → Asun vieläkin.
Juan **on opiskellut** suomea yliopistossa. → Hän opiskelee vieläkin.
En ole syönyt tänään mitään. → Syön ehkä myöhemmin.
Olen ollut tällä viikolla kauhean väsynyt. → Olen vieläkin.

●8 Perfektin nyrkkisääntö.

Usein (mutta ei aina) kun lauseessa on sana **koskaan**, **jo** tai **Kuinka kauan?**, lauseessa on perfekti.

En ole KOSKAAN **käynyt** Kiinassa.
KUINKA KAUAN **olet asunut** Suomessa?
Mä **olen** JO **syönyt.** Nyt me voidaan lähteä.

●9 Harjoitus. Sanat ovat sekaisin. Järjestä ne uudelleen niin, että muodostuu järkeviä lauseita.

1. Kiinassa – minä – koskaan – käynyt – ole – en.

____

____

2. monta – kuinka – vuotta – olet – sinä – opiskellut – suomea?

____

____

3. Heikki – onneksi – herännyt – jo – on. Voi – hän – auttaa – minua – nyt.

---

4. sinä – koskaan – oletko – laivalla – matkustanut?

---

5. Marja – ja – te – jo – tehneet – kotiläksyt – kaikki – Terttu – oletteko?

---

6. täytyy – minua – sinun – vähän – auttaa. koskaan – ymmärtänyt – minä – ole – en – kieltä – suomen.

---

7. joten – syntynyt – marraskuussa – on – olen – skorpioni – minä – minun – horoskooppimerkki.

---

8. kuussa – sinä – missä – syntynyt – olet?

---

9. mukava – erittäin – suomi – kieli – on. opiskelleet – me – suomea – jo kaksi – olemme – kohta – vuotta.

---

10. aivoja – koskaan – maistanut – en – ole – minä.

●10 **Harjoitus.** Tee lauseita mallin mukaan.

Esimerkki: Liisa – jo – tulla – takaisin – Italia.
→ **Liisa ON jo TULLUT takaisin Italiasta.**

1. Sinä – ei – täytyä – käydä – kauppa. Minä – jo – käydä – siellä.

___

___

2. Kuinka – kauan – sinä – opiskella – suomi?

___

___

3. Matti – ja – Kalle – ei – koskaan – matkustaa – lentokone.

___

___

4. Me – ei – koskaan – syödä – avokadoa. Se – on – hyvä?

___

___

5. Kielet – olla – kiva. Minä – opiskella – kielet – jo – kymmenen – vuotta.

___

___

6. Sinä – koskaan – käydä – Aasia?

___

___

7. Minä – ei – koskaan – ymmärtää – Liisa.

___

___

8. Minä – haluta – ostaa – uudet – silmälasit – jo – kohta – viisi – vuotta – mutta – minulla – ei olla – rahaa.

___

___

9. Te – opiskella – suomi – jo – kauan. Siksi – te – puhua – se – niin – hyvin.

10. Mikä – vuosi – sinä – syntyä? Minä – syntyä – vuosi – 1966.

●11 **Sanelu.** Kirjoita, mitä kuulet nauhalta.

●12 **Puheenymmärtäminen.** Vastaa kysymyksiin.

1. Mihin mies on soittanut?
2. Kuka on Markku Siitonen?
3. Kuka on Leena Vainio?
4. Mikä sen miehen nimi on, joka haluaa puhua Markku Siitosen kanssa?
5. Missä Markku Siitonen on?
6. Minkä viestin mies jättää Markku Siitoselle?
7. Minkä numeron mies antaa ensiksi naiselle? Mikä se on?
8. Mikä miehen kotinumero on?

●13 **Tekstinymmärtäminen.** Lue uutinen ja vastaa kysymyksiin.

1. Kuinka paljon suomalaisia on enemmän tänä vuonna kuin viime vuonna?
2. Kuinka paljon Suomessa asuu ulkomaalaisia?
3. Mitä tarkoittaa *vakituisesti*?
4. Miten ulkomaalaisesta voi tulla Suomen kansalainen?
5. Mistä maista Suomeen tulee eniten ulkomaalaisia?
6. Mikä on kolmas maa ulkomaalaislistassa?
7. Mikä on suuri ulkomaalaisryhmä, joka ei ole Euroopasta?
8. Kuka on Heikki Taskinen?
9. Mitä Virossa tapahtuu 12.7.1995?
10. Kuinka paljon suomalaisia asuu ulkomailla?
11. Missä suurin osa ulkomailla asuvista suomalaisista asuu?

Suomen väkiluku kipusi 5,1 miljoonaan

Ulkomaiden kansalaisten määrän kasvu hidastui

JUKKA PERTTU
Helsingin Sanomat

Suomen väkiluku kipusi vuodenvaihteessa 5 098 754 asukkaaseen. Edellisestä vuodesta väestö kasvoi 20 000:lla.

Suomessa vakinaisesti asuvien ulkomaiden kansalaisten määrä kasvoi 6 500 henkilöä 62 012:een. Kasvu hidastui, sillä kolmena edellisvuotena ulkomaalaisten määrä kiipesi ylöspäin noin 10 000 hengen vuosivauhtia.

Kymmenisen vuotta sitten Suomessa asui 16 753 ulkomaiden kansalaista.

Ulkomaalainen voi hakea suomen kansalaisuutta asuttuaan Suomessa viisi vuotta.

Suurimmat kansalaisuusryhmät ovat venäläiset ja virolaiset. Lisäksi lähes 7 000 ulkomaalaisella on yhä Neuvostoliiton passi. Suuri osa näiden kolmen ryhmän jäsenistä on inkeriläisiä paluumuuttajia. Heitä arvioidaan olevan Suomessa 11 000.

Muiden EU-maiden kansalaisia Suomessa asuu 13 000, ja heistä puolet on ruotsalaisia.

Euroopan ulkopuolelta tulleista suurimman ryhmän muodostavat somalit.

Virossa ja Venäjällä odottaa Suomeen pääsyä yhteensä 7 000 inkeriläistä. "Siellä asuu vielä 80 000 - 90 000 inkeriläistä", kertoo yksikönjohtaja **Heikki Taskinen** sisäministeriön ulkomaalaiskeskuksesta.

"Viro on ilmoittanut, ettei Neuvostoliiton passilla enää voi matkustaa Viroon tai sieltä pois tämän vuoden heinäkuun 12. päivän jälkeen", Taskinen kertoo. Se voi aiheuttaa hankaluuksia niille Suomessa asuville inkeriläisille, joilla on vain Neuvostoliiton passi ja jotka ovat kotoisin Virosta. He ehkä haluavat käydä lahden eteläpuolella sukuloimassa, tapaamassa tuttujaan tai järjestelemässä asioitaan.

Kun Viroon ei enää pääse neuvostopassilla, moni inkeriläinen hakee Viron tai Venäjän kansalaisuutta. Vaihtoehtona on myös Suomen muukalaispassin haku.

"Muukalaispassin hakijoita lienee muutamasta sadasta muutamaan tuhanteen", Taskinen arvelee.

Inkeriläisten laajamittainen paluumuutto alkoi 1990, joten monella viiden vuoden asumisaika Suomessa alkaa tulla täyteen, ja he voivat saada Suomen kansalaisuuden.

Taskisen mukaan tästä kertonee se, että tämän vuoden alkukuukausina neuvostopassin haltijoiden määrä on vähentynyt.

Ulkomailla asuvia ja muita poissaolevaan väestöön rekisteröityjä Suomen kansalaisia on yhteensä noin 250 000. Näistä 125 000 elelee Ruotsissa.

Suomessa vakinaisesti asuvat ulkomaiden kansalaiset

Tilanne vuodenvaihteessa 1994–95

	Naisia	Miehiä	Yhteensa
Koko asukasluku	2 617 105	2 481 649	5 098 754
Ulkomaiden kansalaisia	29 242	32 770	62 012
Ulkomaalaisten osuus koko asukasluvusta			**1,2 %**
Suurimmat kansalaisuusryhmät			
Venäjä	**4 681**	3 103	**7 784**
Viro	4 253	3 218	7 471
Ent. Neuvostoliiton passilla	**4 076**	2 728	**6 804**
Ruotsi	3 038	3 647	6 685
Somalia	1 428	2 110	**3 538**
Ent. Jugoslavian passilla	921	1 334	2 255
Vietnam	**938**	**873**	**1 811**
Yhdysvallat	806	969	1 775
Saksa	**577**	**1 036**	**1 613**
Britannia	431	1 149	1 580
Muut	8 093	12 603	**20 696**
Yhteensa	29 242	32 770	62 012

Lahde: Vaestörekisterikeskus

13.4.1995

●14 Sananlasku.

MINKÄ TAAKSEEN JÄTTÄÄ, SEN EDESTÄÄN LÖYTÄÄ.

Julkaisija:

Jyväskylän yliopisto
Soveltavan kielentutkimuksen keskus
PL 35
40351 Jyväskylä

Published by:

University of Jyväskylä
Centre for Applied Language Studies
P.O. Box 35
FIN-40351 Jyväskylä

ISBN 951-34-0594-X
ISSN 0357-5098